

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

THE SECRETARIAT OF THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

เอกสาร

วงงานรัฐสภา

PARLIAMENTARY
DOCUMENT

รวมคำแถลงประกอบ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2528 - 2537

ISBN

974-89097-5-1

ฝ่ายบริการค้นคว้า

หอสมุดรัฐสภา

สำนักบริการข้อมูล

และกฎหมาย

โทร 2441318-21

โทรสาร 2441322

คำนำ

ในการบริหารประเทศนั้น รัฐบาลต้องใช้จ่ายเงินแผ่นดินในรูปของงบประมาณรายจ่ายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ อันจะเกิดผลดีแก่ประเทศชาติและประชาชน ซึ่งในการที่จะใช้จ่ายเงินแผ่นดินนี้ รัฐบาลจะต้องขออนุญาตจากรัฐสภาเป็นปี ๆ ไป

การขออนุญาตต่อรัฐสภาในการใช้จ่ายเงินแผ่นดินดังกล่าวข้างต้น คณะรัฐมนตรีจะต้องเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต่อรัฐสภา ซึ่งในการนี้ นายกรัฐมนตรีจะได้แถลงต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรในการพิจารณาครั้งแรก ขึ้นรับหลักการ โดยแถลงถึงจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง แนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณนั้น ๆ ภาวะเศรษฐกิจทั่วไปของประเทศ ฐานะและนโยบายการเงิน ฐานะและนโยบายการคลัง และสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่าย

คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปี นอกจากจะทำให้ทราบถึงเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายยังทำให้ได้ทราบถึงการใช้จ่ายของรัฐบาลว่าในปีงบประมาณนั้น ๆ จะใช้จ่ายไปในด้านใดบ้าง เป็นจำนวนเท่าใด และจะก่อให้เกิดผลอย่างไร อันเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลนั้น ๆ ด้วย

ดังนั้น จึงเห็นเป็นการสมควรที่จะรวบรวมคำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีเหล่านี้ไว้ โดยเริ่มจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2528 ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2537 เป็นเวลา 10 ปี ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้าต่อไป

วรรณพร ธนากลาง

นิติกร 6

1 เมษายน 2537

สารบัญ

	หน้า
1. คำแถลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2528	1
2. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2529	26
3. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2530	43
4. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2531	64
5. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2532	72
6. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2533	84
7. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2534	98
8. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2535	109
9. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536	119
10. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2537	136

คำแถลงงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2528
ของรัฐบาล
พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร
วันพุธที่ 20 มิถุนายน พุทธศักราช 2527

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เคารพ

ในวาระอันสำคัญยิ่งที่สภาผู้แทนราษฎรอันทรงเกียรติได้ให้โอกาสแก่รัฐบาล เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2528 รัฐบาลขอถือโอกาสนี้แถลงถึงสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณดังกล่าว เพื่อประกอบการพิจารณาของท่านสมาชิกโดยสรุปดังต่อไปนี้

งบประมาณรายจ่ายที่เสนอขอตั้งในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2528 เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 213,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงบประมาณรายจ่ายปีปัจจุบันเป็นจำนวน 21,000 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10.9 ในการจัดท่างบประมาณครั้งนี้รัฐบาลยังคงยึดหลักที่จะดำเนินนโยบายด้านการคลังในแนวทางที่จะรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดท่างบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2528 ไว้ 3 ประการ คือ

1. การประมาณการรายได้ จะต้องตั้งอยู่บนฐานของความสามารถในการจัดเก็บที่แท้จริง
2. การตั้งงบประมาณรายจ่าย จะต้องเป็นไปโดยประหยัดและครอบคลุมภาระผูกพันของรัฐบาลไว้อย่างครบถ้วนรวมทั้งต้องจัดสรรให้แก่โครงการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายตามความจำเป็นและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด

3. ขนาดของการขาดดุลงบประมาณ จะต้องอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม

การที่งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2528 มีอัตราสูงขึ้นได้เพียงร้อยละ 10.9 ก็เนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศยังอยู่ในระยะเริ่มฟื้นตัว การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลไม่อาจเพิ่มสูงขึ้นมากนัก จำเป็นจะต้องกำหนดขนาดของรายได้ให้สอดคล้องกับความสามารถที่จะจัดเก็บได้จริง หากเพิ่มวงเงินงบประมาณให้สูงขึ้นกว่าจำนวนที่เสนอ จะทำให้การขาดดุลงบประมาณมีจำนวนสูงเกินสมควร และต้องมีการกู้เงินมาชดเชยการขาดดุลในจำนวนที่สูงมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นภาระเป็นอันมากในการตั้งงบประมาณสำหรับชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยในภายหลัง ดังนั้น แม้รัฐบาลจะมีเจตจำนงอันแน่วแน่ที่จะขยายปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ ของรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้รุดหน้าไปอย่างรวดเร็วก็ตาม แต่รัฐบาลก็จำเป็นต้องระมัดระวังการใช้จ่ายเงินให้อยู่ภายในขอบเขตอันเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจและการคลังของประเทศในขณะเดียวกันด้วย

รัฐบาลขอเรียนด้วยความมั่นใจต่อท่านสมาชิกผู้มีเกียรติไว้ ณ ที่นี้ว่า อัตราการเพิ่มของงบประมาณดังกล่าวเป็นอัตราที่เหมาะสมอย่างที่สุดกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการคลังของประเทศในปัจจุบัน ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติอาจจะวิตกว่างบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2528 ที่ต้องจัดสรรเป็นค่าชำระหนี้เงินกู้เพิ่มสูงขึ้นถึง 10,995 ล้านบาท นั้น คงจะทำให้รายจ่ายที่จะนำไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาประเทศและเพื่อการลงทุนลดน้อยลงไป รัฐบาลขอเรียนว่าแม้การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจะมีข้อจำกัดดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่รัฐบาลก็พยายามจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดนี้ในทางที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน ด้วยการจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาไว้เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าวงเงินตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดไว้ รวมทั้งได้พยายามจัดสรรงบประมาณสำหรับรายจ่ายลงทุนไว้ในจำนวนที่ไม่ต่ำกว่าปีงบประมาณ 2527 นอกจากนี้ยังคงให้ความสำคัญเกี่ยวกับการแก้ปัญหาความยากจนของพี่น้องประชาชนในชนบทเช่นเดิม โดยกำหนดรายจ่ายเพื่อการบริหารงานทั่วไปให้มีการขยายตัวในอัตราที่ต่ำสุด เพื่อสงวนงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดสำหรับไปใช้จ่ายในการพัฒนาเศรษฐกิจในชนบท ดังจะเห็นได้ว่า

รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายสำหรับโครงการพัฒนาชนบทในเขตพื้นที่ยากจน 38 จังหวัด
ไว้งบประมาณของส่วนราชการต่าง ๆ เป็นจำนวนเงิน 1,502 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี
งบประมาณ 2527 ประมาณ 102 ล้านบาท และเมื่อรวมกับงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้
สำหรับโครงการต่าง ๆ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการเพื่อ
แก้ปัญหาความยากจนของราษฎรเป็นจำนวน 450 ล้านบาท สูงกว่าปีปัจจุบัน 50 ล้านบาท
และงบประมาณโครงการสร้างงานในชนบทอีก 2,000 ล้านบาทแล้ว ก็จะเป็นงบประมาณ
สำหรับการพัฒนาชนบทโดยตรงทั้งสิ้น 3,952 ล้านบาท

ท่านประธานที่เคารพ ก่อนที่กระผมจะได้แถลงถึงสาระสำคัญของงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2528 ใ้ขอถือโอกาสนี้กราบเรียนให้ทราบถึงภาวะเศรษฐกิจ
โดยทั่วไปของประเทศ ฐานะและนโยบายการเงินการคลังของประเทศซึ่งมีส่วนสัมพันธ์และ
เป็นตัวกำหนดขนาดของงบประมาณแผ่นดินที่สำคัญอย่างหนึ่ง เพื่อเป็นข้อประกอบการพิจารณา
ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย ดังนี้

ภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไป

เศรษฐกิจของประเทศต้องประสบกับภาวะขบเซาสืบเนื่องมาจากความตกต่ำของ
เศรษฐกิจโลกและวิกฤติการณ์น้ำมันเมื่อประมาณ 4-5 ปีที่ผ่านมา ประกอบกับสภาพอากาศที่
แห้งแล้งในประเทศได้ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศตกอยู่ในฐานะทุพโภชนผลผลิตเสียหาย
โดยเฉพาะในภาคเกษตรกรรมผลผลิตเกือบจะไม่มีขายตัว ระดับราคาสินค้าสูงขึ้น การ
ลงทุนและการก่อสร้างชะงักงัน เกิดภาวะเงินตึงตัว อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับที่สูงมาก
วิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นนี้ได้ก่อให้เกิดผลเสียหายโดยทั่วไปตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา
ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นด้วยความระมัดระวังอย่างที่สุด ปัญหา
บางอย่างก็สามารถแก้ไขได้ในเวลาอันรวดเร็ว แต่ก็มีปัญหาบางอย่างจำเป็นต้องใช้
ระยะเวลาในการแก้ไขบ้าง อย่างไรก็ตามในขณะนี้ปัญหาทางเศรษฐกิจหลายปัญหาได้หมดสิ้นไป

เราสามารถควบคุมภาวะเงินเฟ้อให้อยู่ในอัตราที่สามารถยอมรับได้ คือ ประมาณร้อยละ 4-5 มาเป็นระยะเวลาติดต่อกันประมาณ 3 ปีแล้ว ในด้านการผลิตก็สามารถเพิ่มผลผลิตทั้งภาคเกษตร และนอกภาคเกษตรให้มีการขยายตัวในอัตราที่สูงเป็นที่น่าพอใจ ภาวะการลงทุนอยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่าระบบเศรษฐกิจของประเทศได้พ้นจากภาวะขบเซาและกำลังฟื้นตัว เป็นลำดับ บางท่านอาจจะเห็นว่าช้าเกินไป แต่รัฐบาลขอเรียนว่าการฟื้นตัวของระบบเศรษฐกิจในครั้งนี้ เป็นไปอย่างสม่ำเสมอและในทิศทางที่ถูกต้อง ความสำเร็จในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจในครั้งนี้ เกิดจากความร่วมมืออย่างดีทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน

เพื่อให้ท่านทั้งหลายได้เห็นภาพของภาวะเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบัน และ แนวโน้มที่คาดว่าจะจะเป็นไปในปี 2528 จึงใคร่ขอเรียนชี้แจงโดยสรุปดังต่อไปนี้

ผลผลิตรวมในประเทศของปี 2526 ได้ขยับตัวสูงขึ้นจากอัตราการขยายตัว ร้อยละ 4.1 ในปีก่อนเป็นร้อยละ 5.8 ผลผลิตที่ได้ขยายตัวขึ้นนี้เกิดขึ้นทั้งในภาคเกษตรและ นอกภาคเกษตร สำหรับในช่วงแรกของปี 2527 นี้ ผลผลิตภาคเกษตรยังคงขยายตัวต่อไป ในการผลิตพืชผลสำคัญเกือบทุกชนิดรวมทั้งผลผลิตสาขาปศุสัตว์และประมงได้ขยายตัวเร็วขึ้น ในช่วงนี้เนื่องจากราคาผลผลิตอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนผลผลิตนอกภาคเกษตรยังมีอัตราการขยายตัว อยู่ในเกณฑ์สูงเช่นเดียวกับปีก่อน ฉะนั้น จึงคาดว่าจะผลผลิตรวมภายในประเทศปี 2527 นี้ จะมีอัตราการเพิ่มในระดับที่ไม่น้อยกว่าในปี 2526 สำหรับเป้าหมายของอัตราการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจในปี 2528 รัฐบาลมุ่งที่จะรักษาอัตราการขยายตัวของผลผลิตภาคเกษตรให้เพิ่ม สูงขึ้นไม่น้อยกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยจะสนับสนุนเกษตรกรในเขตชนบทยากจนให้สามารถ เลี้ยงตัวเองได้ดีขึ้น สนับสนุนในด้านการตลาด ส่งเสริมให้เอกชนเข้าไปมีบทบาทในการลงทุน ด้านการเกษตรให้มากยิ่งขึ้นด้วย ส่วนผลผลิตนอกภาคเกษตรก็จะเร่งรัดให้มีการขยายตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาอุตสาหกรรม จึงเป็นที่คาดว่าจะได้ความเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจในปี 2528 จะอยู่ในเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6

ในด้านระดับราคานั้น ถือได้ว่าความเคลื่อนไหวของราคาในระยะนี้อยู่ในเกณฑ์ที่มี เสถียรภาพต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2525 เพราะต้นทุนการผลิตลดต่ำลงจากการที่รัฐบาลได้ประกาศ

ลดราคาน้ำมันและค่ากระแสไฟฟ้าลง แต่การฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศจะกระตุ้นความต้องการสินค้าและวัตถุดิบต่าง ๆ ให้เพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น ระดับราคาสินค้าจึงอาจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นบ้าง สำหรับในปี 2527 นี้ การฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจยังคงอยู่ในระยะเริ่มต้น และอัตราการขยายตัวยังไม่รวดเร็วนัก แรงผลักดันต่อระดับราคาสินค้าคงจะมีเพียงเล็กน้อย คาดว่าดัชนีราคาผู้บริโภคจะเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 3.5 ส่วนปี 2528 การขยายตัวของภาวะเศรษฐกิจจะเริ่มมีแนวโน้มสูงขึ้น ระดับราคาสินค้าจึงมีแนวโน้มสูงขึ้นกว่าในปัจจุบัน แต่ด้วยการดำเนินมาตรการทางด้านราคาส่งที่รัดกุม และการกำหนดวงเงินงบประมาณในลักษณะประหยัด จะมีผลให้ระดับราคาสินค้าเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละ 6

ในด้านการค้าระหว่างประเทศนั้น ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาการขาดดุลการค้าอย่างต่อเนื่องและสะสมมาเป็นระยะเวลานานปี ในปี 2526 การขาดดุลการค้าได้เพิ่มสูงขึ้นมากกว่าเกณฑ์ปกติ เนื่องจากสินค้าส่งออกไม่เพิ่มขึ้นตามอัตราที่ได้คาดไว้ อย่างไรก็ตามในขณะนี้การส่งออกซึ่งขบเซาในปี 2526 ได้กลับฟื้นตัวขึ้นทั้งด้านปริมาณและราคา ส่วนการนำเข้าก็เริ่มชะลอตัวลง ประกอบกับการผลิตก๊าซและน้ำมันภายในประเทศสามารถทดแทนการนำเข้าได้ในสัดส่วนที่มากขึ้น จึงคาดว่าปัญหาการขาดดุลการค้าในปี 2527 นี้ จะคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น

เพื่อลดจำนวนการขาดดุลการค้าให้น้อยลงไปอีก รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินมาตรการที่เข้มงวดทางด้านการค้าต่อไปและในขณะเดียวกันก็จะต้องหาทางขจัดอุปสรรคที่ขัดขวางการส่งออกพร้อมทั้งทำการสร้างเสริมและแสวงหาตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นที่คาดหมายว่า ในปี 2528 ปัญหาการขาดดุลการค้าคงจะผ่อนคลายและจะอยู่ในสภาวะที่ดีกว่าในปัจจุบัน

ฐานะและนโยบายการค้า

ภาวะเศรษฐกิจและงบประมาณนั้นต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน กล่าวคือสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจจะมีผลกระทบต่องบประมาณ และในทางตรงกันข้ามงบประมาณก็เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจ โดยขนาดของงบประมาณและการขาดดุล

จะมีอิทธิพลต่อภาวะเศรษฐกิจทั้งในด้านบวกและด้านลบ ดังจะเห็นได้ว่า เมื่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศต้องอยู่ในภาวะถดถอยนั้น การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลก็อยู่ในสภาพที่ตกต่ำไปด้วย กล่าวคือ ในปีงบประมาณ 2525 ซึ่งประเทศต้องประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงนั้น รายได้ของรัฐบาลสามารถจัดเก็บได้เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 3.1 ต่อมาในปีงบประมาณ 2526 เมื่อภาวะเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวขึ้นบ้าง รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 หรือเป็นจำนวนทั้งสิ้น 136,623 ล้านบาท และในระยะ 7 เดือนแรกของปี 2527 นี้ การจัดเก็บรายได้มีจำนวนถึง 82,950 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นกว่าที่เก็บได้ในระยะเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 18.7 คาดว่าเมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2527 นี้ การจัดเก็บรายได้คงจะเป็นไปตามที่ประมาณการไว้ คือ 160,000 ล้านบาท สำหรับปีงบประมาณ 2528 รัฐบาลได้จัดทำประมาณการรายได้ขึ้นจากฐานของความสามารถในการจัดเก็บที่แท้จริง โดยเน้นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บเป็นสำคัญ ซึ่งประมาณว่าการจัดเก็บรายได้จะมีเป็นจำนวน 178,000 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นในอัตราประมาณร้อยละ 11.3 การจัดเก็บรายได้ในระยะหลังนี้ แม้ว่าจะอยู่ในระดับสูงเป็นที่น่าพอใจ แต่ผลกระทบที่เกิดจากรายได้ที่ตกต่ำในปีงบประมาณ 2525 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 ได้มีผลทำให้รัฐบาลต้องดำเนินการปรับแผนการใช้จ่ายพร้อมทั้งปรับขนาดของการขาดดุลงบประมาณเสียใหม่ เพื่อให้งบประมาณรายจ่ายยังคงสนองต่อเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างเหมาะสมตามข้อจำกัดที่เกิดขึ้น โดยรัฐบาลจำเป็นต้องปรับขนาดของการขาดดุลงบประมาณจากเดิมซึ่งกำหนดไว้โดยเฉลี่ยประมาณปีละ 22,000 ล้านบาท ให้เพิ่มขึ้นเป็น 35,000 ล้านบาท หรือไม่เกินร้อยละ 3.5 ของผลผลิตรวมของประเทศ แม้ว่าการขาดดุลงบประมาณจะถูกปรับให้สูงขึ้น แต่ในแง่นโยบายทางการคลังนั้น รัฐบาลยังคงยึดมั่นในวัตถุประสงค์หลักที่ได้กำหนดไว้ในแผนฯ คือ นโยบายประหยัดและรักษาวินัยทางการคลังอย่างเข้มงวด

รัฐบาลเชื่อมั่นว่าการดำเนินนโยบายการคลังอย่างรัดกุมและประหยัดจะช่วยแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่ยังคงมีอยู่นั้นคลี่คลายไปในทางที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาทางการคลังของรัฐบาลก็จะหมดไป และประมาณว่าฐานะเงินคลังของประเทศในปีงบประมาณ 2528 จะอยู่ในเกณฑ์ที่มั่นคง

ฐานะและนโยบายการเงิน

เมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2526 ปริมาณเงินหมุนเวียนตามความหมายกว้างมีทั้งสิ้นประมาณ 415,200 ล้านบาท หรือเป็นอัตราเพิ่มจากปีก่อนร้อยละ 25.2 สำหรับในช่วงปี 2527 คาดว่าปริมาณเงินจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ไม่สูงกว่าปี 2526 เนื่องจากได้มีการกำกับการขยายตัวของสินเชื่อภาคเอกชนให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ ส่วนในปีงบประมาณ 2528 การดำเนินนโยบายด้านการคลังตั้งได้กล่าวมาแล้ว จะมีผลให้การขยายตัวของสินเชื่อภาครัฐบาลในระหว่างปีงบประมาณ 2528 เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 8.4 เทียบกับร้อยละ 17.5 ในปีงบประมาณ 2527 เมื่อรวมกับการขยายตัวของสินเชื่อภาคเอกชนที่จะดูแลให้เป็นไปโดยเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ ก็จะทำให้ปริมาณเงินหมุนเวียนในปีงบประมาณ 2528 เพิ่มขึ้นในอัตราที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจ โดยไม่เป็นแรงผลักดันต่อระดับราคาสินค้าภายในประเทศให้สูงขึ้นเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

สาระสำคัญของงบประมาณรายจ่าย

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2528 ซึ่งได้เสนอขอตั้งไว้จำนวน 213,000 ล้านบาท ได้จัดสรรเพื่อการดำเนินงานด้านต่าง ๆ โดยจำแนกตามลักษณะงานได้ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ 35,029.4 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.4 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น
2. ด้านการศึกษา 40,290.8 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.9 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น
3. ด้านสาธารณสุข 9,912.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.6 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น
4. ด้านสาธารณูปการ 13,538.9 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.4 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น

5. ด้านการป้องกันประเทศ 41,421.6 ล้านบาท หรือร้อยละ 19.5 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น
6. ด้านการวิจัยความสงบภายใน 11,006.2 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.2 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น
7. ด้านการบริหารทั่วไป 5,978.5 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.8 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น
8. ด้านการชำระหนี้เงินกู้ 44,400.0 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 20.8 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น
9. ด้านอื่น 11,422.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.4 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น ส่วนในด้านรายรับนั้น ในปีงบประมาณ 2528 รัฐบาลคาดว่าจะสามารถจัดเก็บรายได้เป็นจำนวน 178,000 ล้านบาท สูงกว่าที่คาดว่าจะจัดเก็บได้ในปีงบประมาณ 2527 ร้อยละ 11.3 รายได้จำนวนดังกล่าวประกอบด้วยรายได้จากภาษีอากร 159,463 ล้านบาท หรือร้อยละ 89.6 ของรายได้ทั้งสิ้น รายได้จากการขายสิ่งของและบริการ จำนวน 5,103 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.9 ของรายได้ทั้งสิ้น รายได้จากรัฐพาณิชย์จำนวน 7,106 ล้านบาท หรือร้อยละ 4 ของรายได้ทั้งสิ้น และรายได้อื่น ๆ ที่จัดเก็บโดยส่วนราชการต่าง ๆ จำนวน 6,328 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.6 ของรายได้ทั้งสิ้น สำหรับการชดเชยการขาดดุลงบประมาณจำนวน 35,000 ล้านบาท จะมาจากการกู้เงินในประเทศ

เพื่อให้ท่านผู้มีเกียรติได้มองเห็นภาพรวมเกี่ยวกับแผนดำเนินงานและเป้าหมายในการจัดบริการตามแผนงานด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลในปีงบประมาณ 2528 ใคร่ขอกราบเรียนให้ทราบเกี่ยวกับงานที่จะทำโดยสรุปดังต่อไปนี้

ก. ด้านเศรษฐกิจ

โดยที่นโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลและตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ได้กำหนดแนวทางและเป้าหมายที่สำคัญไว้ คือ การพัฒนาชนบทยากจนตามพื้นที่เป้าหมาย

การสร้างงานในชนบท การเร่งรัดผลผลิตทางการเกษตร การพัฒนาปรับปรุงระบบการคมนาคม และขนส่ง เร่งรัดการผลิตอุตสาหกรรมและเหมืองแร่ การมีแผนการใช้พลังงานที่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ การเงิน และทรัพยากรด้านพลังงานของประเทศ และการค้นคิดการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและการใช้ทรัพยากรของประเทศ ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2528 รัฐบาลจึงยังคงให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจด้านต่าง ๆ อยู่ต่อไปเช่นเดิม โดยได้ตั้งงบประมาณไว้เป็นจำนวน 35,029.4 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.4 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2527 ร้อยละ 3 ซึ่งมีแผนการใช้จ่ายที่สำคัญ ดังนี้

1. การพัฒนาชนบทยากจนตามพื้นที่เป้าหมายและโครงการสร้างงานในชนบท

รัฐบาลมุ่งให้ความสำคัญเป็นพิเศษในการเร่งรัดพัฒนาชนบทโดยใช้แผนพัฒนาชนบทเป็นหลัก และเน้นในพื้นที่ชนบทยากจนเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาความยากจน ความเป็นอยู่ของประชาชนและปัญหาการว่างงานในชนบท โดยจะสร้างงานในชนบทให้มากขึ้นเพื่อเป็นการกระจายความเจริญและรายได้ไปสู่ชนบทด้วย รัฐบาลมีเป้าหมายหลักที่จะเพิ่มผลผลิตการเกษตร การจัดหาให้มีระบบสาธารณสุข การบริการแพทย์ระดับอำเภอและเพิ่มสถานีอนามัยตำบลเพื่อพัฒนาสุขภาพของชาวบ้าน ให้บริการโภชนาการ บริการด้านน้ำสะอาดแก่ประชาชนให้ทั่วถึง รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้เพื่อการนี้ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 3,952 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2527 จำนวน 152 ล้านบาท

2. การพัฒนาแหล่งน้ำ

รัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายที่จะเร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มรายได้ให้ประชาชนในชนบทเป็นสำคัญ จึงได้เร่งรัดการก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็กและแหล่งน้ำลักษณะอื่น ๆ ทั้งโครงการต่อเนื่องและโครงการใหม่ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่ออำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรในการเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น โดยจะดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

(1) ก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่ต่อเนื่องจากปีก่อน 8 โครงการ ถ้าแล้วเสร็จตามเป้าหมายทุกโครงการจะมีพื้นที่เพาะปลูกในเขตโครงการประมาณ 4.37 ล้านไร่ ในปีงบประมาณ 2528 จะมีโครงการชลประทานแล้วเสร็จ 2 โครงการ คือ โครงการแม่จืด จังหวัดเชียงใหม่ และโครงการวิทยุโลก จังหวัดวิทยุโลก ซึ่งสามารถอำนวยประโยชน์แก่พื้นที่เพาะปลูกให้เกษตรกรประมาณ 882,700 ไร่

(2) ก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดกลางต่อเนื่องจากปีก่อน 45 โครงการ และเปิดใหม่อีก 15 โครงการรวมทั้งโครงการเพื่อความมั่นคงในเขตกองทัพภาคที่ 1-4 ซึ่งเมื่อเสร็จสิ้นโครงการดังกล่าวแล้ว พื้นที่เพาะปลูกจะได้รับประโยชน์ประมาณ 1,061,500 ไร่ สำหรับในปีงบประมาณ 2528 คาดว่าการก่อสร้างจะแล้วเสร็จสมบูรณ์ 18 โครงการสามารถอำนวยประโยชน์แก่พื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นประมาณ 194,500 ไร่

(3) ก่อสร้างเหมืองฝายและอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ซึ่งใช้เวลาก่อสร้างไม่เกิน 1 ปี เพื่อช่วยเหลือประชากรในชนบทยากจนจำนวน 612 โครงการ คาดว่าจะเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภคในฤดูแล้งได้ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 700,000 ไร่

(4) ก่อสร้างระบบชลประทานในแปลงนาอันเป็นการพัฒนาระบบชลประทานขั้นสมบูรณ์แบบ ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องรวม 4 โครงการ โดยจะแล้วเสร็จสิ้นปีงบประมาณ 2528 จำนวน 3 โครงการ ซึ่งจะมีผลทางให้พื้นที่เพาะปลูกในเขตโครงการจะได้รับการพัฒนาอย่างสมบูรณ์ประมาณ 82,030 ไร่

(5) ก่อสร้างเขื่อน อ่างเก็บน้ำ เหมืองฝาย ระบบชลประทานและอาคารชลประทานอื่น ๆ เพื่อให้สามารถจัดสรรน้ำ ปรับปรุงและบำรุงรักษาระบบชลประทานในพื้นที่เขตชลประทานประมาณ 19.4 ล้านไร่ รวมทั้งบำรุงรักษาถนนดินโคลนประมาณ 4,543.8 กิโลเมตร ขุดลอกคลองธรรมชาติและคลองชลประทาน ปริมาณดินขุด 21.88 ล้านลูกบาศก์เมตร และจะดำเนินการกำจัดวัชพืชในเขตทางน้ำชลประทานประมาณ 11,000 ไร่ นอกจากนี้ยังสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรนอกเขตโครงการชลประทานประมาณ 2.2 ล้านไร่

(6) จัดตั้งสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าต่อเนื่องจากปีก่อน 482 แห่ง และจัดตั้งสถานีใหม่อีก 25 แห่ง เพื่อให้สามารถส่งน้ำช่วยเหลือการเพาะปลูกในภาคต่าง ๆ นอกเขตชลประทานประมาณ 820,500 ไร่

(7) จัดให้มีศูนย์บริการเกษตรกรเคลื่อนที่ จะดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและพัฒนาอาชีพในท้องที่ทั่วประเทศประมาณ 170 โครงการ และยังมีสำนักงานปฏิบัติการฝนหลวงสำหรับปฏิบัติช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรในภาวะฝนแล้ง หรือภาวะฝนทิ้งช่วงทั่วทุกภาค

3. การส่งเสริมการเกษตร

จะดำเนินการเร่งรัดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวและพืชเศรษฐกิจต่าง ๆ โดยจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นตามความจำเป็นที่จะใช้จ่ายในการให้คำแนะนำและฝึกอบรมเกษตรกร ให้มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาการเกษตรแผนใหม่ เพื่อนำไปปรับปรุงวิธีการเพาะปลูก การปรับปรุงบำรุงดิน การป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของศัตรูพืช การส่งเสริมการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศและพืชชนิดอื่นที่มีความสำคัญในท้องถิ่น การส่งเสริมประสิทธิภาพการเพาะปลูกพืชไร่ในเขตชนบทที่ที่ยากจน การจัดหาเมล็ดพันธุ์พืชเศรษฐกิจพันธุ์ดีมีคุณภาพผลผลิตต่อไร่สูงประมาณ 11,400 ตัน เพื่อแลกเปลี่ยนและแจกเกษตรกรสำหรับเพาะปลูกในพื้นที่ 2.47 ล้านไร่ รวมทั้งการจัดหายาเคมีเพื่อใช้ป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในพื้นที่ปลูกข้าว พืชไร่ และผลไม้ ประมาณ 13.2 ล้านไร่

4. การสหกรณ์

รัฐบาลเห็นว่าการสหกรณ์เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถส่งเสริมให้เกษตรกรร่วมมือและช่วยเหลือกันในด้านการผลิตและการตลาด ซึ่งจะมีผลทำให้เกษตรกรสามารถขายผลผลิตได้ในราคาที่เป็นธรรม โดยเฉพาะในปีงบประมาณ 2528 ได้ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสหกรณ์เพิ่มขึ้น 92 สหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร 37 สหกรณ์ สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์บริการ 55 สหกรณ์ พร้อมทั้งจัดให้มีการศึกษาอบรมแก่สมาชิก กรรมการดำเนินการ พนักงานสหกรณ์ร้านค้าและสหกรณ์บริการ 55 สหกรณ์ พร้อมทั้งจัดให้มีการศึกษาอบรมแก่สมาชิก กรรมการ

ดำเนินการ พนักงานสหกรณ์และข้าราชการ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านนี้
ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นประมาณ 891,300 คน และได้จัดตั้งสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด
9 จังหวัด เพื่อสามารถตรวจสอบและแนะนำด้านการเงิน การบัญชีแก่สถาบันเกษตรกรทำให้
กว้างขวางและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. การปศุสัตว์

รัฐบาลได้เร่งการเพิ่มผลผลิตด้านปศุสัตว์ให้เพียงพอแก่การบริโภคภายในประเทศ
และเพิ่มปริมาณการส่งออกเป็นสำคัญ โดยจะทำการส่งเสริมการเลี้ยงและปรับปรุงพันธุ์โค กระบือ
และสุกรให้มีการแพร่ขยายพันธุ์ดีเพื่อให้ปริมาณมากขึ้นด้วยการให้หน่วยผสมเทียม ซึ่งมีอยู่ 195 แห่ง
ดำเนินการผสมเทียมพันธุ์สัตว์ดังกล่าวประมาณ 76,500 ตัว และให้สถานีพืชอาหารสัตว์ซึ่งมีอยู่
20 แห่ง ผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์ประเภทถั่ว ตระกูลหญ้า สำหรับแจกให้เกษตรกรนำไปปรับปรุง
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ประมาณ 77,000 กิโลกรัม รวมทั้งปรับปรุงทุ่งหญ้าสาธารณะเพื่อเพิ่มอาหาร
โปรตีนประเภทตระกูลถั่วแก่สัตว์เลี้ยงของราษฎรโดยทั่วไปอีกประมาณ 100,000 ไร่ นอกจากนี้
ยังได้จัดให้มีการป้องกันและกำจัดโรคสัตว์ โดยการผลิตวัคซีนประมาณ 19 ชนิดจำนวน 316.5
ล้านโดส และฉีดวัคซีนป้องกันโรคชนิดต่าง ๆ และรักษาพยาบาลให้แก่สัตว์ทั่วประเทศ ได้แก่
สัตว์ใหญ่ 8.63 ล้านตัว สัตว์ปีก 27.0 ล้านตัว

6. การประมง

การเพิ่มผลผลิตประมงก็เป็นนโยบายและเป้าหมายที่สำคัญของรัฐบาลอีกอย่างหนึ่ง
จึงได้จัดสรรงบประมาณไว้สำหรับการศึกษาค้นคว้าวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การหาวิธีป้องกัน
และแก้ไขโรคระบาดให้ได้ผล ส่งเสริมเกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามหลักวิชาการให้มากขึ้น
พร้อมทั้งจัดหาพันธุ์ปลาและสัตว์น้ำเพื่อปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติต่าง ๆ ที่มีอยู่รวมทั้งแหล่งน้ำ
ที่เกิดจากการสร้างงานในชนบท และแหล่งน้ำที่จะบูรณะปรับปรุงใหม่ประมาณ 20 แห่ง โดยจะ
ผลิตและปล่อยพันธุ์ปลาน้ำจืดและน้ำกร่อยชนิดต่าง ๆ 142 ล้านตัว กุ้งก้ามกราม 7.5 ล้านตัว
กุ้งทะเล 17.5 ล้านตัว ปลากระพงขาว 3.5 ล้านตัว นอกจากนี้ยังได้พัฒนาแหล่งประมงทะเล
พื้นบ้านให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยการสร้างแหล่งอาศัยให้สัตว์ทะเล 6 แห่ง พร้อมกับสิ่งจำเป็น
พื้นฐานในการประกอบอาชีพเพื่อยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของชาวประมงทะเลพื้นบ้านให้ดีขึ้น

7. การจัดที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรและการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน

การจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินของตนเองและการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน ถือได้ว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ควรดำเนินการอย่างหนึ่ง เพื่อส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตทางเกษตรและการยกระดับฐานะและรายได้ของเกษตรกรให้สูงขึ้น ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2528 รัฐบาลจึงยังคงสนับสนุนงบประมาณเพื่อการดังกล่าว คือ

- (1) จัดสรรที่ดินทำกินตามโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรวมให้แก่เกษตรกรประมาณ 24,000 ครอบครัว เนื้อที่ประมาณ 601,600 ไร่
- (2) จัดสรรที่ดินตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและจัดสรรที่ดินตามโครงการเพื่อความมั่นคงให้แก่ชาวไร่ชาวนาประมาณ 1,550 ครอบครัว เนื้อที่ประมาณ 26,500 ไร่
- (3) จัดที่ดินรกร้างว่างเปล่าให้ราษฎรจับจองประมาณ 16,700 ครอบครัว เนื้อที่ประมาณ 233,000 ไร่
- (4) จัดสิทธิทำกินให้แก่ราษฎรซึ่งมีบ้านเรือนมั่นคงอยู่แล้วในเขตป่าสงวนแห่งชาติประมาณ 42,000 ครอบครัว เนื้อที่ประมาณ 500,000 ไร่
- (5) ปรับปรุงที่ดินที่มีปัญหาดินเปรี้ยวเพื่อให้มีการใช้ที่ดินอย่างถูกหลักวิชาการประมาณ 150,000 ไร่

8. การอนุรักษ์ป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ

โดยมีปัญหาความเสื่อมโทรมของป่าไม้และการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ อย่างไม่มีประสิทธิภาพยังมีอยู่ รัฐบาลจึงได้จัดสรรงบประมาณปี 2528 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ป่าไม้และควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น ด้วยการเร่งรัดในการป้องกันปราบปรามการบุกรุกทำลายป่า การป้องกันและลดความเสียหายของป่าไม้อันเกิดจากไฟป่า การบำรุงรักษาป่าและการปลูกป่าทดแทน ในการดำเนินงานดังกล่าวนอกจากจะจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่การปฏิบัติงานโดยปกติตามความจำเป็นแล้ว ยังได้สนับสนุนให้มีหน่วยปฏิบัติงานใหม่เพิ่มขึ้นด้วย กล่าวคือ จะขยายฐานป้องกันรักษาป่าเพิ่มขึ้นใหม่อีก 4 ฐาน ขยาย

หน่วยดับไฟป่าเคลื่อนที่เพิ่มขึ้นใหม่อีก 14 หน่วย จัดตั้งอุทยานแห่งชาติเพิ่มขึ้นใหม่ 1 แห่ง
เพิ่มหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ ตั้งหน่วยหลักและหน่วยย่อยอีก 25 หน่วย กำหนดเขตรักษาพันธุ์
สัตว์ป่าเพิ่มขึ้นใหม่ 1 เขต กำหนดเขตห้ามล่าสัตว์เพิ่มขึ้นใหม่ 2 เขต จัดตั้งศูนย์เพาะเลี้ยง
ขยายพันธุ์สัตว์ป่าเพิ่มขึ้นใหม่ 3 เขต และมีการปลูกป่าต้นกล้าอาหารรวมทั้งการปลูกป่าทดแทน
ประมาณ 150,000 ไร่

สำหรับการบำรุงรักษาสวนป่าเดิมจะดำเนินการในปีงบประมาณ 2528 ประมาณ
1,041,650 ไร่

9. การคมนาคมขนส่งและสื่อสาร

ในปีงบประมาณ 2528 รัฐบาลมีแผนดำเนินการด้านคมนาคมขนส่งและสื่อสาร
ที่สำคัญ ดังนี้

(1) การคมนาคมขนส่งทางบก จะเร่งรัดดำเนินการก่อสร้างและบูรณะรูดยาง
ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงสายประธานและทางหลวงสายรองต่อเนื่องให้แล้วเสร็จเพื่อเปิดการ
จราจรได้มากขึ้นมากกว่าเปิดเส้นทางใหม่ โดยจะก่อสร้างและบูรณะทางหลวงพิเศษ 38.5
กิโลเมตร ทางหลวงสายประธาน 1,496 กิโลเมตร ทางหลวงสายรอง 1,528 กิโลเมตร
และทางหลวงสายจังหวัด 4,717 กิโลเมตร เป็นระยะทางทั้งสิ้นประมาณ 7,779.5 กิโลเมตร
รวมทั้งดำเนินการรูดยางถนนผ่านชุมชนชนบทประมาณ 400 หมู่บ้าน ระยะทาง 580 กิโลเมตร
บำรุงรักษาทางมาตรฐานที่มีอยู่เดิมประมาณ 36,400 กิโลเมตร

สำหรับงานก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นซึ่งดำเนินการอยู่ในพื้นที่ 31 จังหวัด
และการก่อสร้างทางหลวงชนบทเพื่อให้มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมระหว่างหมู่บ้านซึ่งได้ดำเนินการอยู่
ใน 57 จังหวัด จะก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นใหม่ประมาณ 310 กิโลเมตร บำรุงรักษาทางหลวง
ท้องถิ่นเดิมประมาณ 1,550 กิโลเมตร และจะได้ก่อสร้างทางชนบทใหม่ประมาณ 621 กิโลเมตร
บำรุงรักษาทางชนบทเดิมประมาณ 17,832 กิโลเมตร

(2) การคมนาคมและขนส่งทางอากาศ รัฐบาลได้เร่งการพัฒนาการคมนาคม
และขนส่งทางอากาศให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายและแผนที่กำหนดไว้ โดยจะขยายขอบเขต

การดำเนินงานให้สัมพันธ์กับการขยายตัวของความต้องการในการขนส่งทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ เฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้สนองต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จึงได้จัดสรรงบประมาณปรับปรุงและขยายท่าอากาศยานระหว่างประเทศในส่วนภูมิภาค คือ ท่าอากาศยาน เชียงใหม่ หาดใหญ่ และภูเก็ต ให้ได้มาตรฐานสากล และติดตั้งระบบเครื่องช่วยการเดินอากาศให้ทันสมัยสมบูรณ์แบบ นอกจากนี้เพื่อให้การคมนาคมขนส่งทางอากาศเป็นไปโดยสะดวกรวดเร็ว และเพื่อส่งเสริมธุรกิจการลงทุน จึงได้เปิดสนามบินแห่งใหม่ขึ้น 2 แห่ง ที่ตากและแม่สอด รวมทั้งจะได้เร่งรัดการศึกษาและออกแบบขั้นต้นของท่าอากาศยานพาณิชย์สากลกรุงเทพแห่งที่ 2 ให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ 2528 เพื่อจะได้ดำเนินการก่อสร้างให้ทันกับความเจริญและสามารถทำให้เป็นศูนย์กลางด้านการบินในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยด่วนต่อไป

(3) การคมนาคมและขนส่งทางน้ำ เนื่องจากการคมนาคมและขนส่งทางน้ำมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งช่วยให้นโยบายเกี่ยวกับการลดการนำเข้าพลังงานเชื้อเพลิงบังเกิดผล ในปีงบประมาณ 2528 รัฐบาลจึงยังคงให้ความสำคัญในด้านการคมนาคมและขนส่งทางน้ำอยู่ต่อไป ด้วยการจัดสรรงบประมาณเพื่อการปรับปรุงเส้นทางเดินเรือและรักษาร่องน้ำในประเทศ เช่น ร่องน้ำป่าสัก ร่องน้ำเจ้าพระยา รวมตลอดถึงการปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือชายฝั่งทะเล ตามโครงการปรับปรุงร่องน้ำบ้านคอน-ปัตตานี และร่องน้ำอื่นอีก 23 แห่ง และพัฒนาการรับส่งสินค้าทางน้ำ ด้วยการพัฒนาท่าเรือลำน้ ที่จังหวัด นครสวรรค์และจังหวัดพิจิตร ท่าเรือชายฝั่งทะเลที่จังหวัดสตูล ท่าเรือน้ำลึกที่จังหวัดภูเก็ต จังหวัด สงขลา รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรด้านพาณิชย์นาวีและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(4) การสื่อสาร รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณในการเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครือข่ายการสื่อสารภายในประเทศด้วยดาวเทียม การจัดตั้งสถานีตรวจสอบและเฝ้าฟังวิทยุสำหรับบริการติดต่อสื่อสารให้แก่ชาวประมงในภูมิภาคประจำภาค 4 (สงขลา) และจังหวัดภูเก็ต การดำเนินการตามโครงการจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการจัดสรรความถี่วิทยุ การจัดเก็บข้อมูลด้านการออกใบอนุญาตและส่งสินค้าด้านอุปกรณ์การสื่อสารเข้ามาในประเทศรวมทั้งการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการสื่อสารให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

10. การอุตสาหกรรมและเหมืองแร่

ในปีงบประมาณ 2528 ได้เน้นการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตของอุตสาหกรรมที่มีอยู่ให้ดีขึ้น จะส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและทรัพยากรภายในประเทศและการผลิตเพื่อส่งออก โดยการวางนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระยะยาว ให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการต่าง ๆ และให้บริการด้านการฝึกอบรมประเภทอุตสาหกรรมในครัวเรือนและหัตถกรรมไทย เพื่อเพิ่มรายได้และยกระดับมาตรฐานการครองชีพ นอกจากนี้ยังเน้นการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ส่วนภูมิภาค โดยการจัดตั้งศูนย์บริการและส่งเสริมอุตสาหกรรมประจำภาค 2 แห่ง คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ สำหรับในภาคใต้ได้จัดให้มีโครงการศึกษาสู่ทางการจัดตั้งเขตพัฒนาอุตสาหกรรมระดับจังหวัดในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อยกฐานะทางเศรษฐกิจและการแก้ไขปัญหาด้านการเมืองการปกครองพร้อมกันไปด้วย

11. การพาณิชย์และท่องเที่ยว

เพื่อให้การขยายตลาดสินค้าในต่างประเทศตามเป้าหมายของการเพิ่มปริมาณการส่งออก และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ตามนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาประเทศ จึงได้จัดสรรงบประมาณสำหรับเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานและดำเนินการโครงการที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับความจำเป็นยิ่งขึ้น กล่าวคือ ในด้านการพาณิชย์ได้จัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเจรจาตลาดข้อจำกัดและกีดกันทางการค้ากับประเทศคู่ค้า การเจาะตลาดสินค้า และการร่วมแสดงสินค้าในต่างประเทศเพื่อให้มีผู้สั่งซื้อสินค้าจากประเทศไทยมากขึ้น เป็นต้น สำหรับการขยายตลาดสินค้าในประเทศ ได้จัดตั้งตลาดกลางจำหน่ายสินค้าเกษตรในส่วนภูมิภาค ส่งเสริมการจัดตั้งร้านค้าย่อยเพื่อกระจายสินค้าอุปโภคบริโภคในราคายุติธรรมทั่วทุกภาค ตลอดจนเผยแพร่ข่าวสารที่ทันสมัยให้แก่เกษตรกรและผู้ผลิตสินค้าภายในประเทศ

ส่วนด้านการท่องเที่ยวจะจัดให้มีแผนงานส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างงานทั้งด้านบริการพาณิชย์และอุตสาหกรรม จะพยายามขยายตลาดการท่องเที่ยวในต่างประเทศ และสนับสนุนโครงการจัดทำแผนพัฒนาการ

ท่องเที่ยวจังหวัดต่าง ๆ ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา นครศรีธรรมราช พัทลุง ตรัง พังงา และกระบี่ เพื่อชักจูงชาวต่างประเทศมาท่องเที่ยวประเทศไทยให้มากยิ่งขึ้น

12. การพลังงาน

รัฐบาลได้จัดงบประมาณเพื่อสนับสนุนแผนการใช้พลังงานขึ้นใหม่ ให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจการเงินและทรัพยากรด้านพลังงานของประเทศ และเน้นหนักด้านการประหยัดการใช้ทรัพยากรพลังงานที่มีอยู่ โดยเร่งรัดการศึกษาค้นคว้าหาพลังงานอื่นทดแทนการใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิงในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อลดการนำเข้า ส่งเสริมการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานน้ำ ศึกษาค้นคว้ารวบรวมเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อถ่ายทอดไปสู่ชนบท ในปีงบประมาณ 2528 จะมีเขื่อนพลังน้ำขนาดเล็กที่ดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน 18 แห่ง ซึ่งสามารถผลิตและจ่ายกระแสไฟฟ้าให้แก่ประชาชนในชนบทห่างไกลได้ปริมาณ 30,000 กิโลวัตต์ โดยครอบคลุมพื้นที่ได้ 12 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ และอีก 36 หมู่บ้าน

ข. ด้านการศึกษา

โดยที่รัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการศึกษาทั้งปริมาณและคุณภาพเพื่อเสริมสร้างบุคคลให้มีความรู้ มีความรับผิดชอบทั้งต่อสังคมและตนเอง มีความคิดและความสามารถในการประกอบอาชีพ มีจริยธรรม คุณธรรม วัฒนธรรม พลานามัย ระเบียบวินัย มีความรักและหวงแหนศิลปวัฒนธรรมความเป็นไทย ห่วงแทนแผ่นดินเกิด ตลอดจนมีความซื่อซึ้ง และสามารถมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข จึงได้เสนอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อดำเนินการด้านการศึกษาไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 40,290.8 ล้านบาท โดยมีแผนการใช้จ่ายที่สำคัญ ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา

ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาระดับนี้ทั่วประเทศ สำหรับนักเรียนประมาณ 7,130,000 คน ใน 31,590 โรงเรียน และสำหรับเด็กเล็ก และอนุบาลอีกประมาณ 137,050 คน

ในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาจะได้เน้นการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหาร การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น การขยายโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กยากจน การปรับปรุงโภชนาการของเด็กนักเรียน รวมทั้งการส่งเสริมปรับปรุงควบคุมดูแลเกี่ยวกับสุขภาพพลานามัยเด็กนักเรียน ด้วยการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ การจัดหาหนังสือเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอนอื่นสำหรับแจกเด็กนักเรียนยากจน การจัดให้มีโครงการอาหารกลางวัน ตลอดจนการจัดสวัสดิการให้ครูที่สอนในโรงเรียนทวิภาคี

ในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาดังกล่าว นอกจากจะได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้ตามความจำเป็นแล้ว ยังได้จัดสรรงบประมาณสมทบโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาการศึกษาอีกจำนวนหนึ่งด้วย

2. ระดับมัธยมศึกษา

ได้จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาระดับนี้ทั่วประเทศ สำหรับนักเรียนประมาณ 1,940,000 คน โดยจะรับนักเรียนเพิ่มขึ้นได้จากปีงบประมาณ 2527 ประมาณ 182,900 คน จะเพิ่มห้องเรียนประมาณ 4,820 ห้อง และจัดสรรงบประมาณสมทบโครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบทครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นโครงการเงินกู้ระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2526-2530) เพื่อปรับปรุงโรงเรียนมัธยมในชนบท จำนวน 480 โรงเรียน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2528 จะปรับปรุง 120 โรงเรียน เป็นเงินงบประมาณ 540.0 ล้านบาท และเป็นเงินกู้ 280.7 ล้านบาท ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเดียวกันทั้งในเมืองและชนบท และได้จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาสงเคราะห์ 23 แห่ง และการศึกษาพิเศษ 11 แห่ง เป็นเงินงบประมาณ 156.9 ล้านบาท เพื่อให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กยากจนและพิการให้สามารถช่วยตนเองได้ต่อไป

3. ระดับวิชาชีพ

ได้จัดสรรงบประมาณไว้สำหรับการศึกษาของนักเรียนและนักศึกษาทางด้านวิชาชีพในสาขาเกษตรกรรม ช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม ศิลปกรรม และหลักสูตรระยะสั้นจำนวน 359,700 คน นอกจากนี้ได้จัดตั้งสถานศึกษาใหม่รวม 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์ โรงเรียนสารพัดช่างตรัง บุรีรัมย์ เพชรบุรี ราชบุรี รวมทั้งปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศโดยเพิ่มปริมาณการผลิตกำลังคนในสาขาวิชาที่ขาดแคลนและจำเป็นต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม

4. ระดับอุดมศึกษา

งบประมาณรายจ่ายส่วนใหญ่จะเป็นการปรับปรุงขยายงานและปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาทั้งแบบปิดและแบบเปิด เพื่อให้มีสถานที่เพียงพอกับปริมาณนิสิตนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น และให้นิสิตนักศึกษามีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานสากลยิ่งขึ้น โดยมหาวิทยาลัยปิดจะให้การศึกษแก่นิสิตนักศึกษาได้ประมาณ 172,750 คน เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2527 ประมาณ 2,000 คน และมหาวิทยาลัยเปิดจะให้การศึกษแก่นักศึกษาได้ประมาณ 1,150,000 คน

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2528 จะเน้นการเพิ่มคุณภาพของนิสิตนักศึกษาที่จะจบเป็นบัณฑิต โดยการจัดให้มีโครงการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ โดยส่วนรวม รวมทั้งสนับสนุนโครงการผลิตแพทย์เพิ่มร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขเพื่อให้มีแพทย์เพิ่มเพียงพอกับความต้องการของประเทศเป็นพิเศษ

5. การศึกษานอกโรงเรียน

ในด้านการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งเป็นการให้การศึกษาดำเนินนโยบายรัฐบาลอีกแขนงหนึ่ง ซึ่งเป็นการให้การศึกษาระดับพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่อง รวมทั้งฝึกอาชีพระยะสั้นให้แก่บุคคลที่ไม่รู้หนังสือให้สามารถอ่านออกเขียนได้ป้องกันการหลงลืมหนังสือและเพิ่มทุนความรู้ เสริมทักษะให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นทั่วประเทศ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้ง

พื้นที่ในเขตโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและโครงการเพื่อความมั่นคงของชาติ ซึ่ง
ดำเนินการโดยมีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค 4 ศูนย์ และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัด 50 ศูนย์ และในปีงบประมาณ 2528 จะเปิดศูนย์ระดับจังหวัดตามโครงการจัดตั้ง
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดใหม่เพิ่มอีก 20 ศูนย์ จะสามารถให้บริการแก่ประชาชน
ทั่วประเทศได้ประมาณ 1,100,000 คน

ค. ด้านสาธารณสุข

รัฐบาลได้สังเกตเห็นว่าการให้บริการด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ
และโดยกว้างขวางยิ่งขึ้นเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง จึงได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้
ในอัตราการเพิ่มที่สูงกว่าด้านอื่น ๆ โดยงบประมาณรายจ่ายด้านนี้ในปีงบประมาณ 2528 ได้เพิ่ม
ขึ้นจากงบประมาณปี 2527 ในอัตราร้อยละ 9.6 งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้จำนวน 9,912.3
ล้านบาท ส่วนใหญ่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพในการป้องกันโรคและ
การรักษาพยาบาล โดยจะสนับสนุนและขยายงานอย่างเต็มที่เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานใน
ชนบทรวมทั้งการบริการด้านอนามัยต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตชนบทที่ยากจน จะอบรม
อาสาสมัครสาธารณสุข 5,000 คน ผู้สื่อข่าวสาธารณสุข 50,000 คน อบรมฟื้นฟูความรู้ผู้สื่อข่าว
สาธารณสุข 75,000 คน อบรมเจ้าหน้าที่ระดับตำบล 2,000 คน จัดตั้งโรงพยาบาลระดับ
อำเภอขนาด 10 เตียง เพิ่มขึ้นใหม่ 10 แห่ง ขยายโรงพยาบาลขนาด 10 เตียง เป็น 30 เตียง
10 แห่ง สร้างสถานอนามัยใหม่ 200 แห่ง ยกฐานะสำนักงานผดุงครรภ์ขึ้นเป็นสถานอนามัย
210 แห่ง และสร้างสถานบริการสาธารณสุขชุมชนประจำหมู่บ้านใหม่อีก 50 แห่ง

สำหรับการสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการสาธารณสุขได้จัดสรรงบประมาณ
เพื่อการนี้จำนวน 721.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณปัจจุบันเป็นจำนวน 62 ล้านบาท
จะสามารถให้บริการแก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย ทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกทั่วประเทศได้ประมาณ
14,050,000 ราย

ในการขยายบริการด้านสาธารณสุขดังกล่าว จะมีการเพิ่มบุคลากรสาธารณสุข
ด้านต่าง ๆ ทุกระดับประมาณ 7,660 คน จำนวนเป็นแพทย์ พยาบาลประมาณ 4,760 คน
และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอื่นประมาณ 2,900 คน

ง. ด้านสาธารณสุขการ

งบประมาณด้านสาธารณสุขการที่ตั้งไว้จำนวน 13,538.9 ล้านบาท ส่วนใหญ่จะ
นำไปใช้ในการจัดบริการด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แก่ประชาชนทั้งในเมืองและ
ชนบทโดยมีแผนดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

1. การสังคมสงเคราะห์

จะให้การสงเคราะห์ราษฎรผู้ประสบภัยธรรมชาติและสาธารณภัยอื่น ๆ ประมาณ
1,524,000 คน สงเคราะห์คนชรา 2,672 คน อุปการะเลี้ยงดูเด็กกำพร้า เด็กอนาถา และ
เด็กที่ผู้ปกครองไม่อยู่ในฐานะเลี้ยงดูได้ 6,540 คน สงเคราะห์ผู้ยากไร้หรือไร้ที่พึ่งพิง 2,680 คน
ฝึกอาชีพและจัดหางานให้สตรีบางประเภท 1,850 คน รวมทั้งให้การสงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรี
ภาคเหนือ สตรีผู้เคยประกอบอาชีพตามสถานบริการต่าง ๆ สตรีในชนบทที่ยากจน และสตรีที่เป็น
บุตรหลานสมาชิกนิคมสร้างตนเอง 900 คน

2. การพัฒนาแรงงาน

จะฝึกอาชีพและยกระดับฝีมือให้แก่ประชาชนจำนวน 17,305 คน ตรวจสอบ
สถานประกอบการต่าง ๆ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายแรงงาน 19,000 แห่ง จัดตั้งสำนักงานแรงงาน
จังหวัดเพิ่ม 4 แห่ง ควบคุมการใช้แรงงานสตรีและเด็ก 24,000 คน เร่งรัดขยายการตรวจสอบ
เพิ่มความปลอดภัยผู้ใช้แรงงานตามสถานที่ประกอบการในภูมิภาค 4,300 แห่ง จัดหาตำแหน่ง
งานว่างสำหรับคนงานไทยในประเทศตะวันออกกลาง 4,400 ตำแหน่ง ควบคุมการจัดส่งคนงาน
ไทยไปทำงานในต่างประเทศ 110,000 คน อบรมและอำนวยความสะดวกในการจัดทำหนังสือ
เดินทางของคนงานไทย 214,000 คน และทดสอบคัดเลือกคนงานไทยเพื่อส่งไปทำงานใน
ต่างประเทศ 25,000 คน

3. การพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อม

จะดำเนินการตามโครงการป้องกันน้ำท่วมเพื่อขจัดและบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอันเกิดจากการน้ำท่วมขัง โดยดำเนินการก่อสร้างเขื่อน คสล. คันกันน้ำ บุตคลองระบายน้ำ สร้างอาคารบังคับน้ำและประตูระบายน้ำ ตลอดจนศึกษาแนวทางเพื่อให้ประสานกับแผนหลักป้องกันน้ำท่วมกรุงเทพมหานครและปริมณฑล นอกจากนี้ยังได้ขยายขอบเขตการวางผังเมืองและผังชุมชนในชนบทให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

4. การบริการขั้นพื้นฐาน

สำหรับการจัดบริการขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนในชนบทและการพัฒนาชุมชน จะเจาะบ่อน้ำบาดาล 4,638 บ่อ ซ่อมบารุงรักษาบ่อน้ำบาดาลเดิม 6,482 บ่อ สร้างบ่อน้ำตื้น 1,000 บ่อ มีกอบรวมอาชีพกลุ่มสตรีระดับตำบลและหมู่บ้าน 72 จังหวัด พัฒนากลุ่มอาชีพ สนับสนุนกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต 450 กลุ่ม และส่งเสริมอุตสาหกรรมในครอบครัว 400 กลุ่ม

จ. ด้านการป้องกันประเทศและการรักษาความสงบภายใน

รัฐบาลถือว่าการป้องกันเอกราชและอธิปไตยของประเทศเป็นภาระหน้าที่ที่มีความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะในยามที่สถานการณ์ภายในประเทศข้างเคียงยังมีศึกสงครามอยู่ดังเป็นที่ประจักษ์กันอยู่ในขณะนี้ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญกับภัยคุกคามที่อาจจะเกิดขึ้นได้ทุกขณะและทุกรูปแบบ โดยจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อการนี้ไว้เป็นจำนวน 41,421.6 ล้านบาท สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาและเสริมสร้างกำลังรบ ขยายและการพัฒนากำลังพล ตลอดจนการเสริมสร้างและพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์ รวมทั้งจะจัดตั้งหน่วยใหม่ตามความจำเป็นเพื่อรับสถานการณ์อันอาจเกิดจากการกระทำของฝ่ายตรงข้ามทั้งนอกประเทศและในประเทศ จะให้มีการฝึกและศึกษานิวทยาการใหม่ ๆ ที่ทันสมัย เพื่อให้สามารถปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นยังจะปรับปรุงกิจการด้านการสวัสดิการและบำรุงขวัญของทหารให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นด้วย

สำหรับด้านการรักษาความสงบภายในซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งได้รับการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมาย รัฐบาลก็ถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเช่นกัน ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้ 11,006.2 ล้านบาท ส่วนใหญ่จะนำไปใช้จ่ายเกี่ยวกับการตำรวจและกระบวนการยุติธรรม สำหรับการตำรวจจะสนับสนุนให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้วยการเพิ่มเครื่องมือสื่อสารยานพาหนะอาวุธประจำกาย เรือตรวจการณ์ ตลอดจนอากาศยานให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังได้เพิ่มอัตราค่าส่งตำรวจให้สอดคล้องกับความจำเป็นในการให้บริการแก่ประชาชนเพิ่มขึ้นอีก 1,080 อัตรา

ส่วนกระบวนการยุติธรรม ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับเพิ่มประสิทธิภาพในการพิจารณาของศาล การขยายศาลคดีเด็กและเยาวชนไปยังส่วนภูมิภาคให้มากขึ้น การก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลฎีกาใหม่ และก่อสร้างศาลจังหวัด ศาลแขวงสงขลาและสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตร เพื่อให้อำนาจปฏิบัติงานและเร่งรัดการพิจารณาคดีให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว อำนวยความยุติธรรม คุ้มครองสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนให้ได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังจะดำเนินการขยายงานคุมประพฤติผู้กระทำผิดไปยังส่วนภูมิภาคให้มากขึ้น โดยในปีงบประมาณ 2528 จะเปิดสำนักงานในภูมิภาคอีก 5 แห่ง ทั้งนี้ เพื่อช่วยแก้ไขและฟื้นฟูผู้ที่กระทำผิดให้กลับตนเป็นคนดี สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข

จ. ด้านการบริหารทั่วไป

เพื่อให้การดำเนินงานของรัฐบาลบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนให้บริการแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง งบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรไว้ 5,978.5 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานด้านการคลังและงานด้านบริหารอื่น ๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และได้มีการตั้งงบประมาณไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งทั่วไป สมาชิกสภาจังหวัด 72 จังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล 116 แห่ง และสมาชิกสภาเมืองพัทยา ซึ่งครบกำหนดระยะเวลาและต้องดำเนินการจัดการเลือกตั้งใหม่จำนวน 214.66 ล้านบาท รวมทั้ง

ได้จัดสรรงบประมาณสมทบโครงการเงินกู้สำหรับดำเนินการตามโครงการพัฒนาและเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศเพื่อดำเนินการเร่งรัดออกโฉนดที่ดินให้แล้วเสร็จภายใน 20 ปี และปรับปรุงเทคนิคการบริหารที่ดินทั้งในส่วนกลางและส่วนจังหวัดด้วย

ช. ด้านชำระหนี้เงินกู้

ได้ตั้งงบประมาณเพื่อการชำระหนี้เงินกู้และดอกเบี้ยไว้เป็นจำนวน 44,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2527 จำนวน 10,955 ล้านบาท เป็นการชำระหนี้ภายในประเทศ จำนวน 33,594.9 ล้านบาท จำนวนเป็นต้นเงินกู้ 8,605.8 ล้านบาท ดอกเบี้ยค่าธรรมเนียมนัดการ 24,989.1 ล้านบาท ชำระหนี้ต่างประเทศจำนวน 10,805.1 ล้านบาท จำนวนเป็นต้นเงินกู้ 4,310.8 ล้านบาท ดอกเบี้ยค่าธรรมเนียนัดการและค่าผูกพันเงินกู้ 6,494.3 ล้านบาท

ซ. ด้านอื่น

งบประมาณรายจ่ายด้านอื่นประกอบด้วยรายจ่ายบางลักษณะซึ่งไม่อาจจำแนกประเภทตามลักษณะงานไว้ในด้านใดด้านหนึ่งตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นได้ ซึ่งตั้งไว้เป็นจำนวน 11,422.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.4 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น รายจ่ายที่สำคัญได้แก่ เงินช่วยเหลือข้าราชการและลูกจ้าง เงินเลื่อนขั้นเลื่อนอันดับเงินเดือนและเงินปรับวุฒิ ข้าราชการ และเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ซึ่งได้จัดสรรไว้ให้เพียงพอเท่าที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายในปีงบประมาณ 2528

ท่านประธานที่เคารพ เท่าที่กระผมได้ทราบเรียนโดยสรุปเกี่ยวกับภาวะการณ์เศรษฐกิจโดยทั่วไป ฐานะและนโยบายการเงินการคลังและสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายให้ทราบแล้วนั้น เป็นแต่เพียงบางส่วนที่สำคัญอันสมควรแก่การนำมาแถลงให้ทราบเท่านั้น หวังว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทุกท่านคงมองเห็นภาพรวมเกี่ยวกับแผนดำเนินงานของรัฐบาลในปีงบประมาณ 2528 ได้ชัดเจนพอที่จะใช้เป็นเครื่องประกอบการพิจารณาได้ ส่วนแผนดำเนินงานและเป้าหมายโดยละเอียดรัฐบาลได้แสดงไว้ในเอกสารงบประมาณที่ได้นำเสนอต่อท่านผู้มีเกียรติทุกท่านแล้ว.

ในวาระที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติซึ่งได้รับความไว้วางใจจากประชาชนทั่วประเทศ ได้มาร่วมประชุมพร้อมกันเพื่อปฏิบัติการกิจอันสำคัญยิ่งต่อประเทศชาติในครั้งนี้ กระผมในฐานะหัวหน้าคณะรัฐบาลขอเรียนย้ำว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2528 ที่รัฐบาลเสนอนี้ เป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงเจตนารมณ์อันแน่วแน่ของรัฐบาลที่จะพัฒนาและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ เสริมสร้างความเป็นคงของชาติ รักษาความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง ยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำในฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของคนในชาติ เสริมสร้างโรงเรียนและสถานศึกษาให้บุตรหลานเข้ารับการศึกษาอย่างเพียงพอ เสริมสร้างสถานพยาบาลให้บริการอย่างทั่วถึงเมื่อยามเจ็บป่วย และมีขบวนการยุติธรรมให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลอย่างเสมอหน้าเพื่อความผาสุกของพี่น้องประชาชนร่วมชาติของเราต่อไป ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว รัฐบาลมีความจำเป็นต้องใช้จ่าย จึงได้จัดทำโครงการแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรอันทรงเกียรติพิจารณาอยู่ในขณะนี้ รัฐบาลหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติทุกท่านจะเห็นเจตนาดีของรัฐบาล และพิจารณาให้การสนับสนุนลงมติรับหลักการและดำเนินการตามขั้นตอนจนประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมาย เพื่อรัฐบาลจะได้ยึดถือเป็นหลักการในการใช้จ่ายเงินแผ่นดินสำหรับบริหารราชการบ้านเมืองให้บังเกิดผลดีแก่ประเทศชาติและประชาชนสืบต่อไป.

คำสั่งกระทรวงการคลัง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2529
พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร
วันพุธที่ 3 กรกฎาคม พุทธศักราช 2528

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ

คณะรัฐมนตรีขอเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2529 โดยมีหลักการและเหตุผลดังนี้

หลักการ

1. ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 เป็นจำนวนไม่เกิน 218,000,000,000 บาท (สองแสนหนึ่งหมื่นแปดพันล้านบาท)
2. ตั้งรายจ่ายค่าใช้จ่ายทุนสำรองจ่าย
3. ตั้งรายจ่ายค่าใช้จ่ายคงคลัง

เหตุผล

1. เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 สำหรับใช้เป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน
2. เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่กำหนดให้ตั้งรายจ่ายค่าใช้จ่ายทุนสำรองจ่ายที่ได้จ่ายไปแล้ว
3. เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่กำหนดให้ตั้งรายจ่ายค่าใช้จ่ายคงคลังตามที่ได้จ่ายไปแล้ว

ท่านประธานที่เคารพ ในวาระอันสำคัญยิ่งที่สภาผู้แทนราษฎรอันทรงเกียรติได้ให้โอกาสแก่คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 จึงขอถือโอกาสนี้แถลงถึงสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณดังกล่าว เพื่อประกอบการพิจารณาของท่านสมาชิก โดยสรุปดังต่อไปนี้

งบประมาณรายจ่ายที่รัฐบาลได้เสนอขอตั้งในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 218,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงบประมาณรายจ่ายปัจจุบันตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2528 จำนวน 5,000 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 หากเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2528 ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดหมายให้มีการระงับและชะลอการใช้จ่ายงบประมาณลงเป็นจำนวน 4,000 ล้านบาทแล้ว จะเพิ่มขึ้นจำนวน 9,000 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 การที่รัฐบาลได้เสนอตั้งงบประมาณเพิ่มขึ้น ร้อยละ 4.3 ก็เนื่องจากรัฐบาลตระหนักว่าเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการคลังของประเทศเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะต้องพึงรักษาไว้ หากไม่รีบปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเงินการคลังของประเทศให้เป็นไปในวิถิต่างที่ถูกต้องแล้ว ก็จะก่อให้เกิดปัญหารุนแรงถึงขั้นวิกฤต ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนอกจากรัฐบาลได้ดำเนินมาตรการการเงินและมาตรการเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศแล้ว ยังจำเป็นต้องดำเนินมาตรการด้านการคลังที่เข้มงวดควบคู่กันไป ด้วยเหตุผลดังกล่าวรัฐบาลจึงได้กำหนดแนวทางและมาตรการในการจัดทางงบประมาณประจำปี 2529 ที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การกำหนดประมาณการรายได้ จะต้องอยู่ในวิสัยของความสามารถในการจัดเก็บที่แท้จริง
2. งบประมาณรายจ่ายที่เสนอขอตั้ง จะต้องเป็นไปโดยประหยัด มีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการเพื่อให้การใช้จ่ายเงินเป็นไปในทางที่เกิดประโยชน์สูงสุด
3. ขนาดของการขาดดุลงบประมาณ จะต้องอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ

รัฐบาลตระหนักดีว่างบประมาณรายจ่ายที่เสนอตั้งไว้จำนวน 218,000 ล้านบาท มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปีปัจจุบันไม่มากนัก ในขณะที่รายจ่ายประจำได้เพิ่มขึ้นประมาณ 11,600 ล้านบาทเศษ เพราะต้องจัดสรรเป็นค่าชำระหนี้เงินกู้เพิ่มขึ้น 6,000 ล้านบาทเศษ และรายจ่ายประจำประเภทเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินบำเหน็จบำนาญเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 5,685 ล้านบาท ดังนั้น หากไม่มีการปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณในเรื่องอื่น ๆ ที่มีอยู่เดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รายจ่ายประจำต่าง ๆ ให้เหมาะสมแล้ว ย่อมจะทำให้รายจ่ายด้านการลงทุนลดน้อยลงไป จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศเป็นอันมาก รัฐบาลจึงได้กำหนดให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจพยายาม ปรึบลดรายจ่ายประจำให้ประหยัดยิ่งขึ้น เพื่อให้มีเงินเหลือและนำมาใช้ในด้านการลงทุนให้มากที่สุด ดังนั้น แม้วงเงินงบประมาณจะมีจำนวนจำกัด แต่เมื่อได้มีการปรับแผนการใช้จ่ายให้เหมาะสม ยิ่งขึ้นดังกล่าวแล้ว งบประมาณรายจ่ายปีนี้ยังสามารถจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายด้านการลงทุนไว้ได้ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับปีปัจจุบัน คือ จำนวน 34,927.2 ล้านบาท จึงอาจกล่าวได้ว่างบประมาณ รายจ่ายที่รัฐบาลเสนอเป็นงบประมาณรายจ่ายที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 เป็นอย่างยิ่ง

ก่อนที่จะแถลงถึงสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 ใคร่ขอถือโอกาสเรียนให้ทราบเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไป มาตรการและฐานะ การเงินการคลัง เพื่อประกอบการพิจารณาของท่านสมาชิกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้นเป็นระบบเปิด ความเคลื่อนไหวใด ๆ ของภาวะเศรษฐกิจโลกย่อมจะส่งผลกระทบต่อประเทศไทย อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังจะเห็นตัวอย่างได้ชัดเจนจากวิกฤตการณ์น้ำมันครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ. 2517 และครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2522 สำหรับระยะตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 เป็นต้นมา อาจกล่าวได้ว่าภาวะเศรษฐกิจของโลกได้เริ่มต้นตัวขึ้นเป็นครั้งแรกหลังจากวิกฤตการณ์น้ำมัน ครั้งที่ 2 แต่การฟื้นตัวก็ยังคงอยู่ในอัตราค่อนข้างต่ำ คือ ประมาณร้อยละ 4.3

ในปี 2527 และในปี 2528 คาดว่าอัตราการฟื้นตัวจะกลับลดต่ำลงอีก เนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ อาทิ สหรัฐอเมริกา ซึ่งเคยเป็นแกนนำในการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ได้มีอัตราการเจริญเติบโตต่ำลง

สำหรับภาวะเศรษฐกิจของไทยเวลานั้น แม้ว่ารัฐบาลจะได้ยึดถือนโยบายรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญต่อเนื่องกันมาหลายปีแล้วก็ตาม แต่เนื่องจากภารกิจของรัฐบาลที่จะต้องดำเนินการตามแผนพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ มีอยู่อย่างมากมาย และจำเป็นต้องได้รับการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทำให้รัฐบาลต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณจำนวนมาก ผลตอบแทนที่ได้รับคือ สามารถรักษาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไว้ได้ในระดับสูงเป็นเวลายาวต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่า 10 ปี ทำให้ประชาชนมีระดับรายได้สูงขึ้น มีมาตรฐานการดำรงชีพดีขึ้น แต่พร้อมกับผลดีที่เกิดขึ้นนี้ประเทศเราต้องประสบกับการขาดดุลเงินสภาค รัฐบาลจำนวนมาก เพราะการใช้จ่ายของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจมีจำนวนสูงเกินกว่ารายได้ที่จัดเก็บได้ หรือเกินกว่าทรัพยากรที่มีอยู่ นอกจากนี้แล้ว เรายังต้องประสบกับการขาดดุลการค้า และการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด เนื่องจากไม่อาจขยายการส่งออกให้เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงทัดเทียมกับการนำเข้าได้ เพราะระบบเศรษฐกิจของโลกไม่ขยายตัว ความต้องการสินค้าของตลาดต่างประเทศจึงมีจำกัด ประกอบกับประเทศต่าง ๆ ดำเนินนโยบายปกป้องทางการค้าอย่างเข้มงวดยิ่งขึ้น และระดับราคาสินค้าขึ้นปฏุมอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ในขณะที่ประเทศเรากลับมีความต้องการสินค้าและวัตถุดิบจากต่างประเทศมากขึ้น ตามสภาพของเศรษฐกิจในประเทศที่เติบโตขึ้น จากภาวะการณ์ดังกล่าวนี้ได้ทำให้ฐานะการเงินการคลังของประเทศเริ่มเข้าสู่ภาวะการดึงตัวทุนสำรองเงินตราต่างประเทศอยู่ในระดับต่ำ หากปล่อยให้สภาพการณ์ดังกล่าวนี้ดำเนินอยู่ต่อไป ปัญหาที่จะทวีความรุนแรงขึ้น และในที่สุดก็อาจกระทบกระเทือนถึงความมั่นคงและความเชื่อถือในเสถียรภาพค่าเงินตราของเรา ปัญหาดังกล่าวมิใช่ปัญหาใหม่ แต่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นต่อเนื่องมาเป็นเวลานานซึ่งรัฐบาลตระหนักเป็นอย่างดี และได้ดำเนินการทุกวิถีทางที่จะหยุดยั้งและขจัดปัญหาเหล่านี้ให้หมดไป โดยได้นำมาตรการหลายอย่างออกมาใช้เป็นลำดับ อาทิ มาตรการประหยัดงบประมาณรายจ่าย การปรับปรุงรายได้และระบบโครงสร้างภาษีอากร การจำกัด

การกู้เงินจากต่างประเทศของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ การปรับปรุงระบบการบริหารหนี้สาธารณะ การควบคุมดูแลแผนการดำเนินงานและการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ การจำกัดสินเชื่อและการปรับปรุงระบบการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา มาตรการเหล่านี้มีส่วนช่วยบรรเทาความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้นได้ แม้จะไม่หมดสิ้นไปก็ตาม เพราะมาตรการบางอย่างจำเป็นต้องใช้เวลาและต้องมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 รัฐบาลยังคงยึดถือนโยบายที่จะรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้มั่นคงอย่างแน่วแน่ควบคู่ไปกับการพัฒนา เศรษฐกิจที่สอดคล้องกับสมรรถนะในการหารายได้มาลงทุนในระดับที่เหมาะสม โดยมีเป้าหมายสำคัญที่จะลดการขาดดุลเงินสศภาครัฐบาลและดุลบัญชีเดินสะพัดให้ต่ำลง ทั้งนี้ โดยการลดและเข้มงวดการใช้จ่ายของภาครัฐบาล ในขณะที่เดียวกันจะส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาประเทศให้มากยิ่งขึ้นทั้งในด้านการลงทุน การผลิต และการส่งออก โดยรัฐบาลจะให้ความสนับสนุนอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการขยายสินเชื่อ อัตราดอกเบี้ย และระบบภาษีอากรที่เอื้ออำนวย รัฐบาลหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชนในด้านนี้จะช่วยให้การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจการเงินและการคลังของประเทศสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ทางด้านผลผลิตปี 2528 นี้ ประมาณว่าผลผลิตประชาชาติจะขยายตัวประมาณร้อยละ 5.5 โดยการขยายตัวของภาคเกษตรจะชะลอตัวลงเล็กน้อยเพราะคาดว่าจะผลผลิตสาขาการปศุสัตว์จะมีปริมาณเพิ่มขึ้นไม่มาก ส่วนการผลิตนอกภาคเกษตรนั้น จะมีการขยายตัวประมาณร้อยละ 6.1 สำหรับในปี 2529 ประมาณว่าผลผลิตประชาชาติจะขยายตัวในอัตราระหว่างร้อยละ 5.0 ถึง 5.5 ซึ่งนับว่าเป็นอัตราเพิ่มที่อยู่ในระดับเดียวกับปัจจุบัน

ด้านระดับราคา ในระยะห้าเดือนแรกของปี 2528 นี้ ดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 ในขณะที่ดัชนีราคาขายส่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5 เทียบกับเมื่อสิ้นเดือนธันวาคมของปีก่อน คาดหมายว่าตลอดปี 2528 ระดับราคาจะเพิ่มสูงขึ้นไม่เกินร้อยละ 5.0 สำหรับปี 2529 ก็คาดว่าระดับราคาจะเพิ่มสูงขึ้นในอัตราที่ใกล้เคียงกัน

ด้านการค้าระหว่างประเทศ ในระยะ 5 เดือนแรกของปี 2528 นี้ ปรากฏว่าภาวะการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดมีการขาดดุลลดต่ำลง เนื่องจากการส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 21.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ในขณะที่การนำเข้าเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 11.1 มูลค่าการส่งออกที่เพิ่มสูงขึ้นนับได้ว่าเป็นผลการดำเนินมาตรการส่งเสริมการส่งออกอย่างจริงจังของรัฐบาล แม้ว่าจะต้องเผชิญกับปัญหาการขยายตัวในเกณฑ์ที่ต่ำของเศรษฐกิจโลก ปัญหาการกีดกันทางการค้าและปัญหาด้านราคา แต่ผลจากการปรับปรุงระบบการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่รัฐบาลได้ดำเนินการไปนั้น ได้ช่วยให้สินค้าของเราสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากปริมาณการส่งออกที่ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นอันมาก

ส่วนด้านการนำเข้าซึ่งมีมูลค่าเพิ่มขึ้นนั้น โดยทั่วไปจะเป็นการเพิ่มทางด้านราคา แต่ในด้านปริมาณการนำเข้ามีอัตราการลดลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเข้าประเภทน้ำมัน สินค้าทุน สินค้าอุปโภคบริโภค ส่วนในปี 2529 ซึ่งรัฐบาลมุ่งที่จะดำเนินนโยบายในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจอย่างเข้มงวดยิ่งขึ้น และจะส่งเสริมการส่งออกอย่างจริงจังต่อไป จะมีผลช่วยให้การขาดดุลการค้าและการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดลดลงอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ

ฐานะและมาตรการทางการคลัง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 นี้ รัฐบาลจะดำเนินมาตรการด้านการคลังให้เข้มงวดยิ่งขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการที่จะมุ่งรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการคลัง โดยจะนำมาตรการที่ได้กำหนดไว้แล้วมาดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ ในด้านรายจ่ายรัฐบาลจะให้มีการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพสูงสุด ลดส่วนการขาดดุลงบประมาณให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและฐานะการคลังของรัฐบาล สำหรับด้านรายได้จะปรับปรุงการบริหารการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพ และให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น ส่วนด้านสาธารณะ จะปรับปรุงวิธีการบริหารหนี้เพื่อมิให้การชำระหนี้เป็นภาระในช่วงใดช่วงหนึ่งมากเกินไป และจะเข้มงวดการกู้ยืมเงินจากภายนอกและ

ภายนอกประเทศทั้งในส่วนของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามลำดับความสำคัญและสอดคล้องกับความสามารถในการจ่ายชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยของรัฐบาลและของหน่วยงานนั้น ๆ

รัฐบาลเชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่า มาตรการที่ได้ดำเนินการมาแล้ว และที่จะนำมาใช้ต่อไปดังกล่าวข้างต้น จะสามารถแก้ไขปัญหาด้านการคลังที่มีอยู่ให้ผ่อนคลายลงได้โดยเร็ว

สำหรับฐานะการคลังของรัฐบาลในระยะ 8 เดือนแรกของปีงบประมาณ

พ.ศ. 2528 ปรากฏว่า ได้มีการใช้จ่ายเงินจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2528 ไปแล้วเป็นเงิน 102,477 ล้านบาท ในขณะที่สามารถจัดเก็บรายได้จากภาษีอากรและรายได้อื่น ๆ รวมเป็นจำนวนถึง 103,456 ล้านบาท และระดับเงินคงคลังเมื่อสิ้นเดือนพฤษภาคม มีจำนวนสูงถึง 5,942 ล้านบาท ซึ่งถือว่าเป็นระดับที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการหมุนเวียนในช่วงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2528 นี้ จะรักษาระดับเงินคงคลังไว้ให้อยู่ในเกณฑ์ประมาณ 8,000 ล้านบาท และจากการดำเนินมาตรการด้านการคลังที่เข้มงวดและระมัดระวังยิ่งขึ้น จะช่วยให้ฐานะการคลังของประเทศในปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพยิ่งขึ้น

ฐานะและมาตรการทางการเงิน

ปริมาณเงินหมุนเวียนตามความหมายกว้างเมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2527 มีจำนวนทั้งสิ้น 501,800 ล้านบาท หรือเป็นอัตราเพิ่มจากปีก่อนร้อยละ 20.3 และจนถึงสิ้นเดือนมีนาคมนี้ปริมาณเงินหมุนเวียนได้เพิ่มขึ้นเป็น 551,000 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 9.8 อย่างไรก็ตาม การดำเนินมาตรการด้านการคลังที่เข้มงวดย่อมจะส่งผลทำให้อัตราการเพิ่มของสินเชื่อภาครัฐบาลชะลอลงในช่วงที่เหลือของปี 2528 และตลอดไปถึงต้นปี 2529 ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลจะใช้มาตรการต่าง ๆ ทางด้านการเงินเพื่อมุ่งเน้นให้ภาคเอกชนเพิ่มการลงทุนในสาขาทางเศรษฐกิจที่เหมาะสมให้มากยิ่งขึ้น โดยจะชักนำให้มีการลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลงให้สอดคล้องกับภาวะอัตราดอกเบี้ยตลาดโลก และจะดูแลให้

มีการขยายสินเชื่อไปสู่ภาคเอกชนมากขึ้นในอัตราประมาณร้อยละ 21 ซึ่งเมื่อคิดรวมการขยายสินเชื่อของทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ตลอดจนปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเพิ่มของปริมาณเงินแล้ว ปริมาณเงินหมุนเวียนตามความหมายกว้างในปี 2529 จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่เหมาะสมกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจตามเป้าหมายที่กำหนด

สาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายและความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายกับรายรับ

ท่านประธานที่เคารพ กระผมได้เรียนให้ทราบถึงภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไปฐานะและมาตรการด้านการเงินการคลังรวมถึงความมุ่งหมายและมาตรการในการดำเนินการเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการคลังของประเทศไปแล้ว ในลำดับต่อไปนี้จะขอเรียนให้ทราบถึงสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายและความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณรายจ่ายกับรายรับ เพื่อท่านสมาชิกจะได้ใช้ประกอบการพิจารณา

รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 ต่อไป ดังได้เรียนให้ทราบในตอนต้นแล้วว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 รัฐบาลได้เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเป็นจำนวนทั้งสิ้น 218,000 ล้านบาท เพิ่มจากปีงบประมาณปัจจุบันเพียง 5,000 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.3 ทั้งนี้ ก็เนื่องจากรัฐบาลคาดว่าจะสามารถจัดเก็บรายได้เป็นจำนวน 185,000 ล้านบาท ส่วนของการขาดดุลซึ่งจะได้มาจากการกู้เงินภายในประเทศทั้งสิ้นนั้น รัฐบาลก็ได้กำหนดที่จะลดส่วนของการขาดดุลลงให้ต่ำกว่าปีงบประมาณปัจจุบัน คือ ลดเหลือ 33,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนที่เหมาะสม เพื่อรักษาฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศให้อยู่ในเกณฑ์ที่มั่นคงและมีเสถียรภาพ และเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่การพัฒนาประเทศในขณะเดียวกันด้วย

สำหรับด้านรายจ่าย งบประมาณที่ตั้งไว้จำนวน 218,000 ล้านบาทนั้น ได้จัดสรรเพื่อดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

ก. ด้านเศรษฐกิจ

รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณไว้เป็นจำนวน 34,087.7 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.6 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น และมีแผนการใช้จ่ายที่สำคัญโดยสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาแหล่งน้ำในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเร่งรัดและส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตทางเกษตรที่สำคัญ คือ จะเร่งรัดก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่ต่อเนื่องจากปีก่อน 6 โครงการ โครงการชลประทานขนาดกลางต่อเนื่อง 46 โครงการและโครงการชลประทานขนาดกลางใหม่อีก 8 โครงการ จะก่อสร้างเหมืองฝายและอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กใช้เวลาก่อสร้างไม่เกิน 1 ปี ประมาณ 460 โครงการ และจัดตั้งสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าเพิ่มขึ้นใหม่ 14 สถานี หากดำเนินการแล้วเสร็จทุกโครงการจะอำนวยความสะดวกในการเพาะปลูกในเนื้อที่ประมาณ 5 ล้านไร่ จะดำเนินการสูบน้ำช่วยเหลือการเพาะปลูก ในพื้นที่นอกเขตโครงการชลประทาน สำหรับนาปี 1.3 ล้านไร่ นาปรัง 9 แสนไร่ และจัดให้มีศูนย์บริการเกษตรกรเคลื่อนที่เพื่อดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก และพัฒนาอาชีพในท้องที่ทั่วประเทศประมาณ 140 โครงการ

นอกจากนี้ยังได้ปรับปรุงและบำรุงรักษาระบบชลประทานในพื้นที่เขตชลประทานประมาณ 19.8 ล้านไร่ ขุดลอกคลองธรรมชาติและคลองชลประทาน ปริมาณดินขุด 21.9 ล้านลูกบาศก์เมตร ค่าเงินการกำจัดวัชพืชในเขตทางน้ำชลประทานประมาณ 15,000 ไร่

2. การเพิ่มผลผลิตด้านประมง จะส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตด้านประมง เพื่อให้มีปริมาณเพียงพอ และสอดคล้องกับความต้องการทั้งตลาดภายในและต่างประเทศ ด้วยการจัดหาพันธุ์ปลาและสัตว์น้ำเพื่อปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งน้ำที่เกิดจากการสร้างงานในชนบทและแหล่งน้ำที่จะปรับปรุงใหม่ประมาณ 56 แห่ง โดยจะผลิตและปล่อยพันธุ์ปลาน้ำจืดตามสถานีประมงประมาณ 70 ล้านตัว ปล่อยสัตว์น้ำตามโครงการประชาอาสา ได้แก่ ปลาน้ำจืดประมาณ 62 ล้านตัว กุ้งก้ามกรามประมาณ 10 ล้านตัว กุ้งทะเลประมาณ 19 ล้านตัว ปลากระพงขาวประมาณ 6 ล้านตัว รวมทั้งการพัฒนาแหล่งประมงทะเลพื้นบ้าน และในเขตชนบทพื้นที่ยากจนให้มีความอุดมสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง

3. การพัฒนาด้านปศุสัตว์ จะส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์และปรับปรุงพันธุ์สัตว์ต่าง ๆ ให้ง่ายขวางยิ่งขึ้น ด้วยการผสมเทียมแม่โค-กระบือ 112,850 ตัว การส่งเสริมให้เกษตรกร ปรับปรุงพันธุ์สัตว์โดยใช้พ่อพันธุ์ดีในการผสมพันธุ์ให้มากขึ้น ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตร และวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรและการอุตสาหกรรมเพื่อเป็นอาหารสัตว์ จะผลิตวัคซีน 19 ชนิด ประมาณ 223 ล้านโดส เพื่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคสัตว์ใหญ่ประมาณ 8.7 ล้านตัว สัตว์ปีกประมาณ 28 ล้านตัว จะรักษาพยาบาลสัตว์ทั่วประเทศประมาณ 2.9 ล้านตัว รวมทั้งจะควบคุมคุณภาพ เนื้อสัตว์ส่งต่างประเทศประมาณ 37,500 ตัน

4. การส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ จะส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจในรูปของการเพิ่มผลผลิตต่อไร่มากกว่าการขยายพื้นที่เพาะปลูก ด้วยการเผยแพร่ เทคนิคและวิธีการผลิตที่เหมาะสมให้เกษตรกรทั้งในเขตทั่วไปและเขตชนบทพื้นที่ยากจน จัดหา เมล็ดพันธุ์พืชเศรษฐกิจพันธุ์ดีมีคุณภาพประมาณ 30,085 ตัน เพื่อแลกเปลี่ยนและจำหน่ายแก่ เกษตรกรสำหรับเพาะปลูกในพื้นที่ 5.7 ล้านไร่ ป้องกันและปราบศัตรูพืชเศรษฐกิจต่าง ๆ ประมาณ 16.4 ล้านไร่ ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมตัวจัดตั้งองค์การเกษตรในรูปกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งในด้าน การเพิ่มผลผลิตและการตลาด

สำหรับด้านการสหกรณ์จะเร่งรัดส่งเสริมการจัดตั้งสหกรณ์เพิ่มขึ้น 57 สหกรณ์ จากที่มีอยู่เดิม 2,250 สหกรณ์ คาดว่าจะมีสมาชิกสหกรณ์ทั้งสิ้นประมาณ 2.3 ล้านคน ส่งเสริม การให้บริการแก่สมาชิกของสหกรณ์ให้ง่ายขวางยิ่งขึ้น เช่น การให้เงินกู้เพื่อประกอบอาชีพใน วงเงินประมาณ 3,300 ล้านบาท การให้บริการน้ำเพื่อการเกษตรแก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตร ในพื้นที่ประมาณ 8 แสนไร่ ควบคุมดูแลส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินนิคมสหกรณ์พื้นที่ประมาณ 2.1 ล้านไร่

5. การจัดสรรที่ดินทำกินและการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน จะเร่งรัด จัดสรรที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ในที่ดินของรัฐและที่ดินเอกชนเนื้อที่ ประมาณ 808,200 ไร่ สำหรับเกษตรกรประมาณ 34,000 ครอบครัว จะปรับปรุงที่ดินที่มี ปัญหาดินเปรี้ยวให้มีการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพประมาณ 150,000 ไร่

6. การอนุรักษ์ป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ จะดำเนินการป้องกันปราบปรามการบุกรุกทำลายป่าควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยจะขยายฐานป้องกันรักษาป่าเพิ่มขึ้นในภาคต่าง ๆ 4 ฐาน ขยายหน่วยดับไฟเคลื่อนที่เพิ่มเติมอีก 13 หน่วย จัดตั้งหน่วยพิทักษ์อุทยาน 30 หน่วย จะเร่งรัดดำเนินการปลูกป่าต้นน้ำลำธารให้เป็นป่าสมบูรณ์ โดยปลูกป่าทดแทนส่วนที่ถูกทำลายเพิ่มประมาณ 150,000 ไร่ และบำรุงรักษาสวนป่าเดิมประมาณ 866,600 ไร่ และจะสนับสนุนให้ปลูกป่าตามโครงการปิดน้ําแห่งชาติอีกจำนวน 50 ล้านต้น

7. การคมนาคมขนส่ง ในด้านการขนส่งทางบกจะก่อสร้างและบูรณะทางหลวงพิเศษและทางหลวงสายประธาน 1,100 กิโลเมตร ทางหลวงสายรอง 905 กิโลเมตร และทางหลายสายจังหวัด 3,260 กิโลเมตร รวมเป็นระยะทางทั้งสิ้นประมาณ 5,265 กิโลเมตร ปรับปรุงทางผ่านย่านชุมชนในชนบทประมาณ 310 หมู่บ้าน ระยะทาง 545 กิโลเมตร ปรับปรุงรักษาทางที่ได้มาตรฐานแล้ว ประมาณ 37,660 กิโลเมตร ก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นใหม่ ประมาณ 315 กิโลเมตร ปรับปรุงบำรุงรักษาทางหลวงท้องถิ่นเดิม ประมาณ 1,860 กิโลเมตร ก่อสร้างทางหลวงชนบทใหม่เพื่อให้มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน และภายในหมู่บ้าน ประมาณ 616 กิโลเมตร และบำรุงรักษาทางชนบทเดิม ประมาณ 16,270 กิโลเมตร

ในด้านการขนส่งทางอากาศ จะปรับปรุงท่าอากาศยานภูมิภาคให้ได้มาตรฐานและสามารถให้บริการได้โดยสะดวกเร็ว ปลอดภัยยิ่งขึ้น และขยายอาคารที่พักผู้โดยสารที่ท่าอากาศยานแพะ น่าน ดาก และ เชียงราย รวมทั้งการเปลี่ยนระบบวิทยุสื่อสาร และ ทบทวนพัฒนาการบินให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำหรับด้านการขนส่งทางน้ำ จะดำเนินการปรับปรุงเส้นทางเดินเรือเพื่อรักษาร่องน้ำในประเทศและทางเดินเรือชายฝั่งทะเล และร่องน้ำอื่น ๆ 24 แห่ง จะก่อสร้างและพัฒนาท่าเรือรับส่งสินค้า รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรด้านพาณิชย์นาวี เครื่องมือชุดลอก และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8. การพัฒนาอุตสาหกรรม จะดำเนินการส่งเสริมให้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มความเชื่อถือในคุณภาพสินค้าไทย รวมทั้งการดำเนินการตามนโยบายพิเศษที่จะพัฒนาพื้นที่ 3 จังหวัด ตามโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา ให้เป็นฐานรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สำคัญ โดยจะเริ่มพัฒนาพื้นที่และก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภคและความจำเป็นพื้นฐานในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว โดยได้ตั้งงบประมาณไว้จำนวน 355.7 ล้านบาท

9. การพาณิชย์และท่องเที่ยว จะเร่งรัดส่งเสริมให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าและหัตถาผลใหม่เพื่อเพิ่มปริมาณการส่งออก จะเปิดสำนักงานทูตพาณิชย์ใหม่ 4 แห่ง และจัดตั้งศูนย์พาณิชย์กรรมในต่างประเทศอีก 2 แห่ง ส่วนด้านการท่องเที่ยวจะขยายตลาดการท่องเที่ยวให้กว้างขวางยิ่งขึ้นทั้งในยุโรป อเมริกา และตะวันออกกลาง

ข. ด้านการศึกษา

การศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศรัฐบาลจึงให้ความสำคัญในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ได้ตั้งงบประมาณไว้เป็นจำนวน 39,978.4 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.3 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น โดยมีแผนงานด้านพัฒนาการศึกษาที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ในด้านการประถมศึกษาจะปรับปรุงคุณภาพการศึกษาและการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับประถมศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยได้จัดสรรงบประมาณเพื่อให้นักศึกษาระดับนี้แก่นักเรียนทั่วประเทศประมาณ 6,940,000 คน จะรับนักเรียนใหม่ขึ้นประมปีที 1 ได้จำนวน 1,140,000 คน รวมทั้งเด็กเล็กและอนุบาลอีก 278,800 คน

2. จะให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาแก่นักเรียนทั่วประเทศเป็นจำนวนทั้งสิ้น 2,055,000 คน เพิ่มขึ้นจากงบประมาณปัจจุบัน 115,000 คน โดยจะเพิ่มห้องเรียนประมาณ 2,100 ห้อง และจัดตั้งโรงเรียนใหม่ 30 โรงเรียน

3. จะเร่งรัดพัฒนาการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม ศิลปกรรม และหลักสูตรระยะสั้นสาขาต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศ ซึ่งจะสามารถรับนักเรียนได้เป็นจำนวน 457,100 คน เพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน 98,400 คน

4. ในด้านการอุดมศึกษา จะปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพมากยิ่งขึ้นและจะส่งเสริมเร่งรัดการผลิตบุคลากรบางสาขาที่ขาดแคลนและจำเป็นในการพัฒนาประเทศ เช่น แพทย์ ทันตแพทย์ วิทยาศาสตร์ เกษษศาสตร์ คาดว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 จะให้การศึกษาแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยในสถาบันอุดมศึกษาทั้งปิดและเปิดได้ประมาณ 982,000 คน

5. สำหรับการศึกษานอกโรงเรียน จะขยายการศึกษาในระดับนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเน้นหนักการให้การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและท้องถิ่น จะช่วยให้ประชาชนที่ไม่รู้หนังสือและลึ้มหนังสือทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้สามารถอ่านออกเขียนได้ ประมาณ 1,600,000 คน สูงขึ้นกว่าปีงบประมาณปัจจุบัน 500,000 คน

ค. ด้านป้องกันประเทศและรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน

รัฐบาลตระหนักดีว่า การป้องกันเอกราชและอธิปไตยของประเทศเป็นภาระหน้าที่ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง รัฐบาลจึงมุ่งที่จะเสริมสร้างกำลังป้องกันประเทศบนมูลฐานของการพึ่งตนเองมากที่สุดภายใต้ขีดจำกัดของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อให้สามารถเผชิญกับภัยคุกคามจากภายนอกประเทศ จึงจำเป็นต้องเตรียมตัวให้พร้อมทุกรูปแบบ แต่ก็ได้คำนึงถึงความจำเป็นที่จะรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และฐานะทางการเงินของประเทศในขณะเดียวกันด้วย จึงได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อการป้องกันประเทศไว้เป็นจำนวน 41,257.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.9 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น สำหรับเป็นค่าใช้จ่าย

ในการตระเตรียมและเสริมกำลังพลให้เข้มแข็งและอยู่ในสภาพที่พร้อมจะป้องกันราชอาณาจักร การพัฒนาและเสริมสร้างกำลังรบตามแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละกองทัพรวมทั้งการจัดหาพัฒนา ยุทโธปกรณ์ให้ทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอหรือใกล้เคียงกับอัตราการจัดให้มากที่สุด

สำหรับด้านการรักษาความสงบภายใน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินรวมทั้งการได้รับความคุ้มครองสิทธิตามกฎหมาย ก็มีความสำคัญ เช่นเดียวกัน จึงได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้จำนวน 10,828.8 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.0 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น ส่วนใหญ่จะนำไปใช้จ่ายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมให้บรรลุผลตามเป้าหมายและเพิ่มประสิทธิภาพในการพิจารณาคดีทั้งในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาให้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยการปรับปรุงระบบสารสนเทศเกี่ยวกับบรรดาคดี การก่อสร้างศาลจังหวัด ศาลแขวง ศาลคดีเด็กและเยาวชนต่อจากปีที่แล้ว

ง. ด้านสาธารณสุขและสาธารณสุขการ

รัฐบาลจะจัดบริการด้านสาธารณสุขและสาธารณสุขการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนทั้งในชนบทและในเมืองได้รับบริการอย่างทั่วถึงและกว้างขวางยิ่งขึ้น ได้ตั้ง งบประมาณรายจ่ายด้านนี้ไว้ทั้งสิ้น 23,792 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.9 ของงบประมาณ รายจ่ายทั้งสิ้น โดยมีแผนการใช้จ่ายที่สำคัญดังนี้

1. จะปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพในการป้องกันโรคและการรักษาพยาบาล โดยจัดตั้งโรงพยาบาลอำเภอขนาด 10 เตียง ขึ้นใหม่ 10 แห่ง ขยายโรงพยาบาลอำเภอ ขนาด 10 เตียง เป็น 30 เตียง 5 แห่ง สร้างสถานอนามัยใหม่ 156 แห่ง ยกฐานะสำนักงาน ผดุงครรภ์เป็นสถานอนามัย 230 แห่ง สร้างสถานบริการสาธารณสุขชุมชนประจำหมู่บ้านใหม่อีก 50 แห่ง รวมสถานพยาบาลและสถานอนามัยที่มีอยู่เดิมและที่จะสร้างขึ้นใหม่จะสามารถให้บริการ ด้านรักษาพยาบาลประชาชนทั่วประเทศ ประมาณ 24,220,000 ราย จะเพิ่มบุคลากรสาธารณสุข ต่าง ๆ ทุกระดับอีก 8,000 คน และสงเคราะห์ให้บริการรักษาผู้มีรายได้น้อยและผู้สูงอายุโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายได้ประมาณ 13,684,000 ราย ตลอดจนจะให้บริการวางแผนครอบครัวแก่ ประชาชนทั่วประเทศ ประมาณ 1,857,200 คน

2. จะดำเนินการสนับสนุนและขยายงานในการบริการด้านอนามัยต่าง ๆ รวมทั้งการสาธารณสุขมูลฐานในชนบทเฉพาะอย่างยิ่งในเขตชนบทพื้นที่ยากจน เพื่อให้มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านให้ครบทุกหมู่บ้าน

3. จะจัดหาน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคให้แก่ประชาชนในชนบทอย่างเพียงพอมากขึ้น โดยการเจาะบ่อบาดาลตามแผนจัดให้มีน้ำสะอาดในชนบททั่วประเทศเพิ่ม 5,304 บ่อ ซ่อมแซมบารุงบ่อบาดาลที่อยู่ในสภาพชำการได้ดี 11,670 บ่อ ปรับปรุงบ่อบาดาลให้เป็นระบบน้ำสะอาดหมู่บ้าน 50 แห่ง สร้างบ่อน้ำตื้น 500 บ่อ และปรับปรุงบ่อน้ำตื้น 1,000 บ่อ สร้างประปาขนาดเล็ก 900 แห่ง และประปาหมู่บ้าน 15 แห่ง สร้างโถ่งน้ำซีเมนต์ขนาดใหญ่ 4,000 ใบ รวมทั้งขุดลอกสร้างสระน้ำ หนองน้ำ ประมาณ 335 โครงการ สร้างท่อนกั้นน้ำและฝายน้ำล้นและอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก 327 โครงการ

4. การพัฒนาแรงงาน จะฝึกอาชีพและยกระดับฝีมือให้แก่ประชาชน จัดตั้งศูนย์ตลาดแรงงานภาคใต้ที่จังหวัดสงขลา จัดตั้งสำนักงานแรงงานในประเทศคูเวต และจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปประจำสถานเอกอัครราชทูตประเทศสิงคโปร์ ควบคุมการใช้แรงงานสตรีและเด็ก ประมาณ 24,500 คน เร่งรัดขยายการตรวจสอบเพิ่มความปลอดภัยผู้ใช้แรงงานตามสถานที่ประกอบการในภูมิภาคประมาณ 4,300 แห่ง จัดหาตำแหน่งงานว่างสำหรับคนงานไทยในประเทศตะวันออกกลางประมาณ 4,400 ตำแหน่ง ควบคุมการจัดส่งคนงานไทยไปทำงานในต่างประเทศ ประมาณ 110,000 คน อบรมและอำนวยความสะดวกในการจัดทำหนังสือเดินทางของคนไทยประมาณ 214,000 คน ทดสอบคัดเลือกคนงานไทยเพื่อส่งไปทำงานในต่างประเทศ ประมาณ 25,000 คน และดำเนินงานด้านศูนย์ข่าวสารแรงงานที่ส่วนกลาง เพื่อทราบข้อมูลด้านแรงงานของสำนักงานแรงงานจังหวัดทั่วประเทศ

จ. ด้านการชำระหนี้เงินกู้

ได้ตั้งงบประมาณเพื่อชำระหนี้เงินกู้และดอกเบี้ยไว้เป็นจำนวน 50,719.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 23.3 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2528

จำนวน 6,019.3 ล้านบาท เป็นการชำระหนี้ภายในประเทศจำนวน 37,120.1 ล้านบาท
จำแนกเป็นต้นเงินกู้ 8,123.8 ล้านบาท ดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมจัดการ 28,996.3 ล้านบาท
ชำระหนี้ต่างประเทศจำนวน 13,599.2 ล้านบาท จำแนกเป็นต้นเงินกู้ 5,709.5 ล้านบาท
ดอกเบี้ยค่าธรรมเนียมจัดการและค่าผูกพันเงินกู้ 7,889.8 ล้านบาท

จ. ด้านการบริหารทั่วไปและอื่น ๆ

เพื่อให้การบริหารงานของรัฐบาลดำเนินไปได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลจึงได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายสำหรับเป็นค่าใช้จ่าย
ในการบริหารงานทั่วไปและด้านอื่น ๆ รวมเป็นเงิน 17,336.5 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.0
ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น

ท่านประธานที่เคารพ รัฐบาลขอเรียนว่านอกจากโครงการสำคัญ ๆ ดังกล่าว
ข้างต้นแล้ว รัฐบาลจะดำเนินงานตามโครงการสร้างงานในชนบทและแผนพัฒนาชนบทในพื้นที่
ยากจน ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษสำหรับโครงการสร้างงานในชนบท รัฐบาลมี
จุดมุ่งหมายที่จะให้ประชาชนในชนบทมีรายได้เพิ่มขึ้น และได้รับสิ่งสาธารณประโยชน์ที่จำเป็น
ในการดำรงชีวิตพร้อมกันไปด้วย ส่วนแผนการพัฒนาชนบทในพื้นที่ยากจน มีเป้าหมายที่จะ
แก้ปัญหาความยากจนและยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่เป้าหมายให้พออยู่พอกิน
และให้ได้รับบริการที่จำเป็นในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง เช่น การจัดให้มีการบริการ
ทางสาธารณสุข บริการด้านการศึกษา ด้านการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และบริการด้าน
น้ำสะอาดอย่างเพียงพอ เป็นต้น ซึ่งรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับ
แผนงานและโครงการพิเศษดังกล่าวเป็นจำนวน 4,333.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีปัจจุบัน
จำนวน 381.2 ล้านบาท นอกเหนือไปจากงบประมาณที่จัดสรรให้เป็นค่าใช้จ่ายตาม
โครงการปกติในกระทรวงทบวง กรมต่าง ๆ

เท่าที่ได้กราบเรียนมาแล้วทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่ารัฐบาลได้กำหนดมาตรการ
ด้านงบประมาณให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินการคลังของประเทศ

ด้วยการกำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายปี 2529 ให้เพิ่มขึ้นจากปัจจุบันแต่เพียงเล็กน้อย เพื่อลดการขาดดุลงบประมาณให้น้อยลง เป็นการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงิน การคลังของประเทศ แม้ว่าการดำเนินมาตรการด้านการคลังดังกล่าว จะมีผลกระทบต่อแผนการใช้จ่ายของรัฐบาลที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนงานของรัฐบาลบ้างก็ตาม แต่รัฐบาลก็ได้พยายามจัดสรรงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดนี้ให้บังเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติ โดยคัดสรรรายจ่ายสำหรับงาน โครงการ และประเภทรายจ่ายที่สามารถประหยัดได้ แล้วนำไปจัดสรรให้แก่งานโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่มีความสำคัญลำดับสูง ให้มากที่สุด เพื่อรักษายัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศให้อยู่ในอัตราที่ไม่ต่ำเกินไป รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณให้แก่โครงการพัฒนาชนบททั่วไปและในเขตชนบทพื้นที่ยากจน ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล เพื่อรักษาเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้มากที่สุดด้วย การที่จะพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคงและเจริญรุดหน้าไปได้ด้วยดีนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนในชาติจะต้องร่วมมือกัน มีจุดหมายปลายทางร่วมกัน และช่วยกันดำเนินการให้บรรลุจุดหมายปลายทางให้จงได้ สำหรับรัฐบาลก็ได้พยายามดำเนินงานในความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาตินับตั้งแต่ได้ เข้ามารับหน้าที่ในการบริหารประเทศ เมื่อเดือน พฤษภาคม 2526 โดยได้มุ่งแก้ไขปัญหาของชาติรวมทั้งการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้านตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเกี่ยวกับความยากจนของพี่น้องประชาชนในเขตชนบทพื้นที่ยากจน รัฐบาลได้พยายามแก้ปัญหาเหล่านี้อย่างจริงจังและต่อเนื่องมาโดยตลอดและเชื่อมั่นว่า เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 อันเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พี่น้องประชาชนในเขตชนบทพื้นที่ยากจนจะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิมเป็นอันมาก

ท่านประธานที่เคารพ รัฐบาลเชื่อว่าเมื่อท่านสมาชิกฯ ได้ทราบภาวะเศรษฐกิจ โดยทั่วไป ฐานะและมาตรการทางการเงินการคลัง และสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่าย ดังที่ได้เรียนชี้แจงมาแล้วข้างต้น ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติคงจะเห็นด้วยกับแผนการใช้จ่ายเงิน ของรัฐบาล โดยให้การสนับสนุนลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และดำเนินการ ตามขั้นตอนจนประกาศเป็นกฎหมาย เพื่อรัฐบาลจะได้ยึดถือเป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ให้บังเกิดผลดีแก่ประเทศชาติและประชาชนสืบไป.

คำสั่งกระทรวงการคลัง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2530
พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร
วันพุธที่ 1 ตุลาคม พุทธศักราช 2529

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ

คณะรัฐมนตรีขอเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2530 โดยมีหลักการและเหตุผลดังนี้

หลักการ

1. ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2530 เป็นจำนวนไม่เกิน 227,500,000,000 บาท (สองแสนสองหมื่นเจ็ดพันห้าร้อยล้านบาท)
2. ตั้งรายจ่ายขาดใช้เงินคงคลัง

เหตุผล

1. เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2530 สำหรับใช้เป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

2. เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่กำหนดให้ตั้งรายจ่ายขาดใช้เงินคงคลังตามที่ได้จ่ายไปแล้ว

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2530 ที่เสนอจำนวน 227,500 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติจำนวน 218,000 ล้านบาท จะเพิ่มขึ้นจำนวน 9,500 ล้านบาท หรือ

เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 หากเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดให้มีการปรับลดงบประมาณลงเหลือ 211,650 ล้านบาท จะมีจำนวนเพิ่มขึ้น 15,850 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5

สำหรับรายรับที่จะนำมาใช้จ่ายตามวงเงินงบประมาณจำนวน 227,500 ล้านบาท ดังกล่าว จะประกอบด้วยรายได้จากภาษีอากรและรายได้อื่น ๆ จำนวน 185,500 ล้านบาท และเงินกู้จากแหล่งต่าง ๆ ภายในประเทศจำนวน 42,000 ล้านบาท

ท่านประธานที่เคารพ ตามที่กระผมและคณะรัฐมนตรีได้มาแถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม ที่ผ่านมานั้น กระผมใคร่ขอเรียนต่อสภาผู้แทนราษฎรนี้ว่าคำแถลงดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงนโยบายและแผนดำเนินงานอย่างกว้าง ๆ ของรัฐบาลที่จะใช้เป็นกรอบในการบริหารราชการแผ่นดินในช่วงระยะเวลาที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐบาลชุดนี้ ซึ่งท่านสมาชิกผู้มีเกียรติย่อมเห็นได้ว่ามีเรื่องที่จะดำเนินการเป็นอเนกประการ และคงเป็นที่ตระหนักกันดีว่าการดำเนินการตามนโยบายและการแก้ไขปัญหาของชาติที่มีอยู่นั้นย่อมไม่สามารถจะกระทำให้สำเร็จลุล่วงถ้วนทั่วทุกเรื่องในระยะเวลาเพียงปีเดียวได้ ดังนั้น ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2530 ฉบับนี้ รัฐบาลได้พิจารณาเรื่องที่มีความสำคัญและตรงต่อปัญหาอันเร่งด่วนมาเร่งรัดดำเนินการก่อนในปีแรกของรัฐบาลชุดนี้

โดยที่ปีพุทธศักราช 2530 จะเป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของปวงชนชาวไทย จะทรงมีพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ อันนับได้ว่าเป็นมหามงคลสมัยที่ไพโรฟ้าข้ามแผ่นดินทั้งปวงควรมีส่วนร่วมเทิดทูนพระเกียรติยศให้เป็นที่ยปรากฏและน้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์องค์โดยถ้วนหน้า ประกอบกับปีงบประมาณ 2530 เป็นปีแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ซึ่งเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของการพัฒนาประเทศ ดังนั้น รัฐบาลจึงได้พิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2530 ขึ้น เพื่อให้มีการดำเนินงานที่สนองตอบต่อนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงไว้ และในขณะเดียวกันก็ให้มีการดำเนินงานตามโครงการเกี่ยวกับการเตรียมการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมทั้งให้มีการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับใหม่ในโอกาสเดียวกันด้วย

ก่อนที่กระผมจะได้แถลงให้ทราบเกี่ยวกับเป้าหมาย สำคัญของงบประมาณรายจ่ายและผลที่คาดว่าจะได้รับจากงบประมาณฉบับนี้ว่าจะมีประการใดบ้างนั้น ใ้คร้ขอถือโอกาสแรกนี้ กราบเรียนให้ทราบถึงภาวะเศรษฐกิจทั่วไป สถานะและมาตรการทางการเงิน การคลังของประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาของท่านประธานและท่านสมาชิกผู้มี่เกียรติ โดยสรุปดังต่อไปนี้

ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป

ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ซึ่งได้สิ้นสุดไปแล้วนี้ ท่านผู้มี่เกียรติทุกท่านคงทราบดีว่าประเทศของเราต้องเผชิญกับปัญหาทางเศรษฐกิจหลายประการ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากเงื่อนไขภายนอกประเทศ กล่าวคือ เศรษฐกิจของโลกนอกจากจะขยายตัวในเกณฑ์ต่ำแล้วยังต้องประสบกับความผันแปรต่าง ๆ ที่ไม่อาจคาดหมายล่วงหน้าได้ เช่น มีการกีดกันทางการค้ามากขึ้น ราคาน้ำมันดิบและอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น และราคาสินค้าขึ้นปฏุมตกต่ำลง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเราไม่อาจเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ การส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศ และการส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศเป็นไปด้วยความลำบากอย่างยิ่ง แต่ประเทศของเราก็สามารถผ่านพ้นวิกฤติการณ์ต่าง ๆ มาได้ดีพอสมควร ดังจะเห็นได้ว่าในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 5 นี้ ประเทศของเรามีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 4.9 ต่อปี โดยเป็นการขยายตัวในภาคเกษตร ร้อยละ 2.9 และนอกภาคเกษตรร้อยละ 5.5 อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 2.7 ต่อปี ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลโดยเฉลี่ย 36,800 ล้านบาทต่อปี หรือประมาณร้อยละ 3.8 ของผลผลิตประชาชาติ เทียบกับร้อยละ 6.4 ในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 4 ถึงแม้ว่าผลที่ได้รับจะไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อยู่บ้างก็ตาม แต่ก็นับว่าเป็นผลที่น่าพึงพอใจเมื่อเปรียบเทียบกับบรรดาประเทศเพื่อนบ้าน

อย่างไรก็ตามภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไปในช่วงครึ่งแรกของปี 2529 นี้ ได้เริ่มคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น ถึงแม้ว่าการฟื้นตัวด้านการลงทุนจะยังไม่ปรากฏชัด และผลผลิตในภาคเกษตรจะมีการขยายตัวในอัตราต่ำก็ตาม แต่ผลผลิตทางด้านอุตสาหกรรมได้ขยายตัวในอัตราที่สูงขึ้น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก คาดหมายว่าตลอดปี 2529 นี้ ผลผลิตโดยส่วนรวมของประเทศจะขยายตัวขึ้นในอัตราประมาณร้อยละ 4.3 เทียบกับร้อยละ 4.0 ในปีก่อน สำหรับในปี 2530 นั้น คาดว่าผลผลิตทั้งในและนอกภาคเกษตรจะมีอัตราการขยายตัวสูงขึ้นและจะทำให้การขยายตัวของเศรษฐกิจโดยส่วนรวมเพิ่มขึ้นในอัตราประมาณร้อยละ 5.0 ถึงร้อยละ 5.3 ต่อปี

เมื่อพิจารณาในด้านระดับราคาสินค้าจะเห็นได้ว่าจากผลของการดำเนินนโยบายรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจอย่างเข้มงวดในช่วงที่ผ่านมา การที่สินค้าเกษตรมีราคาตกต่ำ ราคาน้ำมันลดลงและกิจกรรมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจยังไม่ได้ขยายตัวมากนัก จึงไม่ก่อให้เกิดแรงผลักดันต่อระดับราคาสินค้าทั่วไป คาดว่าในปี 2529 นี้ ดัชนีราคาผู้บริโภคจะเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.1 เท่านั้น ส่วนในปี 2530 คาดว่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจจะมีการขยายตัวสูงขึ้น และคงจะส่งผลให้ระดับราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นในอัตราประมาณร้อยละ 2.2

ทางด้านการค้าระหว่างประเทศในช่วงระยะ 8 เดือนแรกของปี 2529 นี้ มูลค่าการค้าขาดดุลเพียง 8,000 ล้านบาท และมีดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลถึง 7,700 ล้านบาท โดยมูลค่าการส่งออกได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนถึงร้อยละ 17.5 ส่วนการนำเข้ามีมูลค่าลดลงประมาณร้อยละ 7.6 เนื่องจากมูลค่าการนำเข้าน้ำมันได้ลดลงถึงร้อยละ 40 และการนำเข้าสินค้าในหมวดวัสดุก่อสร้างและกึ่งวัสดุก่อสร้างที่มีมูลค่าลดลงด้วย สำหรับในช่วง 4 เดือนสุดท้ายของปีนี้ คาดว่าอัตราการขยายตัวของการส่งออกจะลดลงบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งออกสินค้าเกษตร จึงทำให้มูลค่าการส่งออกในรอบปี 2529 นี้ จะมีอัตราการขยายตัวประมาณร้อยละ 14 ส่วนการนำเข้าตลอดปี 2529 นี้ จะมีมูลค่าลดลงประมาณร้อยละ 6 ดังนั้นจึงคาดหมายว่าขนาดของการขาดดุลการค้าในปีนี้จะมียังน้อยไม่เกิน 19,600 ล้านบาท ทำให้สัดส่วนของการขาดดุลการค้าต่อผลผลิตประชาชาติจะลดลงเหลือเพียงร้อยละ 1.7

เทียบกับร้อยละ 6.0 ในปีก่อน และดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุลงบประมาณ 3,400 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.3 ของผลผลิตประชาชาติเทียบกับการขาดดุลร้อยละ 4.0 ในปีก่อน

ในปี 2530 คาดว่ามูลค่าการส่งออกจะขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราประมาณร้อยละ 12 และมูลค่าการนำเข้าจะขยายตัวในอัตราที่สูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ คือ ประมาณร้อยละ 10 ดังนั้นคาดว่าจะขาดดุลการค้าประมาณ 17,200 ล้านบาท และดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุลประมาณ 5,700 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.5 ของผลผลิตประชาชาติ

จากที่ได้กล่าวสรุปมาข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่าสถานการณ์โดยทั่วไปได้คลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ โดยละเอียดแล้ว ยังพบว่าการฟื้นตัวที่เกิดขึ้นยังเป็นไปอย่างไม่เต็มที่และไม่ทั่วถึง เกษตรกรซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ จึงยังมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ไม่ดีนัก การว่างงานยังคงมีอยู่ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้รัฐบาลจะต้องหาทางแก้ไขโดยเร่งด่วนต่อไป เพื่อให้ประชาชนทุกสาขาอาชีพได้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา

ในปีงบประมาณ 2530 ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 รัฐบาลจะดำเนินการเร่งรัดฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจให้มีความเจริญเติบโตขึ้นอย่างมีเสถียรภาพ เพราะการที่จะเน้นในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียวโดยชะลอการใช้จ่ายลงนั้น จะมีผลทำให้ระดับของการลงทุนลดลงและนำไปสู่ปัญหาการชะงักงันทางเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหาการว่างงาน และปัญหารายได้ของแผ่นดินลดต่ำลงด้วย ซึ่งก็จะทำให้ไม่สามารถรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจเอาไว้ได้ในที่สุด รัฐบาลนี้ถือว่าความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อสนับสนุนกระบวนการปรับตัวของระบบเศรษฐกิจในระยะยาว ฉะนั้น ในปีงบประมาณ 2530 นี้ รัฐบาลจึงได้เพิ่มงบประมาณรายจ่ายลงทุนให้สูงขึ้น และจะดำเนินการให้การลงทุนของภาครัฐบาลเป็นตัวชักนำให้เกิดการลงทุนจากภาคเอกชนตามมาอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศและสามารถกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ยังคงเหลืออยู่ให้หมดสิ้นไปในที่สุด

ฐานะและมาตรการทางการคลัง

ในปีงบประมาณ 2530 นี้ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายเร่งรัดฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเจริญเติบโตขึ้นอย่างมีเสถียรภาพ จึงได้ปรับมาตรการทางการคลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านารงบประมาณ ให้สอดคล้องกับมาตรการทางเศรษฐกิจดังกล่าวด้วย โดยได้เพิ่มขนาดของรายจ่ายลงทุนให้สูงขึ้น กล่าวคือ นอกเหนือจากการจัดสรรรายจ่ายลงทุน สำหรับการดำเนินงานตามแผนปกติของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ แล้ว รัฐบาลยังได้กำหนดให้มีรายจ่ายลงทุนเพื่อวัตถุประสงค์ในการเร่งรัดฟื้นฟูการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศอีกเป็นจำนวนถึง 1,500 ล้านบาท เพื่อที่จะนำไปใช้ในโครงการที่จะมีผลให้เกิดการจ้างงานเป็นจำนวนมาก เกิดรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศและเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต โดยเฉพาะการผลิตเพื่อส่งออก ส่วนทางด้านรายจ่ายประจำนั้น ก็ได้พยายามตรึงขนาดไว้ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นเท่าที่จำเป็นจริง ๆ และให้มีการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สำหรับในด้านรายได้นั้น ก็ได้พิจารณากำหนดขึ้นอย่างรอบคอบเพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถดำเนินการจัดเก็บได้อย่างครบถ้วนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่วนขนาดของการขาดดุลงบประมาณนั้น ถึงแม้ว่าจะได้กำหนดให้มีขนาดสูงขึ้นบ้างก็ตาม แต่ก็ยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือประมาณร้อยละ 3.5 ของผลผลิตประชาชาติ ซึ่งเป็นอัตราที่เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ

สำหรับฐานะการคลังของรัฐบาลในระยะ 11 เดือนแรก ของปีงบประมาณ 2529 นี้ รัฐบาลมีรายรับทั้งสิ้น 190,709.7 ล้านบาท มีรายจ่ายทั้งสิ้น 194,297.3 ล้านบาท มีฐานะเงินคงคลังเมื่อสิ้นเดือนสิงหาคม 2529 จำนวน 5,256 ล้านบาท คาดว่าเมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2529 ฐานะการคลังของรัฐบาลจะมีเสถียรภาพดียิ่งขึ้น โดยมีฐานะเงินคงคลังเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 8,000 ล้านบาท และด้วยการดำเนินนโยบายด้านการคลังที่ผ่อนคลายลงบ้างประกอบกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราที่สูงขึ้นจึงคาดว่าฐานะการคลังของรัฐบาลจะมีความมั่นคงยิ่งขึ้นตลอดปีงบประมาณ 2530

ฐานะและมาตรการทางการเงิน

ในช่วงปี 2529 นี้ ได้มีการดำเนินมาตรการทางการเงินที่สำคัญหลายประการ ในด้านการสนับสนุนให้เศรษฐกิจของประเทศฟื้นตัวดีขึ้น โดยเฉพาะได้มีการประกาศลดเพดาน อัตราดอกเบี้ยและชักจูงให้สถาบันการเงินลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมลง ซึ่งเป็นประโยชน์ ทั้งในด้านลดภาระดอกเบี้ยของธุรกิจต่าง ๆ และกระตุ้นการขยายการผลิตและการลงทุนในประเทศ นอกจากนี้ทางการยังได้สนับสนุนให้ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญได้รับการจัดสรรเงินเชื่อ จากสถาบันการเงินมากขึ้น การดำเนินมาตรการที่สำคัญอีกด้านหนึ่ง คือ การเสริมสร้างความมั่นคง ของระบบสถาบันการเงินโดยทางการได้ปรับปรุงระบบการกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งได้จัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน สำหรับในปี 2530 นี้ รัฐบาลจะได้ดำเนินมาตรการเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาระบบ การเงินและสถาบันการเงินให้มั่นคงยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมการระดมเงินออมภายในประเทศ และให้สถาบันการเงินมีบทบาทมากขึ้นในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

สำหรับปริมาณเงินหมุนเวียนตามความหมายกว้างเมื่อสิ้นเดือนมิถุนายน 2529 มีจำนวน 632,700 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 11.2 และคาดว่า อัตราการขยายตัวของปริมาณเงินหมุนเวียนจะอยู่ในเกณฑ์ดังกล่าวนี้ตลอดปี 2529 ส่วนในปี 2530 คาดว่าความต้องการสินเชื่อของภาคเอกชนจะขยายตัวสูงขึ้น ประกอบกับฐานะทางด้านดุลการ ชำระเงินยังคงจะเกินดุล ปริมาณเงินหมุนเวียนตามความหมายกว้างจึงจะขยายตัวในอัตราที่ สูงขึ้น คือ ประมาณร้อยละ 13-15

เป้าหมายและสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่าย

ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2530 รัฐบาลมี เป้าหมายในการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินเพื่อแก้ไขปัญหาของประเทศที่สำคัญ รวม 5 ประการด้วยกัน คือ

1. เร่งรัดฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว
2. ยกระดับชีวิตของประชาชนให้มีคุณภาพสูงขึ้น
3. เสริมสร้างความสงบสุขภายในประเทศ
4. ชำรงไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ
5. แก้ปัญหาหนี้สินของประเทศ

ต่อไปนี้จะได้กราบเรียนถึงสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรไว้ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและผลที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายเงินงบประมาณเฉพาะประเด็นที่สำคัญ ๆ เป็นลำดับไป

1. เร่งรัดฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว

เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศที่ก่อกองเริ่มฟื้นตัวอยู่ในขณะนี้ขยายตัวดีขึ้นอย่างรวดเร็วและได้ผลอย่างจริงจัง จึงได้จัดสรรงบประมาณรายจ่าย จำนวน 40,912 ล้านบาท โดยมีแผนการใช้จ่ายในการพัฒนาและฟื้นฟูเศรษฐกิจที่สำคัญโดยสรุปได้ดังนี้

จะเร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับการเพาะปลูกอันจะเป็นการเพิ่มผลผลิตทางเกษตรที่สำคัญ โดยได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 6,480 ล้านบาท เพื่อดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ฝ่ายทดน้ำ ทานบและคันกั้นน้ำรวมทั้งจัดให้มีศูนย์บริการเกษตรกรเคลื่อนที่เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ซึ่งใช้เวลาไม่เกิน 1 ปี ประมาณ 530 โครงการ อันจะอำนวยความสะดวกให้แก่พื้นที่เพาะปลูกประมาณ 460,000 ไร่ ก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่ต่อเนื่อง 6 โครงการ ซึ่งเมื่อแล้วเสร็จจะสามารถส่งน้ำให้เกษตรกรในพื้นที่ 3.4 ล้านไร่ ก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดกลางต่อเนื่อง 51 โครงการ และใหม่อีก 8 โครงการ ซึ่งเมื่อเสร็จสิ้นโครงการจะมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 1 ล้านไร่ จัดตั้งสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าเพิ่มขึ้นใหม่ 60 แห่ง ซึ่งจะอำนวยความสะดวกให้แก่พื้นที่เพาะปลูกได้อีก 90,000 ไร่ ดำเนินการสูบน้ำช่วยเหลือการเพาะปลูกในพื้นที่นอกเขตชลประทานสำหรับในปี 1.3 ล้านไร่ และนาปรัง 900,000 ไร่ นอกจากนี้จะได้ดำเนินการ

ก่อสร้างระบบชลประทานในแปลงนาอันเป็นการพัฒนาระบบชลประทานขึ้นสมบูรณ์แบบ

1 โครงการ ซึ่งทำให้พื้นที่เพาะปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับการพัฒนาอย่างสมบูรณ์ประมาณ 87,500 ไร่ ตลอดจนเพิ่มการส่งน้ำและบำรุงรักษาระบบชลประทานในพื้นที่เขตชลประทานประมาณ 20.2 ล้านไร่ และสนับสนุนการให้บริการน้ำเพื่อการเกษตรแก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่ประมาณ 1.2 ล้านไร่

ดำเนินการเร่งรัดการปฏิรูปที่ดิน เพื่อช่วยเหลือให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินและการจัดรูปที่ดินเพื่อประโยชน์ในการเพิ่มผลผลิต โดยจัดสรรงบประมาณไว้ 84.9 ล้านบาท เพื่อจัดที่ดินให้เกษตรกรตามโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรวมที่ดินของรัฐ 366,750 ไร่ และที่ดินของเอกชน 51,000 ไร่ รวม 417,750 ไร่ ซึ่งสามารถจัดให้เกษตรกรอยู่อาศัยและทำกินได้ 17,000 ครอบครัว และมอบเอกสารสิทธิ์จำนวน 15,800 ราย ประกาศเขตพื้นที่จัดรูปที่ดิน 168,000 ไร่ รวมทั้งการดูแลและส่งเสริมการใช้จ่ายประโยชน์ที่ดินในนิคมสหกรณ์รวมพื้นที่ 2.1 ล้านไร่

ดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพที่ดินและการใช้ที่ดินโดยจัดสรรงบประมาณจำนวน 616 ล้านบาท เพื่อการอนุรักษ์ที่ดินและแหล่งน้ำมิให้เสื่อมโทรม โดยการป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดินใน 17 จังหวัด พร้อมทั้งจัดทำแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อพัฒนาดินประมาณ 142 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 1.6 ล้านไร่ รวมทั้งฝึกอบรมและถ่ายทอดวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกรในแต่ละท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

จะส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งองค์กรของเกษตรกร เช่น กลุ่มเกษตรกรสหกรณ์การเกษตรและสภาเกษตรกรแห่งชาติให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการผลิต การแปรรูป การตลาดให้ได้ผลอย่างจริงจังยิ่งขึ้น โดยการส่งเสริมในการจัดหาสินเชื่อให้แก่เกษตรกรสมาชิก 2,890 ล้านบาท จัดหาวัสดุการเกษตรที่จำเป็น เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช แก่เกษตรกรประมาณ 860 ล้านบาท รวบรวมผลผลิตการเกษตรเพื่อขายหรือแปรรูปเป็นสินค้าอุตสาหกรรมมูลค่าประมาณ 1,570 ล้านบาท รวมทั้งส่งเสริมและช่วยเหลือการจัดตั้งสหกรณ์ใหม่ประเภทต่าง ๆ จำนวน 42 สหกรณ์ คาดว่าจะมีสมาชิกเพิ่มขึ้น 128,000 ราย

ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนการผลิตโดยจะส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจ เพื่อขยายผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้นโดยนำเอาเทคนิคและวิธีการสมัยใหม่มาใช้ปรับปรุงวิธีการเพาะปลูก การปรับปรุงดิน รวมทั้งการจัดการเมล็ดพันธุ์พืชเศรษฐกิจพันธุ์ดีที่มีคุณภาพ ประมาณ 31,400 ตัน สำหรับเกษตรกรนำไปปลูกและขยายพันธุ์จะดำเนินการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยใช้ยาเคมีร่วมกับการปราบศัตรูพืชแบบผสมผสานในเนื้อที่ 12 ล้านไร่ โดยใช้งบประมาณเพื่อการนี้จำนวน 454 ล้านบาท นอกจากนี้จะได้ทำการทดสอบหารูปแบบและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการลงทุนเพื่อขยายการผลิตสินค้าเกษตรเชิงพาณิชย์ แก้ไขปัญหาคุณภาพของผลิตผล รวมทั้งลดการสูญเสียจากการผลิต และได้จัดสรรงบประมาณไว้จำนวน 658 ล้านบาท เพื่อศึกษาค้นคว้า และทดลองหาพันธุ์พืชที่สามารถเติบโตเร็วได้ผลตอบแทนคุ้มค่าในพื้นที่ดินบางประเภทควบคู่กับการพัฒนาที่ดินนั้น ๆ ให้เหมาะสมกับการเพาะปลูก เช่น ที่ดินทรายชายทะเล ที่ดินเปรี้ยว ดินเค็ม ซึ่งอำนวยความสะดวกในเนื้อที่ 580,000 ไร่ นอกจากนี้ได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 90 ล้านบาท เพื่อการสนับสนุนอุตสาหกรรมเกษตรอย่างกว้างขวาง เช่น โครงการนำร่องในการผลิตสินค้าใหม่ โครงการแปรรูปอาหาร เป็นต้น

วิจัยค้นคว้าพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตด้านประมงและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ถึงมือเกษตรกรหรือเอกชนโดยการเพิ่มสถานีประมงน้ำจืด 5 แห่ง ปรับปรุงสถานีประมงเดิม 4 แห่ง การจัดหาพันธุ์ปลาและสัตว์น้ำปล่อยลงแหล่งน้ำต่าง ๆ โดยเป็นพันธุ์ปลาน้ำจืด ปลาน้ำกร่อยและปลาทะเล 151 ล้านตัว กุ้งก้ามกราม 12 ล้านตัว และทำการศึกษาวจัยสัตว์น้ำและพืชบางชนิด เช่น ปลาปู อาร์ทิเมีย สาหร่ายทะเล เป็นต้น เพื่อเพิ่มผลผลิตและขยายตลาด รวมทั้งการพัฒนาแหล่งประมงทะเลให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ จำนวน 726 ล้านบาท

ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์โดยการปรับปรุงสัตว์พันธุ์ดีด้วยวิธีการผสมเทียม โคเนื้อ ไก่เนื้อ กระบือและสุกร จำนวน 96,000 ตัว และดำเนินการค้นคว้าวิจัยด้านโรคสัตว์ผลิตวัคซีนป้องกันโรคสัตว์ 18 ชนิด ประมาณ 238 ล้านโดส และป้องกันกำจัดโรคสัตว์

โดยฉีดวัคซีนป้องกันโรคสัตว์ใหญ่ 14 ล้านตัว สัตว์ปีก 6 ล้านตัว นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ รู้จักปรับปรุงทุ่งหญ้าเพื่อเป็นพืชอาหารสัตว์ โดยผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว 46,500 กิโลกรัม ผลิตเมล็ดพืชตระกูลหญ้า 39,000 กิโลกรัม และผลิตอาหารสัตว์รองในรูปหญ้าแห้งและหญ้าหมัก 1.8 ล้านกิโลกรัม โดยได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ จำนวน 719 ล้านบาท

นอกเหนือจากการปรับปรุงปัจจัยการผลิตแล้วรัฐบาลยังได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 12,122 ล้านบาท เพื่อพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้กว้างขวางและทั่วถึงมากขึ้น ในปี 2530 นี้จะก่อสร้างและบูรณะทางหลวงพิเศษ ทางหลวงสายประธาน ทางหลวงสายรอง ประมาณ 1,750 กิโลเมตร ก่อสร้างและบูรณะทางหลวงสายจังหวัด ประมาณ 2,060 กิโลเมตร ดำเนินการก่อสร้างทางหลวงชนบท ทางหลวงท้องถิ่นประมาณ 840 กิโลเมตร ราวค่างผ่านย่านชุมชนในชนบท 130 กิโลเมตร และบำรุงรักษาทางมาตรฐานที่มีอยู่เดิม 37,390 กิโลเมตร การพัฒนาดังกล่าวนอกจากจะทำให้มีความสะดวกในการคมนาคมขนส่งแล้ว ยังเป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิตสินค้าและมีผลในการสร้างงานเพิ่มขึ้นด้วย

ในด้าน การเพิ่มรายได้เงินตราต่างประเทศจากการส่งเสริมการส่งออกได้จัดสรรงบประมาณไว้ จำนวน 330 ล้านบาท เพื่อดำเนินการขยายตลาดสินค้าต่างประเทศ และส่งเสริมการส่งออก โดยเน้นในเรื่องการผลิตสินค้าใหม่ ๆ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มคุณภาพสินค้า ตลอดจนพัฒนาระบบการตลาดควบคู่ไปกับการผลิต จัดทาระบบข้อมูลข่าวสาร การตลาดเพื่อนำไปสู่การวางแผนการผลิตและการส่งสินค้าออกไปจำหน่ายต่างประเทศให้ได้มากที่สุด เจริญจัดสรรและควบคุมปริมาณการส่งออกตามข้อตกลง ขจัดข้อขัดข้องและข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคในการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งกำหนดและควบคุมมาตรฐานสินค้าส่งออก ตลอดจนจัดทำประชาสัมพันธ์ทางการค้าและฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการส่งออกและเทคโนโลยีการบรรจุหีบห่อสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งงบประมาณเพื่อเปิดสถานกงสุลใหม่ เพื่อสนับสนุนการหาตลาดสินค้าไทยในต่างประเทศอีกทางหนึ่งด้วย

โดยที่การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถหารายได้เงินตราต่างประเทศ
ได้เป็นจำนวนมาก ทั้งยังมีบทบาทในการสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน ประกอบกับ
ปี 2530 นี้ เป็นปีท่องเที่ยวไทย รัฐบาลจึงได้ตั้งงบประมาณเพื่อการนี้ไว้จำนวน 386 ล้านบาท
เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 40 เพื่อพัฒนาและโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว โดยเน้นการ
ขยายตลาดเป้าหมายที่สำคัญ จากการคาดการณ์การตั้งกล่าวคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ
เดินทางมายังประเทศไทยประมาณ 2.9 ล้านคน ก่อให้เกิดรายได้ใหม่ต่ำกว่า 34,000 ล้านบาท
และมีการจ้างงานประมาณ 300,000 คน นอกจากนี้ยังได้ตั้งงบประมาณเพื่อปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก
และความสะดวกและความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไว้เป็นจำนวน 87 ล้านบาท
เพื่อพัฒนาท่าอากาศยานในภูมิภาคและเปิดท่าอากาศยานใหม่ 2 แห่งที่จังหวัดเลยและสกลนครด้วย

สำหรับด้านตลาดแรงงานต่างประเทศ จะเร่งรัดการสร้างมาตรการช่วยเหลือ
แรงงานไทยในต่างประเทศ โดยให้คำแนะนำและป้องกันมิให้ถูกหลอกลวงและเอาเปรียบ
จากนายจ้าง ได้จัดสรรงบประมาณด้านแรงงานในตลาดต่างประเทศไว้ประมาณ 28 ล้านบาท
เพื่อดำเนินการจัดตั้งสำนักผู้ดูแลแรงงานไทยในต่างประเทศ เช่น ซาอุดีอาระเบีย และอิรัก
เป็นต้น ดำเนินการให้คำแนะนำ ควบคุมและประสานงานในการทดสอบฝีมือคนงานที่จะไป
ทำงานต่างประเทศประมาณ 104,000 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนประมาณ 24,000 คน คาดว่า
แรงงานไทยในต่างประเทศจะสามารถนำเงินตราเข้าประเทศประมาณ 25,000 ล้านบาท
นับว่าจะช่วยให้ครอบครัวของผู้ใช้แรงงานดังกล่าวที่กระจายอยู่ในชนบททั่วประเทศมีรายได้
และฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น

รัฐบาลนี้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาชนบทอย่างยิ่งและจะดำเนินการต่อไปอย่าง
ไม่หยุดยั้ง โดยจะขยายทั้งในแง่พื้นที่และกิจกรรมมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนสามารถยกระดับ
ชีวิตให้สูงขึ้นและช่วยตัวเองได้ในที่สุด จึงได้ตั้งงบประมาณไว้จำนวน 11,772 ล้านบาท
ในปีงบประมาณ 2530 จะขยายการพัฒนาชนบทให้ครอบคลุมพื้นที่จาก 38 จังหวัด เป็น
72 จังหวัด และให้อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงอุตสาหกรรม โดยจัดสรรงบประมาณ

จำนวน 8,942 ล้านบาท สำหรับการพัฒนาชนบทรูปแบบต่าง ๆ จำนวน 156 งาน/โครงการ ประกอบด้วยโครงการด้านการก่อสร้างและซ่อมแซมถนน ไฟฟ้า การจัดที่ดินทำกิน การออกกรรมสิทธิ์ที่ดิน การเพิ่มผลผลิต การมีงานทำ การเพิ่มรายได้ การบริการสาธารณสุขและสุขภาพอนามัย การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการอบรมด้านอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตร ส่วนที่เหลืออีกจำนวน 2,830 ล้านบาท จัดสรรให้แก่โครงการสร้างงานในชนบทและกองทุนพัฒนาชนบท เพื่อดำเนินการก่อสร้างสิ่งสาธารณประโยชน์ในชนบท โครงการนี้นอกจากจะทำให้มีสิ่งก่อสร้างถาวรเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากแล้ว ยังทำให้ชาวชนบทมีงานทำนอกฤดูกาลอีกประมาณ 1.3 ล้านคน การพัฒนาชนบทในแนวทางดังกล่าวรัฐบาลมั่นใจว่าจะทำให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสามารถยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในชนบทให้ดีขึ้น

นอกเหนือจากการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว รัฐบาลยังได้กำหนดให้มีแผนดำเนินการเป็นพิเศษเพื่อเร่งรัดฟื้นฟูการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยจัดสรรงบประมาณไว้เป็นการเฉพาะ จำนวน 1,500 ล้านบาท เงินจำนวนนี้จะจัดให้แก่โครงการต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดผลโดยเร็วต่อการจ้างงาน การเพิ่มผลผลิตและการเพิ่มรายได้ ที่เป็นเงินตราต่างประเทศอย่างเด่นชัด ในขณะที่เดียวกันจะชักนำและกระตุ้นให้มีการลงทุนในภาคเอกชนเพิ่มขึ้นด้วย

2. ยกระดับชีวิตของประชาชนให้มีคุณภาพสูงขึ้น

รัฐบาลนี้ตระหนักดีว่า การที่จะพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้นั้น จำเป็นต้องเริ่มที่ทรัพยากรมนุษย์ โดยการพัฒนาสติปัญญาควบคู่ไปกับการพัฒนาสุขภาพและพละนาามัย ตลอดจนการให้สวัสดิการและบริการที่จำเป็นอื่น ๆ เพื่อช่วยยกระดับชีวิตของประชาชนให้มีคุณภาพสูงขึ้น จึงได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้เป็นจำนวน 60,365 ล้านบาท อันประกอบด้วยงบประมาณด้านการศึกษา จำนวน 40,890 ล้านบาท และการพัฒนาสุขภาพพละนาามัย จำนวน 19,475 ล้านบาท

สำหรับงบประมาณด้านการศึกษา ได้ตั้งไว้เพื่อใช้จ่ายในการให้การศึกษา
อบรมแก่ประชาชนทั้งในรูปแบบและนอกรูปแบบ ซึ่งแยกระดับและกลุ่มเป้าหมายได้ ดังนี้
ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณ
จำนวน 23,790 ล้านบาท เพื่อให้การศึกษาแก่เด็กก่อนวัยเรียนทั้งในเมืองและชนบท
ไม่น้อยกว่า 475,000 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนประมาณร้อยละ 70 ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้อะไร
และปรับตัวให้พร้อมที่จะรับการศึกษาระดับต่อไป ทั้งยังจะเป็นการช่วยให้ผู้ปกครองมีเวลา
ประกอบอาชีพได้มากขึ้นด้วย และให้การศึกษาในระดับประถมศึกษาแก่นักเรียนไม่น้อยกว่า
6.9 ล้านคน นอกจากการจัดสรรงบประมาณในการเรียนการสอนแล้ว รัฐบาลยังให้
ความสำคัญแก่สุขภาพนักเรียนเป็นพิเศษ โดยจัดสรรงบประมาณจำนวน 112 ล้านบาท
เพื่อจัดอาหารกลางวันแก่นักเรียนที่ขาดแคลนในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ
จำนวน 12,500 โรงเรียน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 50

ระดับมัธยมศึกษา รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณไว้จำนวน 7,820 ล้านบาท
เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการให้การศึกษาแก่นักเรียนประมาณ 1.8 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน
ประมาณ 57,400 คน โดยจัดตั้งโรงเรียนใหม่ 30 โรงเรียน และปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษา
ให้มีคุณภาพทัดเทียมระดับอำเภอและจังหวัดอีก 11 โรงเรียน

ระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ได้ตั้งงบประมาณสำหรับการศึกษาระดับนี้
ไว้ทั้งสิ้นประมาณ 8,785 ล้านบาท เป็นระดับอาชีวศึกษาจำนวน 2,650 ล้านบาท และระดับ
อุดมศึกษาจำนวน 6,135 ล้านบาท ซึ่งงบประมาณจำนวนนี้จะทำให้สามารถให้การศึกษาแก่นัก
นักศึกษาได้ทั้งสิ้นประมาณ 1.6 ล้านคน โดยเน้นการผลิตบุคลากรให้มีคุณภาพสูงตามความ
ต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ

การศึกษานอกโรงเรียน รัฐบาลตระหนักดีว่าความเสมอภาคในการพัฒนา
คุณภาพชีวิตและเพิ่มสติปัญญาให้แก่ประชาชนทุกเพศทุกวัยทั่วประเทศโดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล
และในชุมชนแออัดเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับชีวิต จึงได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 629
ล้านบาท เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ไม่รู้หนังสือและลึ่มหนังสือทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคได้พัฒนา

ทักษะในการดำรงชีวิตของคนไม่น้อยกว่า 2.7 ล้านคน อีกทั้งยังได้จัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านไว้ 27,500 แห่ง และให้บริการทางห้องสมุดทั่วประเทศอีก 421 แห่ง เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสได้รับข่าวสารข้อมูลและความรู้ต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอีก

ส่วนการพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชนให้ดีขึ้นนั้น ในด้านการบำบัดรักษา ผู้เจ็บป่วยได้ตั้งงบประมาณไว้จำนวน 8,322 ล้านบาท เพื่อให้บริการด้านการรักษาพยาบาล ประชาชนทั่วประเทศประมาณ 35 ล้านราย เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 45 ซึ่งในปีงบประมาณ 2530 จะจัดตั้งและขยายสถานพยาบาลใหม่ คือ จัดตั้งโรงพยาบาลอำเภอขนาด 10 เตียง 5 แห่ง ขยายโรงพยาบาลอำเภอขนาด 10 เตียงเป็น 30 เตียง 5 แห่ง สร้างสถานเอนามัยใหม่ 124 แห่ง ยกฐานะสำนักงานผดุงครรภ์เป็นสถานเอนามัย 10 แห่ง และสร้างสถานบริการสาธารณสุขชุมชนประจำหมู่บ้านอีก 25 แห่ง และได้ตั้งงบประมาณจำนวน 707 ล้านบาท เพื่อสงเคราะห์ให้บริการรักษาผู้มีรายได้น้อยและผู้สูงอายุแบบให้เปล่าประมาณ 13.7 ล้านราย

ในเรื่องการให้บริการสาธารณสุขขั้นมูลฐานเกี่ยวกับการป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพและการบำบัดรักษาเบื้องต้นได้ตั้งงบประมาณไว้จำนวน 79 ล้านบาท เพื่อฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุข 5,000 คน ผู้สื่อข่าวสาธารณสุข 50,000 คน อบรมฟื้นฟูความรู้ผู้สื่อข่าวสาธารณสุข 85,500 คน และอบรมครูฝึกระดับตำบล 4,000 คน ซึ่งจะทำให้ประชาชนไม่ว่าในเมืองหรือชนบทสามารถพึ่งตนเองได้ในการบำบัดรักษาเบื้องต้นเป็นจำนวน 3 ล้านคน

นอกจากนั้นจะขยายงานด้านสุขศึกษาเพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุข โดยจะผลิตสื่อและเทคโนโลยีในการให้การศึกษาและการประชาสัมพันธ์ให้ครบทั้ง 72 จังหวัด และจะดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความปลอดภัย เป็นธรรมและประหยัด โดยการตรวจสอบป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดในการจำหน่าย การโฆษณา ผลิตภัณฑ์อาหาร ยา วัคซีนโรคและวัสดุภัณฑ์ที่ใช้ในการเกษตรและสินค้าอื่น โดยตั้งงบประมาณไว้ 68 ล้านบาท ตลอดจนได้จัดสรรงบประมาณเป็นจำนวน 56.3 ล้านบาท เพื่อให้บริการวางแผนครอบครัวรายใหม่แก่ประชาชนทั่วประเทศประมาณ 1.2 ล้านราย ในการพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชนให้ดีขึ้นดังกล่าวข้างต้นนั้น ได้เพิ่มบุคลากรสาธารณสุขทุกระดับเป็นจำนวน 7,300 คน

สำหรับในเรื่องการจัดการน้ำกินน้ำใช้ที่ถูกละเลยให้แก่ประชาชนในชนบทนั้น ได้ตั้งงบประมาณไว้จำนวน 830 ล้านบาท ซึ่งในปีงบประมาณ 2530 จะเจาะบ่อน้ำบาดาลเพิ่มขึ้น 6,260 บ่อ ซ่อมแซมบารุงบ่อน้ำบาดาลที่อยู่ในสภาพใช้การได้ดี 11,950 บ่อ สร้างบ่อน้ำตื้น 910 บ่อ สร้างประปาขนาดเล็ก 370 แห่ง และประปาหมู่บ้าน 53 แห่ง ในการนี้จะทำให้ประชาชนในชนบททั่วประเทศมีน้ำกินน้ำใช้ที่ถูกละเลยจำนวน 5.3 ล้านคน

นอกจากการดำเนินการอันมีผลโดยตรงต่อการพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชนให้ดีขึ้นดังได้กล่าวมาแล้ว ยังได้ส่งเสริมการออกกำลังกาย การกีฬาและการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพและพละนาามัยดีควบคู่ไปด้วย โดยได้จัดสรรงบประมาณไว้ 240 ล้านบาท

นอกจากนี้รัฐบาลได้ตระหนักว่าในปัจจุบันมีประชาชนอีกเป็นจำนวนมากที่ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงในชีวิต อันได้แก่ การว่างงาน การขาดที่อยู่อาศัยและสวัสดิการทางสังคม จึงได้จัดสรรงบประมาณไว้เพื่อแก้ปัญหาในเรื่องนี้จำนวน 1,229 ล้านบาท เพื่อพัฒนาแรงงาน โดยฝึกอาชีพและยกระดับฝีมือให้แก่ประชาชน เร่งรัดขยายการตรวจสอบเพื่อความปลอดภัยผู้ใช้แรงงานตามสถานที่ประกอบการทั่วประเทศ ตลอดจนควบคุมการใช้แรงงานสตรีและเด็กอย่างกวดขันยิ่งขึ้นและยังสนับสนุนในการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย และปรับปรุงชุมชนแออัด ซึ่งทำให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นประมาณ 9,000 ครอบครัว พร้อมทั้งให้การสงเคราะห์ราษฎรผู้ประสบภัยธรรมชาติและสาธารณภัยอื่น ๆ ประมาณ 1.1 ล้านคน สงเคราะห์คนพิการ คนชรา เด็กกำพร้าและสตรีว่างประเภท ประมาณ 15,000 คน

3. เสริมสร้างความสะดวกสบายในประเทศ

ในปีงบประมาณ 2530 นี้ รัฐบาลได้เสนองบประมาณเพื่อเพิ่มขีดความสามารถและปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กรมตำรวจ กรมอัยการ กรมราชทัณฑ์ และกระทรวงยุติธรรม เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน

10,918 ล้านบาท ทั้งนี้ ได้รวมถึงการเสริมอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ฝ่ายปราบปรามเพิ่มขึ้นใหม่ อีก 3,020 อัตรา จัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์และยานพาหนะ เครื่องมือเครื่องใช้ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานตามความจำเป็น สำหรับด้านกระบวนการยุติธรรมจะดำเนินการก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลใหม่ที่จังหวัดร้อยเอ็ด นอกจากนี้จะก่อสร้างเรือนจำที่จังหวัดชัยภูมิ สุพรรณบุรี ตลอดจนส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและผลประโยชน์ของประชาชนทั่วประเทศ

4. หารางไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ

รัฐบาลจะดำเนินการทุกวิถีทางทั้งในด้านการทหารและการต่างประเทศ เพื่อหารางไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ ในปีงบประมาณ 2530 ได้ตั้งงบประมาณไว้จำนวน 42,135 ล้านบาท ซึ่งรัฐบาลเชื่อว่างบประมาณที่ตั้งไว้มีความสอดคล้องกับฐานะทางเศรษฐกิจและสถานการณ์ของประเทศในปัจจุบันเป็นอย่างดี และเพียงพอที่จะใช้ในการพัฒนาและเสริมสร้างกำลังรบ การจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์และการจัดตั้งหน่วยใหม่ตามความจำเป็น รวมทั้งการส่งเสริมสัมพันธ์ไมตรีกับนานาประเทศ การประชาสัมพันธ์ให้ทั่วโลกรู้จักประเทศไทยในทัศนคติที่ดี เพื่อผลทางเศรษฐกิจ การค้า การเมืองและการท่องเที่ยว อันจะนำมาซึ่งความมั่นคงของประเทศ

5. การแก้ไขปัญหาหนี้สินของประเทศ

ปัญหาด้านการคลังที่รัฐบาลต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบันคือปัญหาการขาดดุลงบประมาณ ซึ่งมีขนาดเพิ่มมากขึ้นทุกปีทั้งงบประมาณเพื่อการชำระหนี้ขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงคือ จากร้อยละ 13 ของวงเงินงบประมาณในปี 2525 เป็นร้อยละ 22 ในปี 2529 ดังนั้นในปีงบประมาณ 2530 รัฐบาลจึงจำเป็นต้องจำกัดการขาดดุลงบประมาณไว้เพียง 42,000 ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ 3.5 ของผลผลิตประชาชาติ นอกจากนั้น ทางด้านเงินกู้ต่างประเทศก็ได้จำกัดวงเงินการก่อหนี้ต่างประเทศภาครัฐบาลไว้เพียงไม่เกิน 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เช่นเดียวกับในสองปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้ภาวะการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยสูงขึ้นจนถึงระดับที่จะกระทบกระเทือนเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ

นอกจากจำกัดวงเงินการก่อหนี้ให้เหมาะสมกับฐานะการเงินของประเทศแล้ว รัฐบาลยังได้ปรับปรุงการบริหารหนี้โดยปรับโครงสร้างเงินกู้ของประเทศ เพื่อขยายระยะเวลา การชำระหนี้และผ่อนคลายภาระหนี้ในแต่ละปีให้มีขนาดเหมาะสมสอดคล้องกับงบประมาณรายจ่าย ตลอดจนความสามารถในการหารายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศในแต่ละปีด้วย

ผลจากการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้สามารถลดภาระการ ชำระหนี้ในปีงบประมาณ 2530 เหลือเพียงประมาณ 56,150 ล้านบาท หรือร้อยละ 24.7 ของ วงเงินงบประมาณ

นอกจากได้จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าว ข้างต้นแล้ว รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณไว้สำหรับการบริหารงานทั่วไปและอื่น ๆ อีกจำนวน 17,020 ล้านบาท เพื่อให้สามารถบริหารงานของรัฐบาลเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สำหรับรัฐวิสาหกิจซึ่งรัฐบาลมีนโยบายจะดำเนินการปรับปรุงการบริหารงาน ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถเลี้ยงตัวเองได้และเป็นแหล่งหารายได้ให้แก่รัฐ และเพื่อให้ รัฐวิสาหกิจประเภทสาธารณูปโภคและสาธารณูปการสามารถขยายบริการให้กว้างขวางและ รวดเร็วหรือลดค่าบริการลงได้อย่างจริงจัง รวมทั้งจะยุบเลิกหรือให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม หรือรับช่วงในการดำเนินการรัฐวิสาหกิจที่หมดความจำเป็น ในปีงบประมาณ 2530 นี้ ได้ตั้ง งบประมาณอุดหนุนรัฐวิสาหกิจ 14 แห่ง เป็นเงินประมาณ 2,366 ล้านบาท เงินงบประมาณ ที่ตั้งไว้ส่วนนี้จะอุดหนุนสมทบเป็นค่าใช้จ่ายให้แก่โครงการลงทุนที่จำเป็นและต่อเนื่องกันมา หรือเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้แก่รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อหา รายได้ แต่เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนโดยตรง หรือเพื่อสนับสนุนการหารายได้เข้า ประเทศ อาทิ การกีฬาแห่งประเทศไทย และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จากการอุดหนุน ดังกล่าวจะทำให้มีโครงการที่อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนและสนับสนุนการหารายได้เข้า ประเทศที่สำคัญและควรมีความกราบเรียนให้ทราบคือ

(1) โครงการขยายเขตไฟฟ้า 300 หมู่บ้านในเขตทุ่งกุลาร้องไห้ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

(2) การพัฒนากิจการรถไฟไปสู่ภาคตะวันออกเพื่อประสานกับโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

(3) โครงการปรับปรุงชุมชนแออัด จำนวน 2,230 ครอบครัวของการเคหะแห่งชาติ

(4) โครงการสร้างท่าเรือมาบตาพุดของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(5) โครงการสะพานปลาสมุทรปราการขององค์การสะพานปลา

(6) โครงการปีการท่องเที่ยวไทย ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น

สิ่งที่กระผมได้กราบเรียนในตอนต้นแล้วว่า ปีที่จะมาถึงข้างหน้าจะเป็นปีที่สำคัญที่พวกเราชาวไทยจะได้มีโอกาสนมัสการถึงพระมหากษัตริย์องค์และเทิดทูนพระเกียรติยศแห่งองค์พระมหากษัตริย์พระองค์นี้ รัฐบาลจึงได้ตั้งงบประมาณจำนวน 858 ล้านบาท เพื่อดำเนินการตามโครงการเทิดพระเกียรติ จำนวน 34 โครงการ และยังมีอีก 17 โครงการ ที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการโดยใช้งบรายได้อของหน่วยงานเอง รวมเป็น 51 โครงการ โครงการสำคัญที่สมควรจะนำมากล่าวในที่นี้ คือ

(1) โครงการก่อสร้างตึกสยามินทร์ โรงพยาบาลศิริราช

(2) โครงการจัดหาเครื่องมือแพทย์ที่ทันสมัยให้แก่โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช

(3) โครงการสังคายนาพระธรรมวินัย และตรวจชำระพระไตรปิฎก

(4) โครงการปรับปรุงพุทธมณฑลและโครงการก่อสร้างสังเวชนียสถาน 4 ตำบล

(5) โครงการอาหารกลางวันของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา

แห่งชาติ

(6) โครงการจัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่างไกลกังวล

(7) โครงการก่อสร้างสนามกีฬากลาง

(8) โครงการทางด่วนเฉลิมมหานคร สายดาวคะนอง-ท่าเรือ และ

(9) โครงการก่อสร้างถนนรัชดาภิเษก ของกรุงเทพมหานคร

ที่ได้กราบเรียนมาแต่ครั้งนั้นเป็น เรื่องที่รัฐบาลดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ ส่วนเรื่องที่รัฐบาลจะดำเนินการควบคู่กันไปโดยไม่ต้องใช้เงินงบประมาณเพิ่มแต่ประการใด ที่สำคัญ ๆ คือ

จะปรับปรุงวิธีการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของบางส่วนราชการ ที่มีงบประมาณค่าก่อสร้างเป็นจำนวนมาก จากวิธีที่ส่วนราชการดำเนินการเองเป็นวิธีการจ้างเหมาเอกชนดำเนินการให้มากที่สุดเท่าที่ลักษณะงานจะเอื้ออำนวยให้กระทำได้ ซึ่งรัฐบาล เห็นว่าการปรับปรุงวิธีการนี้จะทำให้ผู้ประกอบการด้านการก่อสร้างมีงานทำเพิ่มขึ้นอันจะมีผลต่อการจ้างงานในภาคเอกชนโดยตรง

จะเร่งรัดปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจเพื่อลดต้นทุนการผลิต อันจะมีผลทำให้สามารถปรับปรุงคุณภาพและขยายบริการได้เพิ่มขึ้น

จะติดตามกำกับดูแลการบริหารงานของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ให้มีการปฏิบัติงานอย่างกระตือรือร้นและอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการนี้รัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบในเรื่องนี้แล้ว ซึ่งรัฐบาลมีความเชื่อมั่นว่าจะได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างดียิ่ง

เท่าที่กระผมได้กราบเรียนมาแล้วพอจะสรุปได้ว่าร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2530 ที่รัฐบาลเสนอไม่มีเป้าหมายที่สำคัญ คือ การเร่งรัดฟื้นฟูการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้ดีขึ้นและเจริญรุดหน้าอย่างมีเสถียรภาพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชนให้สูงขึ้น การเสริมสร้างความสงบสุขภายในประเทศ การชำระไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ การบรรเทาปัญหาหนี้สินของประเทศ และการดำเนินการเพื่อการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสที่มีพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ ด้วยการจัดหาและเสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องกับเป้าหมายดังกล่าว ซึ่งรัฐบาลมีความมั่นใจว่าเมื่อได้มีการดำเนินการตามแผนการใช้จ่าย และมาตรการต่าง ๆ ดังที่กราบเรียนให้ทราบแล้ว จึงได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ทุกประการ

ท่านประธานที่เคารพ เนื่องจากแผนดำเนินงานและเป้าหมายโดยละเอียด
รัฐบาลได้แสดงไว้ในเอกสารงบประมาณที่ได้นำเสนอต่อท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทุกท่านแล้ว
ดังนั้นกระผมใคร่ขออนุญาตที่จะไม่กล่าวถึงรายละเอียดงบประมาณให้มากไปกว่านี้ เพื่อเป็น
การประหยัดเวลาของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ แต่ใคร่ขอกราบเรียนย้ำถึงเจตจำนงอันแน่วแน่
ของรัฐบาลไว้ ณ ที่นี้ว่า รัฐบาลนี้จะยึดถือความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ตั้ง กากับดูแลและติดตาม
การปฏิบัติงานของกระทรวง ทบวง กรมอย่างใกล้ชิด จะควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินของ
แผ่นดินให้เป็นไปโดยประหยัด เพื่อให้บังเกิดประโยชน์สูงสุดแก่พี่น้องร่วมชาติโดยส่วนรวม
ให้จงได้

วาระนี้ กระผมในนามของคณะรัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
ฉบับนี้สู่การพิจารณาของท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายในฐานะตัวแทนของปวงชนชาวไทย ซึ่งหวัง
เป็นอย่างยิ่งว่า ท่านผู้มีเกียรติคงจะเสด็จเห็นเจตนาดีของรัฐบาลในการบริหารบ้านเมือง
และให้การสนับสนุนลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รวมทั้งดำเนินการตาม
ขั้นตอนจนประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมาย เพื่อรัฐบาลจะได้ยึดถือเป็นหลักในการใช้จ่ายเงิน
แผ่นดิน ให้บังเกิดผลดีแก่ประเทศชาติและประชาชนสืบไป.

ขอบคุณ

คำสั่งแถลงประกอบงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2531
พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร
วันพุธที่ 24 มิถุนายน พุทธศักราช 2530

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ

คณะรัฐมนตรีขอเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2531 โดยมีหลักการและเหตุผลดังนี้

หลักการ

1. ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2531 เป็นจำนวนไม่เกิน 243,500,000,000 บาท (สองแสนสี่หมื่นสามพันห้าร้อยล้านบาท)
2. ตั้งรายจ่ายค่าใช้จ่ายคงคลัง

เหตุผล

1. เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2531 สำหรับใช้เป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน
2. เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่กำหนดให้ตั้งรายจ่ายค่าใช้จ่ายคงคลังตามที่ได้จ่ายไปแล้ว

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2531 ที่เสนอมีจำนวนทั้งสิ้น 243,500 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2530 จำนวน 16,000 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 7 สำหรับรายรับที่จะนำมาใช้จ่ายตามวงเงิน

งบประมาณที่ตั้งไว้ จะได้จากภาษีอากรและรายได้อื่นจำนวน 199,500 ล้านบาท และจากการ
กู้เงินภายในประเทศ 44,000 ล้านบาท

เพื่อประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รัฐบาลใคร่ขอแถลงให้ทราบ
เกี่ยวกับแนวทางในการจัดทางงบประมาณรายจ่าย ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป นโยบาย และฐานะ
การเงินการคลังของประเทศ เป้าหมายและสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายโดยสรุป
ดังต่อไปนี้

รัฐบาลได้กำหนดแนวทางในการจัดทางงบประมาณโดยมุ่งที่จะทะนุบำรุงเศรษฐกิจ
ของประเทศให้เจริญเติบโตในอัตราที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการส่งเสริมการลงทุน การขยาย
การจ้างงาน และการขยายความเจริญไปสู่ชนบท ประกอบกับการรักษาเสถียรภาพทั้งทางด้าน
การเงินและการคลังของประเทศ นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ประสานแนวทางการจัดทางงบประมาณ
ให้สอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศตามที่ได้มีกำหนด
ไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6

จากแนวทางดังกล่าว รัฐบาลจึงได้จัดสรรงบประมาณในลักษณะที่ก่อให้เกิดการ
ประหยัดรายจ่ายที่มีความจำเป็นน้อยและจัดสรรรายจ่ายลงทุนของรัฐบาลให้เพิ่มขึ้นตามความ
เหมาะสมที่จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจให้ขยายตัวตามเป้าหมายได้มากขึ้น ในการนี้เพื่อป้องกันปัญหา
การพอกพูนหนี้สินของประเทศ การกำหนดงบประมาณรายได้จึงทำด้วยความระมัดระวัง โดยให้
สอดคล้องกับฐานะเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น ถึงแม้ว่างบประมาณรายจ่ายสำหรับปีงบประมาณ
2531 จะเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 7 ก็ตาม การขาดดุลงบประมาณยังคงมีจำนวนใกล้เคียงกับปี
ที่แล้ว โดยมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 3.4 ของผลผลิตประชาชาติซึ่งเป็นแนวโน้มที่ลดต่ำลง

นอกจากนี้ ในการส่งเสริมการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศโดยการลงทุน
ของภาครัฐบาล ยังต้องนับรวมไปถึงการลงทุนของรัฐวิสาหกิจซึ่งสามารถใช้จ่ายเงินทุนสะสมของ
ตนเอง เงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจในด้านที่จะเสริมสร้าง
ความอยู่ดีกินดีของประชาชนโดยตรง แนวทางที่รัฐบาลได้ปฏิบัติมาดังที่กล่าวมานี้ ได้ส่งผลดี
ต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างชัดเจนในปี 2530 โดยเป็นที่คาดไว้ว่า เศรษฐกิจของประเทศไทย

จะมีความเจริญเติบโตในอัตราประมาณร้อยละ 5 ซึ่งสูงกว่าอัตราร้อยละ 3.8 ของปีที่แล้ว ในขณะที่ดัชนีของผู้บริโภคสูงขึ้นประมาณร้อยละ 1.8 หมายความว่า เสถียรภาพของการเงินของประเทศยังอยู่ในระดับที่มั่นคง ในปี 2530 การลงทุนของประเทศซึ่งเคยอยู่ในเกณฑ์ต่ำได้เริ่มขยายตัวสูงขึ้น และสัดส่วนการออมของประเทศต่อผลผลิตประชาชาติจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 22 ของผลผลิตประชาชาติ เทียบกับอัตราเฉลี่ยร้อยละ 18 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5

สำหรับฐานะการคลังของรัฐบาล เชื่อว่าเมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2530 จะสามารถจัดเก็บรายได้ไม่น้อยกว่า 185,500 ล้านบาท ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ และจะมีเงินคงคลังทั้งสิ้น ไม่น้อยกว่า 10,000 ล้านบาท รัฐบาลมั่นใจว่านโยบายการคลังที่รัฐบาลได้ดำเนินการในปีปัจจุบันและจะดำเนินการต่อไปในปี 2531 จะสามารถจัดเก็บรายได้จำนวน 199,500 ล้านบาทตามที่ได้ประมาณการไว้ จึงกล่าวได้ว่าฐานะการคลังของรัฐบาลในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์ที่มีเสถียรภาพมั่นคง ส่วนฐานะการเงินของประเทศมีแนวโน้มที่มั่นคงยิ่งขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศของทางการ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์สูงถึง 4,500 ล้านเหรียญรัฐ เมื่อสิ้นเดือนพฤษภาคม 2530 เทียบกับจำนวน 3,800 ล้านเหรียญสหรัฐ จากปลายปี 2529 นอกจากนี้ การออมเงินในประเทศยังคงมีแนวโน้มที่จะขยายตัวในอัตราสูงกว่าปีที่แล้ว นับว่าสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงินเชื่อจากระบบสถาบันการเงิน อัตราการขยายตัวของเงินเชื่อในปีนี้สูงกว่าอัตราของปี 2529 ประมาณ 1 เท่าตัว แสดงให้เห็นถึงการเริ่มต้นของการฟื้นฟูของเศรษฐกิจอย่างไม่มีข้อสงสัย

สำหรับปี 2531 คาดได้ว่าเศรษฐกิจของประเทศไทยจะเจริญเติบโตต่อเนื่องจากปีปัจจุบัน รัฐบาลจะดำเนินนโยบายอย่างต่อเนื่องเพื่อเร่งรัดการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยจะมุ่งเน้นการสร้างงานและใช้ประโยชน์จากการขยายตัวของเศรษฐกิจที่จะกระจายรายได้ให้ทั่วถึงทุกส่วนของประเทศ สำหรับนโยบายการเงินการคลัง รัฐบาลจะรักษาแนวทางการฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพโดยจะมีการปรับโครงสร้างภาษีอากรให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุนและการผลิต ทั้งจะเน้นในเรื่องความเป็นธรรมและประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี พร้อมกัน

กับการควบคุมการบริหารหนี้ และการควบคุมการก่อหนี้ของประเทศให้เป็นไปในทางที่จะผ่อนคลายภาระหนี้ และสอดคล้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศ ในด้านนโยบายการเงินในช่วงปีงบประมาณ 2531 รัฐบาลจะรักษานโยบายการส่งเสริมการระดมเงินทุนระยะยาวในประเทศ เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่ควรจะมีทั้งพาทรัพยากรเงินทุนของประเทศเอง ให้ได้มากที่สุดและจะทะนุบำรุงระบบสถาบันการเงินให้มีฐานะที่มั่นคง ให้มีการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมและให้สถาบันการเงินมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างเต็มความสามารถ

วัตถุประสงค์ของการตั้งงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ 2531

รัฐบาลมีวัตถุประสงค์หลักที่จะดำเนินการโดยอาศัยงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้ในปีงบประมาณ 2531 สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อให้การขยายตัวของเศรษฐกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่องและกระจายไปยังทุกภาคเศรษฐกิจ

เพื่อบรรลุถึงวัตถุประสงค์ในด้านนี้ รัฐบาลได้จัดสรรงบรายจ่ายเป็นจำนวนถึง 33,280 ล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นรายจ่ายเพื่อการลงทุน 25,000 ล้านบาท โดยมีนโยบายและแผนงานหลักที่ต้องดำเนินการดังนี้

ในด้านการเกษตร รัฐบาลได้ตั้งงบไว้เป็นจำนวนกว่า 18,000 ล้านบาท เพื่อปรับปรุงปัจจัยการผลิต ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น อาทิ การสร้างแหล่งน้ำสำหรับเกษตรกร ซึ่งรวมถึงการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก ระบบการชลประทานทั้งขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยมีเป้าหมายที่จะเพิ่มพื้นที่ที่จะได้รับประโยชน์จากโครงการนี้ 620,000 ไร่

นอกจากนี้ รัฐบาลได้จัดสรรเงินให้เพียงพอที่จะดำเนินการเร่งรัดการปฏิรูปที่ดินเพื่อให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินของตนเองเพิ่มขึ้นอีก 372,000 ไร่ ประกอบกับรัฐบาลได้มีโครงการที่จะปรับปรุงคุณภาพของดิน แนะนำวิธีการกำจัดศัตรูพืช ตลอดจนส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพของดินและสภาพแวดล้อมอีกด้วย

ในด้านอุตสาหกรรม นโยบายหลักของรัฐบาลจะเน้นการอำนวยความสะดวก และชี้แนะช่องทางการลงทุนให้แก่ผู้ลงทุนทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้ทำงานในด้านนี้สามารถ บรรลุผลได้รวดเร็วสมเจตนาารมณ์ รัฐบาลจะอำนวยความสะดวกในด้านข่าวสารและข้อมูลแก่ ผู้ลงทุนในขอบเขตที่กว้างขวางขึ้นโดยการให้บริการพื้นฐานแก่ผู้ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจ อุตสาหกรรมในต่างจังหวัดอย่างเต็มที่ด้วยการเปิดสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดให้ครบทุกจังหวัด นอกจากนี้ งานทางด้านวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีก็จะกำหนดให้สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้ใช้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรมและพลังงาน โดยจัดสรรงบประมาณให้เป็นจำนวนกว่า 1,400 ล้านบาท

ในด้านการส่งออกและการท่องเที่ยว รัฐบาลมีนโยบายที่จะให้ความสำคัญ ในการสร้างความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออกไทย โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่การแข่งขัน ในตลาดโลกเป็นไปอย่างเข้มข้นและรุนแรง รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณไว้กว่า 850 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการขยายตลาดและแสวงหาตลาดใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น พร้อมกันนี้ในด้านการ โฆษณาประชาสัมพันธ์และการกระจายข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ส่งออก รัฐบาลจะได้จัดตั้ง ศูนย์พาณิชย์กรรมในยุโรปและอเมริกาเพิ่มขึ้นอีก 6 แห่ง ส่วนทางด้าน การส่งเสริมการ ท่องเที่ยวงานที่ได้ดำเนินการมาแล้ว เช่น การประชาสัมพันธ์และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นจะยังคงเป็นนโยบายที่ต่อเนื่องทั้งนี้เพราะความสำเร็จในด้านการส่งออกและการ ท่องเที่ยวที่ผ่านมาได้ทำให้รัฐบาลเห็นความจำเป็นที่จะต้องเร่งสร้างรากฐานที่ถาวรให้กับ กิจกรรมที่สามารถหารายได้จากต่างประเทศ

นอกเหนือไปจากงานหลักตามที่ได้กล่าวมาแล้วปัจจัยที่สนับสนุนการขยายตัว ของธุรกิจ โดยเฉพาะปัจจัยพื้นฐานทางด้านระบบการคมนาคมขนส่ง และสื่อสารซึ่งนับวันก็จะทวีความสำคัญมากขึ้นนั้น รัฐบาลก็ได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ โดยการตั้งงบประมาณเป็น จำนวนกว่า 12,000 ล้านบาท เพื่อที่จะดำเนินการสร้างข่ายการคมนาคมเพิ่มเติมขึ้นอีกทั้ง ทางบก ทางน้ำและทางอากาศ และในขณะเดียวกันรัฐบาลจะปรับปรุงระบบการติดต่อทาง คำนวณการคมนาคมให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นใกล้เคียงกับนานาชาติ ทั้งนี้ เพื่อรองรับการขยายตัว ของธุรกิจได้อย่างพอเพียง

2. เพื่อยกมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชากร และคุณภาพของชีวิต

นโยบายหลักของรัฐบาลในด้านนี้ ประกอบด้วย การขยายขอบเขตของการศึกษา และการให้บริการแก่ประชาชนทางด้านการพัฒนาสุขภาพพลานามัย ตลอดจนการจัดการให้มีสวัสดิการสังคมที่เหมาะสม ในปีงบประมาณ 2531 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพื่อวัตถุประสงค์นี้เป็นจำนวนเกือบ 62,000 ล้านบาท ในจำนวนนี้กว่า 45,000 ล้านบาท เป็นงบรายจ่ายเพื่อการศึกษา ส่วนที่เหลือเป็นงบเพื่อการพัฒนาสุขภาพพลานามัยและสวัสดิการสังคม

ในด้านการศึกษา รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนในปีงบประมาณที่จะถึงนี้ รัฐบาลมีเป้าหมายจะให้การศึกษาแก่ประชาชนในระบบโรงเรียนกว่า 10 ล้านคน แยกเป็นระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป 3.3 ล้านคน และต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาอีกกว่า 6.7 ล้านคน

ในด้านการพัฒนาสุขภาพพลานามัยและคุณภาพของชีวิต รัฐบาลจะเน้นการให้บริการสาธารณสุขมูลฐาน การป้องกันโรคและการรักษาพยาบาลที่มีคุณภาพ การให้บริการทางด้านกีฬาและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจแก่ประชาชนให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น ประกอบกันนี้ รัฐบาลจะให้บริการจัดหางานและคุ้มครองแรงงาน ตลอดจนดูแลการให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้ประสบภัยธรรมชาติ คนพิการ และเด็กกำพร้าอย่างใกล้ชิดมากขึ้น

3. การพัฒนาชนบท

การพัฒนาชนบทและการแก้ไขปัญหาความยากจนจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และได้ผล งานด้านนี้ที่รัฐบาลได้ทำไปแล้วและจะทำต่อไป ได้แก่ การปรับปรุงการบริหารราชการ และทัศนคติของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เกื้อกูลและสอดคล้องกับแผนการพัฒนาชนบท ที่ให้ประชาชนช่วยเหลือตนเองได้ในที่สุด กระทรวงหลัก 5 กระทรวงที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่องนี้ คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงอุตสาหกรรม จะได้รับงบประมาณ เป็นจำนวนกว่า 13,000 ล้านบาท นอกจากนี้ ได้ตั้งงบประมาณไว้อีกเกือบ 4,000 ล้านบาท สำหรับโครงการสร้างงานในชนบท โครงการพัฒนาจังหวัดและโครงการอื่นเนื่องมาจากพระราชดำริ

งานหลักในการพัฒนาชนบทตามแผนงานที่รัฐบาลได้ตั้งไว้ประกอบด้วย การจัดหา
น้ำสำหรับอุปโภคและบริโภคที่ถูกสุขลักษณะ การสร้างและซ่อมบำรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตร
การปรับปรุงการผลิตข้าวและพืชไร่ การแนะนำและถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เป็นแก่กิจกรรมในภาค
เกษตร รวมตลอดถึงงานด้านการสาธารณสุข การศึกษานอกระบบโรงเรียนและเครือข่าย
การคมนาคมในชนบท

งบประมาณที่ตั้งไว้ และโครงการที่รัฐบาลต้องดำเนินการตามนี้ประมาณว่า
จะทำให้เกิดการจ้างงานนอกฤดูกาลอีกไม่ต่ำกว่า 1.3 ล้านคน

นอกเหนือไปจากงบประมาณและแผนงานหลัก 3 ด้านที่ได้กล่าวไปแล้ว รัฐบาล
ยังมีวัตถุประสงค์อย่างแรงกล้าที่จะสร้างไว้ซึ่งความสงบสุขภายในประเทศและสร้างไว้ซึ่งเอกราช
อธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ เพื่อเป็นหลักประกันความผาสุกของราษฎร จึงได้ตั้งงบประมาณ
ไว้ดังนี้

ในด้านการรักษาความสงบสุขภายในประเทศ รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณไว้
เกือบ 12,000 ล้านบาท เพื่อที่จะให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมทุกประเภทอย่างเด็ดขาด ขจัดอิทธิพลมืด และการใช้อาวุธสงครามที่ไม่ชอบด้วย
กฎหมายเพื่อที่ประชาชนจะได้อยู่เย็นเป็นสุข มีสวัสดิภาพในชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน และได้รับ
การคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของตนเองตามกฎหมาย

ในด้านการสร้างไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติ อันเป็นภาระของรัฐบาล
ที่มีความสำคัญยิ่ง รัฐบาลก็ได้ตั้งงบประมาณไว้กว่า 44,000 ล้านบาท ตามความเหมาะสมกับ
สถานการณ์ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมกำลังรบ ด้วยการจัดซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์เพิ่มขึ้นตาม
ความจำเป็น

ส่วนที่เหลือของงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 243,500 ล้านบาทนั้น
รัฐบาลได้ตั้งไว้เป็นงบสำหรับงานบริหารทั่วไปและอื่น ๆ รวมกันเป็นจำนวนกว่า 33,000 ล้านบาท
และงบเพื่อการชำระหนี้อีกกว่า 59,000 ล้านบาท

ท่านประธานที่เคารพ ตามที่ได้กราบเรียนมาแล้วนั้นเป็นข้อประกอบการพิจารณาที่สำคัญอันควรแก่การนำมาแถลงให้ทราบ รัฐบาลมั่นใจว่า งบประมาณปี 2531 นี้ เป็นงบประมาณที่มีขนาดเหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายการสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจในอัตราสูงอย่างมีเสถียรภาพ เสริมสร้างความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น เสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ตลอดจนเสริมสร้างความสงบสุขในประเทศ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า สมาชิกผู้มีเกียรติจะให้การสนับสนุนและรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อรัฐบาลจะได้ยึดถือเป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดินต่อไป

ขอบคุณ

คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2532
พลตรีชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร
วันพุธที่ 26 ตุลาคม พุทธศักราช 2531

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ

คณะรัฐมนตรีขอเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2532 โดยมีหลักการและเหตุผลดังนี้

หลักการ

1. ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2532 เป็นจำนวนไม่เกิน
285,500,000,000 บาท (สองแสนแปดหมื่นห้าพันห้าร้อยล้านบาท)
2. ตั้งรายจ่ายค่าใช้จ่ายคงคลัง

เหตุผล

1. เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2532 สำหรับใช้เป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน
2. เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
ที่กำหนดให้ตั้งรายจ่ายค่าใช้จ่ายคงคลังตามที่ได้จ่ายไปแล้ว

ท่านประธานที่เคารพ ตามที่กระผมและคณะรัฐมนตรีได้มาแถลงนโยบายต่อรัฐสภา
เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม ที่ผ่านมานั้น กระผมได้ขอเรียนต่อสภาผู้แทนราษฎรนี้ว่า คำแถลงดังกล่าว
ชี้ให้เห็นถึงกลยุทธ์และแนวดำเนินงานของรัฐบาลที่จะใช้เป็นกรอบในการบริหารราชการแผ่นดิน

ในช่วงระยะเวลาที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐบาลนี้ ซึ่งท่านสมาชิกผู้มีเกียรติย่อมจะเห็นได้ว่า มีเรื่องที่จะดำเนินการเป็นอเนกประการ และคงตระหนักกันดีว่า การดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและการแก้ไขปัญหาของชาติที่มีอยู่ ณ โยมนั้น ย่อมไม่สามารถจะกระทำให้สำเร็จลุล่วงถ้วนทั่วทุกเรื่องในระยะเวลาเพียงปีเดียวได้ ดังนั้นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2532 ฉบับนี้ รัฐบาลจึงได้พิจารณาหาเรื่องที่มีความสำคัญและตรงต่อปัญหาอันเร่งด่วนมาเร่งรัดดำเนินการก่อนในปีแรกของรัฐบาลนี้

ก่อนที่กระผมจะได้แถลงให้ทราบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายกับรายรับ และสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายตลอดจนผลที่คาดว่าจะได้รับจากงบประมาณฉบับนี้ว่าจะมีประการใดบ้างนั้น ขอถือโอกาสแรกนี้กราบเรียนให้ทราบถึงภาวะเศรษฐกิจทั่วไป ฐานะและนโยบายทางการเงินการคลังของประเทศเพื่อเป็นข้อมูล สำหรับใช้ประกอบการพิจารณาของท่านประธานและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ โดยสรุปดังต่อไปนี้

ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป

ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยตั้งแต่ต้นปีจนถึงปัจจุบันไม่มีความเจริญเติบโตในอัตราสูงและมีเสถียรภาพ โดยคาดว่าในปี 2531 นี้ ผลผลิตรวมของประเทศ (GDP) จะขยายตัวในอัตราประมาณร้อยละ 9.3 เทียบกับร้อยละ 7.1 ในปี 2530 โดยมีอัตราเงินเฟ้อประมาณร้อยละ 4.5 เทียบกับร้อยละ 2.5 ในปี 2530

ด้านการค้าระหว่างประเทศในปี 2531 ประมาณว่าการส่งออกจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 35 แต่มูลค่าการนำเข้าได้เพิ่มขึ้นในอัตราสูง คือประมาณร้อยละ 44 จึงคาดว่า การขาดดุลการค้าจะมีจำนวนประมาณ 92,000 ล้านบาท เทียบกับจำนวน 44,100 ล้านบาท ในปีก่อน ส่วนดุลการชำระเงินจะยังคงมีจำนวนเกินดุลอยู่ต่อไป

จากผลของการขยายตัวของการส่งออกในเกณฑ์สูง รวมกับอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนที่เอื้ออำนวย ทำให้สัดส่วนของภาวหนี้ต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกของประเทศในปี 2531 ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 14 เทียบกับอัตราร้อยละ 20.1 และ 16.9

ในปี 2529 และ 2530 ตามลำดับสำหรับภาระหนี้ของภาครัฐบาลเองนั้นจะมีสัดส่วนต่อรายได้จากการส่งออกของประเทศประมาณร้อยละ 9 เทียบกับร้อยละ 10.7 และ 9.5 ในปี 2529 และ 2530 ตามลำดับและสัดส่วนดังกล่าวนี้จะเริ่มลดลงมาอยู่ในระดับต่ำกว่าเพดานร้อยละ 9 ตามที่กำหนดในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ตั้งแต่ปี 2532 เป็นต้นไป

การที่ระบบเศรษฐกิจขยายตัวในอัตราสูงและมีเสถียรภาพนี้ ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจโลกดีขึ้น แต่ที่สำคัญเป็นเพราะประเทศไทยได้ดำเนินนโยบายเศรษฐกิจที่เหมาะสม เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้พร้อมที่จะดึงดูดผลประโยชน์จากการที่ภาวะเศรษฐกิจโลกดีขึ้น จึงทำให้ประเทศไทยเป็นเพียงไม่กี่ประเทศที่มีภาวะเศรษฐกิจดีขึ้นอย่างมาก

สำหรับในปีงบประมาณ 2532 นี้ รัฐบาลจะได้พิจารณาปรับปรุงโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น การพัฒนาภาคเกษตรกรรมให้เจริญก้าวหน้าควบคู่ไปกับภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเชื่อมั่นว่าจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยเติบโตในเกณฑ์สูงต่อไป แต่ก็คาดการณ์ว่าอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในปี 2532 จะชะลอตัวลงบ้าง คือ จะมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 7.5 อัตราเงินเฟ้อจะยังอยู่ในเกณฑ์ใกล้เคียงกับปี 2531 ส่วนการส่งออกและการนำเข้าจะขยายตัวในอัตราที่ลดลง อันจะส่งผลให้ดุลการค้าขาดดุลลดลง

ฐานะและนโยบายการคลัง

ผลของการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราสูงและการดำเนินนโยบายและมาตรการทางการคลังที่เหมาะสมและมีวินัยในช่วงที่ผ่านมาทำให้ฐานะการคลังของรัฐบาลในช่วงนี้มีเสถียรภาพและมั่นคงมาก ดังจะเห็นได้ว่าในปีงบประมาณ 2531 รัฐบาลจัดเก็บรายได้เป็นจำนวนถึง 249,000 ล้านบาท สูงกว่าที่ประมาณการไว้เดิมถึง 49,500 ล้านบาท และยิ่งสูงกว่าประมาณการปรับปรุงจำนวน 240,000 ล้านบาท ที่กำหนดขึ้นสำหรับเป็นฐานในการจัดทางงบประมาณประจำปี 2532 รายได้ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าประมาณการและสูงกว่าการเบิกจ่ายเงินงบประมาณนี้ ได้ส่งผลให้ระดับเงินคงคลังของประเทศเพิ่มมากขึ้น ซึ่งรัฐบาลก็ได้ใช้เงินคงคลังดังกล่าวนี้ ไปในการบริหารหนี้เงินกู้ โดยการไถ่ถอนพันธบัตรที่จะครบกำหนด

ในปีงบประมาณ 2533 - 2538 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 27,400 ล้านบาท ผลจากการดำเนินการดังกล่าวนี้ ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ และอัตราแลกเปลี่ยนที่เอื้ออำนวย ทำให้สามารถลดภาระหนี้ในอนาคตลงได้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปีงบประมาณ 2532 ภาระการจ่ายดอกเบี้ยได้ลดลงถึง 3,800 ล้านบาท ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะได้นำเงินคงคลังเป็นจำนวนมากไปชำระหนี้ก่อนกำหนดดังกล่าว ฐานะเงินคงคลังของประเทศก็ยังคงอยู่ในเกณฑ์สูง คือ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2531 รัฐบาลมีเงินคงคลังเป็นจำนวนมากกว่า 15,000 ล้านบาท

สำหรับในปีงบประมาณ 2532 รัฐบาลมีนโยบายในการจัดหางบประมาณที่สำคัญ คือ จะกำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายให้มีจำนวนที่เหมาะสมสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและการเงินการคลังของประเทศ รวมทั้งความสามารถในการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล และลดอัตราการขาดดุลงบประมาณลง เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายในการรักษาความมั่นคงทางการเงินการคลังของประเทศ ส่วนในด้านการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ก็จะแบ่งสรรเป็นรายจ่ายประจำตามจำนวนเท่าที่จำเป็น และโดยประหยัด และแบ่งสรรเป็นรายจ่ายลงทุนให้มีจำนวนมากพอที่จะนำไปใช้จ่ายในการเสริมสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบทให้กว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น

จากนโยบายและแนวทางดังกล่าว รัฐบาลเชื่อมั่นว่าฐานะการคลังของรัฐบาลในปีงบประมาณ 2532 จะยังคงมีความมั่นคงต่อไป

ฐานะและนโยบายการเงิน

การได้ดำเนินนโยบายการเงินอย่างมีวินัยในช่วง 2 - 3 ปีที่ผ่านมาทำให้สถาบันการเงินต่าง ๆ มีความเข้มแข็งและเจริญเติบโตอย่างมั่นคง เป็นที่เชื่อถือของประชาชนในประเทศและผู้ลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งรัฐบาลนี้จะยึดถือแนวนโยบายดังกล่าวนี้ต่อไป และจะได้ดำเนินนโยบายเพื่อให้สินเชื่อจากสถาบันการเงินมีการกระจายสู่ชนบทมากขึ้น เป็นการสนับสนุนการผลิตและสร้างการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม ในด้านวินัยทางการเงิน

จะรักษาอัตราการเพิ่มของปริมาณเงินให้อยู่ในระดับเหมาะสมกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

ในรอบปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายให้ปริมาณเงินเพิ่มขึ้นในอัตราที่สอดคล้องกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการดำเนินนโยบายและมาตรการทางการคลังอย่างระมัดระวัง ทำให้อัตราเงินเฟ้อของประเทศอยู่ในระดับไม่สูงจนเกินไป คือ ประมาณร้อยละ 4 - 5 และอัตราดอกเบี้ยเงินในประเทศก็อยู่ในระดับที่เหมาะสมและยังสามารถจูงใจทั้งการออมและการลงทุน สำหรับในปีงบประมาณ 2532 รัฐบาลจะรักษาอัตราการเพิ่มของปริมาณเงินให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมต่อไป นอกจากนี้รัฐบาลจะยังคงเข้มงวดในการตรวจสอบสถาบันการเงิน และปรับปรุงระเบียบกฎหมายที่ให้อำนาจสถาบันการเงินต่าง ๆ มีการแข่งขันกันมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้มแข็งในภาคการเงินของประเทศ ซึ่งจะส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะยาว

สาระสำคัญของงบประมาณรายจ่าย

ท่านประธานที่เคารพ กระผมได้เรียนให้ทราบถึงภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไปฐานะและนโยบายการเงินการคลังของประเทศไปแล้ว ในลำดับต่อไปนี้จะขอเรียนให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายกับรายรับ และสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่าย เพื่อท่านสมาชิกจะได้ใช้ประกอบการพิจารณาเป็นหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2532 ต่อไป

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2532 ที่เสนอเป็นจำนวนทั้งสิ้น 285,500 ล้านบาท นี้จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากงบประมาณปีก่อน 42,000 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.2 และรายรับที่จะนำมาใช้จ่ายตามวงเงินงบประมาณจำนวน 285,500 ล้านบาท ดังกล่าว จะประกอบด้วยรายได้จากภาษีอากรและรายได้อื่น ๆ จำนวน 262,500 ล้านบาท และเงินกู้จากแหล่งต่าง ๆ ภายในประเทศจำนวน 23,000 ล้านบาท

สำหรับงบประมาณรายจ่ายที่เสนอตั้งไว้จำนวน 285,500 ล้านบาท รัฐบาล
จะจัดสรรเพื่อดำเนินงานที่สำคัญ ๆ ดังนี้

ก. ด้านเศรษฐกิจ

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินการกิจกรรมทางเศรษฐกิจไว้เป็น
จำนวน 54,514 ล้านบาท เพื่อเร่งรัดดำเนินการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจสู่ภูมิภาค
ต่าง ๆ ทั่วถึงและการพัฒนาชนบทอย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในชนบท และ
ปัญหาการกระจายรายได้อย่างจริงจังตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจที่สมดุลทั้งภาคเกษตรกรรม
อุตสาหกรรม และบริการ โดยมีแผนการใช้จ่ายที่สำคัญ คือ

(1) ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งและสื่อสาร
จำนวน 15,266 ล้านบาท เพื่อนำไปใช้จ่ายในการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งและสื่อสารให้
กว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ในด้านการคมนาคมขนส่งทางบก จะเน้นการพัฒนาเส้นทาง
เศรษฐกิจสายหลักและการคมนาคมขนส่งในภูมิภาค โดยจะเร่งรัดดำเนินโครงการพัฒนามาตรฐาน
ทางในเส้นทางเศรษฐกิจสายหลักเป็นพิเศษ คือ สายพระราม 2 (ธนบุรี-ปากท่อ)
สายบางปะอิน-นครสวรรค์ และสายสระบุรี-นครราชสีมา และจะก่อสร้างทางสายใหม่
ระหว่างชลบุรี-พิษยา ขึ้นอีกหนึ่งสายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

ส่วนเส้นทางในภูมิภาค จะก่อสร้างและบูรณะทางหลวงประเภทต่าง ๆ
ให้แล้วเสร็จและสามารถใช้งานได้ประมาณ 7,422 กิโลเมตร รวมทั้งจะบำรุงรักษาทางที่มี
อยู่ประมาณ 42,400 กิโลเมตร ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี นอกจากนี้จะก่อสร้างทางรถไฟ
สายใหม่ได้แก่ สายศรีราชา-แหลมฉบัง สายสัตหีบ-มาบตาพุด สายคลองสิบเก้า-ชุมทางบ้านภาชี
ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้อีกด้วย

สำหรับการคมนาคมขนส่งทางอากาศและทางน้ำ จะพัฒนาท่าอากาศยานและ
อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินอากาศทั่วประเทศให้สมบูรณ์และทันสมัยยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการ
ขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวของประเทศ จะขุดลอกร่องน้ำที่สำคัญให้กว้างขวาง
ยิ่งขึ้น และพัฒนาท่าเรือที่สำคัญให้แล้วเสร็จสมบูรณ์โดยเร็ว เช่น ท่าเรือน้ำลึก สงขลา ภูเก็ต
และท่าเรือพาณิชย์มาบตาพุดและแหลมฉบัง เป็นต้น

(2) ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาชนบทให้แก่ 6 กระทรวงหลัก คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงพาณิชย์ เพื่อดำเนินงานโครงการตามแผนพัฒนาชนบท จำนวน 16,723 ล้านบาท สำหรับนำไปใช้จ่ายในการแก้ปัญหาชนบทที่สำคัญ คือ

การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเกี่ยวกับการจัดให้มี ถนน ไฟฟ้า และการจัดที่ดินทำกินและกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่ราษฎร เป็นต้น

การเพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้ และการมีงานทำ
การขยายบริการสาธารณสุขในชนบทให้กว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น
การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อให้ประชาชนในชนบทมีน้ำกินน้ำใช้ เพียงพอแก่ความจำเป็นยิ่งขึ้น

การให้การศึกษาและความรู้แก่ประชาชนในชนบทเพื่อให้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้นในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ

นอกจากนี้ยังได้จัดสรรงบประมาณไว้อีกจำนวน 4,476 ล้านบาท เพื่อดำเนินการตามโครงการสร้างงานในชนบท โครงการพัฒนาจังหวัดและกองทุนพัฒนาชนบท จำนวน 3,080 ล้านบาท เร่งรัดการดำเนินโครงการน้ำพระราชหฤทัยจากในหลวง (อีสานเขียว) จำนวน 1,288 ล้านบาท และโครงการพัฒนาคอยตุง จำนวน 108 ล้านบาท ดังนั้น เมื่อรวมงบประมาณที่จัดสรรไว้ให้แก่ 6 กระทรวงหลักและเงินงบประมาณจำนวน 4,476 ล้านบาทนี้ เข้าด้วยกันแล้วจะมีงบประมาณเพื่อการพัฒนาชนบทโดยตรงทั้งสิ้นประมาณ 21,199 ล้านบาท

(3) ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาเกษตรกรรมไว้เป็นจำนวน 14,583 ล้านบาท โดยมีแผนดำเนินงานที่สำคัญ ๆ ดังนี้

จะเร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยการก่อสร้างชลประทานขนาดใหญ่ ต่อเนื่อง 7 โครงการ โครงการก่อสร้างชลประทานขนาดกลางต่อเนื่อง 57 โครงการ ซึ่งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะสามารถส่งน้ำให้เกษตรกรในพื้นที่ 3.5 ล้านไร่

จะส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจ เพื่อให้มีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น โดยจะสนับสนุนให้มีการผลิตและขยายเมล็ดพันธุ์พืชที่ดีและให้ผลผลิตสูง และการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกให้เหมาะสมกับการปลูกพืชแต่ละชนิดให้มากและกว้างขวางยิ่งขึ้น

จะแนะนำช่วยเหลือในด้านการตลาด และหาแหล่งเงินทุนให้แก่เกษตรกรโดยได้จัดสรรงบประมาณเพื่อเพิ่มทุนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 500 ล้านบาท เพื่อดำเนินการตามมาตรการกระจายขยายสินเชื่อสู่เกษตรกรในชนบท ซึ่งจะสามารถลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากเดิมร้อยละ 12.5 เป็นร้อยละ 9

จะเร่งรัดการจัดที่ดินทำกิน โดยการปฏิรูปที่ดินและจัดที่ดินของรัฐให้แก่ราษฎรประมาณ 138,900 ครอบครัวย ในพื้นที่จัดสรรประมาณ 2.25 ล้านไร่ และจะดำเนินการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรประมาณ 78,400 ครอบครัวย เนื้อที่ประมาณ 762,800 ไร่ พร้อมกันนี้ ยังสนับสนุนงบประมาณร่วมกับกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานกับภาคเอกชนเพื่อพัฒนาการเกษตรอีกด้วย

(4) ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมไว้เป็นจำนวน 921 ล้านบาทเพื่อสนับสนุนให้มีการลงทุนทั้งจากในและต่างประเทศในการผลิตเพื่อส่งออกทั้งภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าส่งออก การสนับสนุนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในระดับจังหวัด การส่งเสริมอาชีพอุตสาหกรรมให้แก่ราษฎรในชนบท และแหล่งชุมชนแออัด การสนับสนุนส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ การให้ความช่วยเหลือด้านการตลาด การให้บริการข้อมูลอุตสาหกรรมชนบทและสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมในอัตราดอกเบี้ยต่ำแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดย่อมให้กว้างขวางยิ่งขึ้นตลอดจนเร่งรัดการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกเพื่อให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมแห่งใหม่ของประเทศ โดยการเร่งรัดดำเนินการจัดระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นให้สอดคล้องกับแผนดำเนินงานที่กำหนดไว้

(5) ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวไว้เป็นจำนวน 623 ล้านบาท ทั้งนี้เพื่อการหาเงินตราต่างประเทศมากขึ้น โดยจะนำไปใช้จ่ายในการ

สนับสนุนศิลปหัตถกรรมไทย การพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว ซึ่งคงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ตามแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวจำนวน 12 แห่ง การก่อสร้างและบูรณะเส้นทางท่องเที่ยวที่สำคัญ และการพัฒนาและส่งเสริมการขยายธุรกิจการท่องเที่ยวภายในประเทศให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยดำเนินกิจกรรมด้านการประชาสัมพันธ์ชักจูงเผยแพร่การท่องเที่ยวของไทยในตลาดหลัก ต่างประเทศจำนวน 14 ประเทศ ซึ่งคาดว่าจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามายัง ประเทศไทยประมาณ 5 ล้านคน อันจะส่งผลทำให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ 79,000 ล้านบาท

(6) ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาฝีมือแรงงาน และการจ้างงานเพิ่มขึ้น ไร่จำนวน 400 ล้านบาท ทั้งนี้เพื่อให้รองรับกับเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว ซึ่งสามารถส่งเสริมให้คนมีงานทำได้ประมาณ 82,300 ตำแหน่ง และพัฒนาฝีมือแรงงานประมาณ 20,000 คน พร้อมทั้งจัดตั้งสถาบันฝีมือแรงงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานภาค และจัดตั้งระบบควบคุมอุบัติเหตุร้ายแรง ตลอดจนดำเนินการคุ้มครองแรงงานและ ให้ความช่วยเหลือคนงานไทยในประเทศและต่างประเทศ

(7) ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการเพิ่มขีดความสามารถด้านบริการสาธารณสุขภูมิภาค และสาธารณสุขการจำนวน 1,522 ล้านบาท เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยจัดสรร เป็นเงินอุดหนุนรัฐวิสาหกิจประเภทสาธารณสุขภูมิภาคและสาธารณสุขการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการอย่างกว้างขวาง และตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นอย่างเพียงพอ เช่น การขยาย ก่อสร้างผลิตน้ำประปาของการประปานครหลวงและการขยายบริการด้านไฟฟ้าไปในชนบทอีกประมาณ 600 หมู่บ้าน เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้จัดสรรงบประมาณสำหรับชำระหนี้ค่าสาธารณสุขภูมิภาคที่ส่วนราชการ ค้างชำระอยู่ให้แก่รัฐวิสาหกิจผู้ขายบริการอีกจำนวน 2,000 ล้านบาท ซึ่งจะทำให้รัฐวิสาหกิจ ที่ได้รับการชำระหนี้มีขีดความสามารถในการดำเนินงานและการขยายบริการได้มากขึ้น

ข. ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณไว้จำนวน 1,602 ล้านบาท สำหรับพัฒนาความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อความต้องการและวางรากฐานสำหรับการ

พึ่งตนเองทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมีแผนการดำเนินการที่สำคัญดังนี้

จะส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจทั้งปริมาณและคุณภาพ ปรับโครงสร้างทางการผลิตและการใช้พลังงานในประเทศ การสำรวจจัดหาพลังงานทดแทนให้เพียงพอกับความต้องการ การควบคุมรักษาคุณภาพและสภาวะความสมดุลย์ของสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และการศึกษาความเป็นไปได้ของการผันน้ำจากแม่น้ำโขง แม่น้ำชี แม่น้ำมูล เพื่อให้สอดคล้องกับโครงการน้ำพระราชหฤทัยจากในหลวง

จะส่งเสริมการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต คุณภาพและมูลค่าของผลผลิต รวมทั้งจะเร่งรัดพัฒนาคุณภาพของประชาชนให้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะในสาขาวิชาที่ขาดแคลนและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

ค. ด้านสังคม

รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณสำหรับการพัฒนาสังคมไว้เป็นจำนวน 58,110 ล้านบาท เพื่อนำไปใช้จ่ายในการให้การศึกษาคณะพัฒนาสุขภาพอนามัย การให้หลักประกันความมั่นคงในชีวิต และการสร้างความยุติธรรมทางสังคม ให้เหมาะสมสอดคล้องกับพัฒนาการทางสังคม โดยมีแผนดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(1) ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการให้การศึกษอบรมแก่ประชาชน นอกเหนือจากที่ได้จัดสรรไว้ตามแผนพัฒนาชนบทโดยเฉพาะแล้วเป็นจำนวน 48,676 ล้านบาท โดยมีเป้าหมายให้การศึกษอบรมให้แก่ประชาชนในระบบโรงเรียน 10.7 ล้านคน แยกเป็นระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป 3.5 ล้านคน และต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา 7.2 ล้านคน โดยในระดับก่อนประถมและประถมศึกษาได้ให้การสนับสนุนในเรื่องการเพิ่มขีดความสามารถของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและขยายชั้นเรียนสำหรับเด็กเล็กและอนุบาลชนบท และการจัดหาเครื่องแบบนักเรียนแบบเรียน และเครื่องเขียนให้แก่นักเรียนที่ขาดส่น ในระดับมัธยมศึกษาได้ให้การสนับสนุนในเรื่อง

การขยายโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับอุดมศึกษา ได้ให้การสนับสนุนในเรื่องการกระจายการศึกษาไปสู่ส่วนภูมิภาคโดยจัดตั้งวิทยาเขตอุบลราชธานี และวิทยาเขตสุรนารีขึ้นที่จังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดนครราชสีมา สำหรับการศึกษาจากระบบ โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณไว้ เพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชน จำนวน 645,500 คน

(2) ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการส่งเสริมสุขภาพและพละนาถัยของประชาชน ในชาตินอกเหนือจากที่ได้จัดสรรไว้ตามแผนพัฒนาชนบทโดยเฉพาะแล้วเป็นจำนวน 7,097 ล้านบาท โดยมีแผนการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้ คือ

จะให้บริการรักษาพยาบาลแก่ประชาชนได้ประมาณ 15 ล้านคน ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการรักษาพยาบาลของสถานพยาบาลต่าง ๆ ให้สูงขึ้น ในปี 2532 นี้ จะมีการก่อสร้างอาคารรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก

สำหรับการสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 752 ล้านบาท เพื่อให้บริการรักษาพยาบาลแก่ผู้มีรายได้น้อย ผู้สูงอายุ ทหารผ่านศึกและครอบครัวโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายประมาณ 14 ล้านราย

ส่วนการควบคุมโรคติดต่อ โดยเฉพาะโรคพยาธิใบไม้ในตับ จะให้บริการแก่ประชาชน 3 ล้านราย

นอกจากนี้ยังได้ขยายงานด้านสุขศึกษา อนามัยและทันตสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนการศึกษาและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขศึกษา การอนามัยทันตสาธารณสุข ให้กว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น และส่งเสริมการกีฬาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตลอดจนช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยในเรื่องที่อยู่อาศัยด้วย

ง. ความมั่นคงของประเทศและการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน

ความมั่นคงของชาติและความสงบเรียบร้อยของสังคมถือได้ว่าเป็นความจำเป็นขั้นมูลฐาน ที่จะต้องเสริมสร้างและทะนุบำรุงควบคู่กันไปกับการพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้าในด้านอื่น ๆ รัฐบาลจึงได้จัดสรรงบประมาณไว้เพื่อการดังกล่าวไว้เป็น

จำนวน 61,196 ล้านบาท เพื่อนำไปใช้จ่ายในการพัฒนาส่งเสริมกาสร้างรพ ทั้งในด้านบุคลากร
อาวชยท โชปกรณ์และสวัสดิการสำหรับกาสร้างพลทุกเหล่าทัพ การเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษา
ความสงบเรียบร้อยและการให้ความยุติธรรมแก่ประชาชน ตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์
อันดีกับนานาอารยะประเทศเพื่อความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติ

ส่วนที่เหลือของงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 285,500 ล้านบาท
นั้น รัฐบาลได้ตั้งไว้สำหรับการบริหารราชการทั่วไปเป็นจำนวน 43,514 ล้านบาท ในจำนวน
นี้ได้จัดสรรไว้เพื่อปรับปรุงโครงสร้างอัตราเงินเดือนและค่าจ้าง เพื่อให้ข้าราชการและลูกจ้าง
ทางราชการมีรายได้ที่เหมาะสมกับค่าครองชีพและได้รับสวัสดิการที่เหมาะสมยิ่งขึ้น จำนวน
10,000 ล้านบาท นอกจากนี้ได้ตั้งไว้เพื่อชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยเงินกู้ของรัฐบาลเป็น
จำนวน 66,564 ล้านบาท ยอดชำระหนี้ที่ตั้งไว้นี้ จะได้นำไปชำระหนี้ก่อนครบกำหนดได้ถึง
4,000 ล้านบาท ซึ่งจะมีผลให้สามารถลดภาระหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยในปีต่อ ๆ ไปได้เป็น
จำนวนไม่น้อย

ท่านประธานที่เคารพ ตามที่กระผมได้กราบเรียนมาตั้งแต่ต้นนั้นเป็นเพียง
ส่วนสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2532 ที่ควรมานำแถลงให้ทราบ
รัฐบาลมั่นใจว่า งบประมาณรายจ่ายที่ได้นำเสนอต่อสภานี้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการ
เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศเป็นอย่างยิ่ง จึงหวัง
ว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ จะให้การสนับสนุนและรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อ
รัฐบาลจะได้ยึดถือเป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดินต่อไป

ขอขอบคุณ

คำสั่งกระทรวงการคลัง
เรื่อง ระเบียบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2533
พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร
วันพฤหัสบดีที่ 29 มิถุนายน พุทธศักราช 2532

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ

คณะรัฐมนตรีขอเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2533 โดยมีหลักการและเหตุผลดังนี้

หลักการ

1. ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2533 เป็นจำนวนไม่เกิน 335,000,000,000 บาท (สามแสนสามหมื่นห้าพันล้านบาท)
2. ตั้งรายจ่ายชดเชยเงินคงคลัง

เหตุผล

1. เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ได้มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2533 สำหรับใช้เป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน
2. เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่กำหนดให้ตั้งรายจ่ายชดเชยเงินคงคลังตามที่ได้จ่ายไปแล้ว

ท่านประธานที่เคารพ เพื่อท่านประธานและท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติจักได้มีข้อมูล เพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รัฐบาลใคร่ขอแถลงให้ทราบเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจทั่วไป ฐานะและนโยบายการคลัง การเงิน นโยบายงบประมาณและสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายโดยสรุปดังต่อไปนี้

ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป

ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี 2531 มีอัตราการขยายตัวถึงร้อยละ 11 ซึ่งเป็นการขยายตัวที่สูงต่อเนื่องจากปีก่อน และนับว่าอยู่ในเกณฑ์สูงสุดในรอบ 22 ปี โดยเป็นการขยายตัวของการผลิตภาคเกษตรร้อยละ 8.6 และการผลิตนอกภาคเกษตรร้อยละ 12.5 ปัจจัยที่มีผลสนับสนุนต่อการเติบโตในอัตราสูงดังกล่าวมีหลายประการด้วยกัน อาทิ การขยายตัวของเศรษฐกิจโลกมีอัตราสูงขึ้น ระดับราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลกอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ประกอบกับความสามารถในการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากนโยบายเศรษฐกิจและการเงินการคลังที่เหมาะสมของรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่สามารถเร่งรัดการส่งออกให้เพิ่มขึ้นในอัตราสูงถึงร้อยละ 35.9 อย่างไรก็ดี การขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราสูงดังกล่าวนี้ ได้ส่งผลให้การนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 46.4 และมีผลให้ดุลการค้าของประเทศขาดดุลถึง 96,000 ล้านบาท แต่ดุลบริการบริจาคมิมีจำนวนเกินดุลอยู่ในเกณฑ์สูง เพราะมีรายรับจากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมาก ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลเพียง 44,500 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 3.0 ของผลผลิตรวมของประเทศ สำหรับฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศก็มีจำนวนสูงขึ้นมาก คือ มีจำนวนถึง 7,112 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเทียบเท่ากับมูลค่าการนำเข้าประมาณ 4.3 เดือน

สำหรับแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี 2532 และ 2533 นั้น คาดว่าอัตราการเจริญเติบโตจะยังคงอยู่ในระดับที่ดีต่อเนื่องไปอีก ถึงแม้ว่าอัตราการขยายตัวจะชะลอลงบ้าง เนื่องจากปัจจัยที่เคยมีส่วนสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ คงจะไม่เอื้ออำนวยดังเช่นในปี 2531 กล่าวคือการกีดกันทางการค้าจะรุนแรงขึ้น และปริมาณการค้าของโลกจะขยายตัวในอัตราที่ต่ำลง ราคาน้ำมันจะเพิ่มสูงขึ้นบ้าง ในขณะที่ตลาดสินค้าเกษตรคงจะไม่แจ่มใสเหมือนปีก่อน จึงคาดหมายว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วง 2 ปีนี้ จะมีอัตราประมาณร้อยละ 8.5 และ 7.0 ตามลำดับ โดยการผลิตทางภาคเกษตรจะมีอัตราการขยายตัวเพียงประมาณร้อยละ 1 ถึง 1.5 ส่วนการผลิตนอกภาคเกษตร ยังคงจะขยายตัวในอัตราประมาณร้อยละ 10

ในด้านการค้าระหว่างประเทศนั้น คาดว่าอัตราการขยายตัวของการส่งออกจะชะลอตัวลงบ้างตามแนวโน้มของภาวะเศรษฐกิจโลก ในขณะที่การนำเข้าสินค้าและบริการก็จะมีการขยายตัวในอัตราที่ลดลงด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตามคาดว่าในช่อง 2 ปีนี้ มูลค่าการขาดดุลการค้าจะยังคงอยู่ในระดับค่อนข้างสูง คือ ประมาณปีละ 120,000 ล้านบาท ส่วนระดับราคาสินค้าทั่วไปจะสูงขึ้นประมาณร้อยละ 5

ฐานะและนโยบายการคลัง

การที่เศรษฐกิจของประเทศได้ฟื้นตัวขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปลายปีงบประมาณ 2530 เป็นต้นมา นั้น ได้ส่งผลให้การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลในช่วงปี 2531 เพิ่มขึ้นอย่างมาก คิดเป็นอัตราเพิ่มถึงร้อยละ 26.6 โดยจัดเก็บได้ทั้งสิ้น 250,179 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.1 ของผลผลิตรวมของประเทศเทียบกับ จำนวน 197,677 ล้านบาท หรือร้อยละ 16 ของผลผลิตรวมของประเทศในปีก่อน ทำให้ฐานะการคลังของรัฐบาลในปีงบประมาณ 2531 มีความมั่นคงมากโดยมีรายได้สูงกว่ารายจ่ายเป็นครั้งแรกในรอบ 14 ปี ฐานะเงินคงคลังเมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2531 มีจำนวนสูงถึง 21,320 ล้านบาท

ในปีงบประมาณ 2532 คาดว่าการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลจะมีจำนวนสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทำให้การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณซึ่งเดิมกำหนดไว้ 23,000 ล้านบาท นั้น ก็จะกู้ประมาณ 13,000 ล้านบาทเท่านั้น ทางด้านรายจ่ายคาดว่าจะมีการเบิกจ่ายในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับปี 2531 คือ ร้อยละ 87 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น จากแนวโน้มการจัดเก็บรายได้และการใช้จ่ายดังกล่าวข้างต้น ทำให้เชื่อมั่นว่าดุลเงินงบประมาณของรัฐบาลจะมีจำนวนเกินดุลติดต่อกันเป็นปีที่ 2 และคาดว่าฐานะการคลังของรัฐบาลเมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2532 จะมีความมั่นคงยิ่งขึ้น

สำหรับปีงบประมาณ 2533 คาดว่าภาวะเศรษฐกิจคงจะขยายตัวในระดับที่ต่ำกว่าปี 2532 เล็กน้อย ดังนั้น ในการประมาณการจัดเก็บรายได้จึงกำหนดไว้ 310,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 16.4 ของผลผลิตรวมของประเทศ ในด้านการขาดดุล

งบประมาณนั้นได้กำหนดเป้าหมายไว้ไม่เกินร้อยละ 1.3 ของผลผลิตรวมของประเทศ หรือเป็นจำนวน 25,000 ล้านบาท ดังนั้น จึงคาดหมายได้ว่าฐานะการคลังของรัฐบาลในปีงบประมาณ 2533 จะยังคงมีความมั่นคงต่อไป

ทั้งนี้ รัฐบาลได้กำหนดแนวทางและมาตรการทางการคลังให้มุ่งไปในทิศทางของการปรับปรุงโครงสร้างและระบบการจัดเก็บภาษีอากรให้เอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจตลอดจนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาของภาคเอกชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะช่วยเสริมสร้างฐานะทางเศรษฐกิจโดยทั่วไปให้แข็งแกร่งขึ้น ขณะเดียวกันก็ได้คำนึงถึงการรักษาสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจโดยการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารด้านรายจ่ายของรัฐ และควบคุมการก่อหนี้ให้อยู่ในขอบเขตที่สอดคล้องกับขีดความสามารถของประเทศรวมทั้งการรักษาวินัยทางการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด

ฐานะและนโยบายการเงิน

สถานการณ์ด้านการเงินของประเทศในช่วงระยะต้นปี 2532 ยังคงอยู่ในภาวะค่อนข้างดีตั้งตัวเนื่องจากมีการขยายตัวของสินเชื่อให้แก่ภาคเอกชนทั้งระบบในเกณฑ์สูงตามภาวะเศรษฐกิจในขณะที่การระดมเงินฝากก็เพิ่มสูงขึ้นเช่นกันแต่อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่า อัตราดอกเบี้ยโดยทั่วไปอยู่ในระดับใกล้เคียงกับช่วงปลายปี 2531 แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (M2) เมื่อสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2531 มีจำนวนทั้งสิ้น 987 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 19.8 คาดว่าภาวะการณ์เช่นนี้จะยังคงสืบเนื่องต่อไปในช่วงที่เหลือของปี 2532

สำหรับนโยบายและมาตรการทางการเงินนั้น รัฐบาลได้กำหนดแนวทางหลักที่จะดำเนินการเพื่อสนับสนุนการขยายตัวและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในหลายประการ กล่าวคือ ปรับโครงสร้างระบบการเงิน ปรับปรุงแก้ไขอุปสรรค ข้อจำกัดต่าง ๆ ให้ระบบการเงินมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น ระดมเงินออมในรูปแบบต่าง ๆ สนับสนุนการลงทุนในกิจกรรมที่มีผลประโยชน์ตอบแทนทางเศรษฐกิจสูง เร่งรัดการส่งออกโดยการจัดตั้งกองทุนประกัน

สินเชื่อ เพิ่มสินเชื่อเพื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมและอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาค ขยายสินเชื่อ
เพื่อการเกษตร รวมทั้งดำเนินการให้อัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับที่
เหมาะสม เพื่อสร้างความมั่นคงในภาคการเงินของประเทศ

สาระสำคัญของงบประมาณรายจ่าย

ท่านประธานที่เคารพ ในลำดับต่อไปนี้ กระผมจะขอเรียนให้ทราบถึงนโยบาย
รัฐบาลที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2533
รวม 5 ประการดังนี้

1. เพื่อเอื้ออำนวยให้ระบบเศรษฐกิจขยายตัวในอัตราสูงได้โดยต่อเนื่อง
2. เพื่อรักษาเสถียรภาพทางการเงินการคลังให้คงอยู่ต่อไป
3. เพื่อกระจายรายได้และแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรโดยเร่งด่วน
4. เพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ
5. เพื่อเร่งรัดสนับสนุนการเพิ่มศักยภาพทางเทคโนโลยีและผลิตบุคลากรในสาขา

ที่ขาดแคลน

รัฐบาลจึงได้จัดสรรงบประมาณเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว จำนวน
335,000 ล้านบาท โดยจัดสรรเป็นงบประมาณที่ดำเนินการอยู่ปกติและต่อเนื่อง จำนวน
318,000 ล้านบาท และงบประมาณช่วยเหลือเกษตรกรเป็นพิเศษอีกจำนวน 17,000
ล้านบาท สำหรับเงินที่จัดสรรไว้เป็นพิเศษนี้เพื่อมุ่งหวังให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น
ตลอดจนชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยเน้นแผนงานที่สำคัญ 4 ประการได้แก่
แผนงานด้านการชลประทาน จำนวน 5,418 ล้านบาท แผนงานด้านการคมนาคม จำนวน
6,981 ล้านบาท แผนงานด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ จำนวน 1,643 ล้านบาท และแผนงาน
ด้านการสาธารณสุข จำนวน 2,958 ล้านบาท

งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2533 จำนวน 335,000 ล้านบาทนี้ จะมี
จำนวนเพิ่มขึ้นจากงบประมาณปีก่อน 49,500 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.3 และ

รายรับที่จะนำมาใช้จ่ายตามวงเงินงบประมาณ จำนวน 335,000 ล้านบาทดังกล่าวจะประกอบด้วยรายได้จากภาษีอากรและรายได้อื่น ๆ จำนวน 310,000 ล้านบาท และเงินกู้จากแหล่งต่าง ๆ ภายในประเทศจำนวน 25,000 ล้านบาท

ทั้งนี้ รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายลงทุนเป็นจำนวนสูงถึง 81,215 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณก่อนถึงร้อยละ 52 และคิดเป็นสัดส่วนต่อวงเงินงบประมาณรายจ่ายร้อยละ 24 เทียบกับร้อยละ 19 ในปัจจุบัน ในขณะที่รายจ่ายประจำเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 8 คิดเป็นสัดส่วนต่อวงเงินงบประมาณรายจ่ายร้อยละ 68 เทียบกับร้อยละ 74 ในปีงบประมาณ 2532

สำหรับรายจ่ายเพื่อการพัฒนา ได้จัดสรรให้เป็นจำนวนถึง 141,259 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต่องบประมาณรายจ่ายร้อยละ 42 เทียบกับร้อยละ 36 ในปีงบประมาณ 2532

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณสำหรับงาน/โครงการใหม่ตามนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 และแผนปฏิบัติการของกระทรวงต่าง ๆ เป็นจำนวนถึง 13,100 ล้านบาท เพิ่มจากปีงบประมาณก่อนจำนวน 6,842 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 109

เมื่อพิจารณาถึงวงเงินงบประมาณรายจ่ายและการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการตามรูปแบบต่าง ๆ ดังกล่าว รัฐบาลมีความมั่นใจว่างบประมาณที่ได้เสนอตั้งไว้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพทางเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับนโยบายในการจัดท่างบประมาณของรัฐบาลทั้ง 5 ประการ ดังกล่าวข้างต้น

ท่านประธานที่เคารพ เพื่อให้ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้ทราบว่างบประมาณที่เสนอตั้งไว้จำนวน 335,000 ล้านบาท รัฐบาลจะนำไปใช้จ่ายในเรื่องที่สำคัญ ๆ ประการใดบ้างนั้น ขอกราบเรียนว่า รัฐบาลจะจัดสรรเพื่อดำเนินงานตามแผนดำเนินงานที่สำคัญ ๆ ดังนี้

ก. ด้านเศรษฐกิจ

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินการกิจกรรมทางเศรษฐกิจไว้เป็นจำนวน 73,884 ล้านบาท เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจที่สมดุลทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและ

บริการ การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การกระจายรายได้และการสร้างงาน โดยมีแผนการใช้จ่ายที่สำคัญคือ

1. การพัฒนาเกษตรกรรม ได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวน 29,625 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2532 จำนวน 8,298 ล้านบาท หรือร้อยละ 39 งบประมาณที่ตั้งไว้นี้จะนำไปใช้สำหรับการก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่ต่อเนื่อง 6 โครงการ จำนวน 1,463 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2532 จำนวน 238 ล้านบาท และเร่งแก้ไขปัญหา การขาดแคลนน้ำทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ โดยได้เปิดโครงการพัฒนา ลุ่มน้ำขนาดใหญ่ใหม่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 โครงการ จำนวน 485 ล้านบาท คือ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำชีตอนบนระยะที่ 1 และโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในบริเวณเชิงเขา ทนตงเริ่ระยะที่ 1 และโครงการเปิดใหม่ในภาคเหนือ 1 โครงการ คือ โครงการ พัฒนาลุ่มน้ำยมตอนล่าง ระยะที่ 1 จำนวน 150 ล้านบาท

นอกจากนี้ยังมีโครงการโขง-ชี-มูล และโครงการลุ่มน้ำสงคราม ซึ่งจะเป็ นการสูบน้ำจากแม่น้ำโขงมาใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร จำนวน 262 ล้านบาท โครงการก่อสร้างชลประทานขนาดกลาง 64 โครงการ จำนวน 2,116 ล้านบาท โดยเปิด โครงการใหม่ 16 โครงการ จำนวน 159 ล้านบาท และจะดำเนินการโครงการต่อเนื่อง 48 โครงการ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กจำนวน 7,132 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2532 จำนวน 3,246 ล้านบาท ซึ่งเป็นการดำเนินการในเรื่องสร้างอ่างเก็บน้ำ สระน้ำ ฝาย ขุดลอกหนองบึง ซ่อมแซมบูรณะและปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กเป็นต้น

ส่วนการจัดที่ดินทำกินให้ราษฎรนั้น รัฐบาลจะเร่งรัดโดยการปฏิรูปที่ดินและ จัดที่ดินของรัฐให้ราษฎรใช้ประโยชน์ประมาณ 155,000 ไร่ในรอบครุว ในพื้นที่จัดสรรประมาณ 3.2 ล้านไร่ และจะดำเนินการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในพื้นที่ประมาณ 1.4 ล้านไร่ โดยได้จัดงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าวไว้จำนวนประมาณ 740 ล้านบาท ตลอดจน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของพืชเศรษฐกิจ การประมง และการปศุสัตว์

สนับสนุนงบประมาณให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 700 ล้านบาท โดยการเพิ่มทุน จำนวน 500 ล้านบาท สำหรับขยายการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรทั่วไป และสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามโครงการเร่งรัดการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรชั้นเล็กและยากจนอีกจำนวน 200 ล้านบาท นอกจากนี้ยังได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อการปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจนอีกส่วนหนึ่ง เป็นเงิน 50 ล้านบาท ด้วย

2. การพัฒนาอุตสาหกรรมและเหมืองแร่ ได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวน 1,280 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2532 จำนวน 336 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมและสนับสนุนให้มีการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาคเช่น การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคใต้ การเร่งรัดพัฒนาบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก เป็นต้น

3. การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ จำนวน 40,267 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 14,171 ล้านบาท หรือร้อยละ 54 อันได้แก่ การพัฒนาคมนาคมขนส่งและสื่อสาร ทั้งทางบก ทางอากาศและทางน้ำและการบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจเพื่อทันกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

สำหรับการคมนาคมขนส่งทางบกจะเร่งรัดการเพิ่มมาตรฐานทางในเส้นทางสายหลัก 3 สาย ระยะทาง 395 กม. จำนวน 480 ล้านบาท และก่อสร้างทางหลวงพิเศษ 3 สายทาง ระยะทาง 46 กม. จำนวน 207 ล้านบาท รวมระยะทางประมาณ 441 กม. ก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินสายประธานและสายรองระยะทาง 3,043 กม. จำนวน 3,463 ล้านบาท ก่อสร้างทางหลวงจังหวัดระยะทาง 6,700 กม. จำนวน 3,286 ล้านบาท และจัดสรรงบประมาณเพิ่มเป็นพิเศษเพื่อวาดยางสายเส้นและปรับปรุงทางหลวงผ่านย่านชุมชนอีก 565 กม. พร้อมทั้งบูรณะปรับปรุงทางทั้งเส้นทางผิวคอนกรีต ผิวแอสฟัลท์และผิวลูกรัง รวมระยะทาง 42,700 กม. จำนวน 935 ล้านบาท รวมทั้งการติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อความปลอดภัยในทางหลวงต่าง ๆ อีกจำนวน 704 ล้านบาท นอกจากนี้ยังได้จัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการก่อสร้างระบบรถไฟฟ้ามหานครส่วนที่ 1 ระยะที่ 1 จำนวน 314 ล้านบาท อีกด้วย

การขนส่งทางอากาศ ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อ เร่งรัดก่อสร้างสนามบินที่จังหวัด เชียงราย และอุบลราชธานีให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และเริ่มก่อสร้างสนามบินใหม่ที่จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 282 ล้านบาท เร่งรัดการพัฒนาขยายสนามบินภายในประเทศให้ได้มาตรฐานสากล 22 แห่ง จำนวน 508 ล้านบาท ปรับปรุงสนามบินอยู่ตะเภาให้เป็นสนามบินพาณิชย์ระหว่าง ประเทศสำรอง จำนวน 133 ล้านบาท และจัดสรรงบประมาณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและ ความปลอดภัยในการเดินอากาศ โดยมุ่งพัฒนาด้านอุปกรณ์สื่อสารและเครื่องช่วยเดินอากาศ จำนวน 574 ล้านบาท

ด้านการขนส่งทางน้ำนั้น รัฐบาลจะได้ดำเนินการขุดลอกร่องน้ำภายในประเทศ และชายฝั่งทะเล จำนวน 31 แห่ง เพื่อขยายขีดความสามารถในการขนส่งทางน้ำให้สะดวก ปลอดภัยได้ตลอดปี และจะได้ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้ก่อสร้างไว้เดิมให้ได้ใช้ประโยชน์ อย่างเต็มที่

นอกจากที่ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดยตรงตั้งที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังได้จัดสรรงบประมาณ จำนวน 19,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้น จากปี 2532 จำนวน 7,700 ล้านบาท หรือร้อยละ 68 เพื่อสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อ การบริการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตอีกส่วนหนึ่งด้วย โดยเน้นในเรื่องการพัฒนาชนบท ได้แก่ การเร่งรัดพัฒนาเส้นทางคมนาคมในชนบทเป็นพิเศษ คือ ก่อสร้างและลาดยางทางหลวงท้องถิ่น และทางในชนบทประมาณ 3,100 กม. บูรณะซ่อมบำรุงทางในชนบทประมาณ 22,400 กม. นอกจากนี้ยังได้เพิ่มงบประมาณเป็นพิเศษสำหรับลาดยางเชื่อมหมู่บ้านตามนโยบายของรัฐบาล อีกประมาณ 2,700 กม. ส่วนการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ได้จัดสรรงบประมาณ สำหรับการเจาะบ่อน้ำบาดาลประมาณ 14,000 บ่อ ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ผาย ระบบส่งน้ำ ขุดสระน้ำและบ่อน้ำตื้น ประมาณ 2,540 แห่ง พัฒนาระบบน้ำสะอาด ก่อสร้างระบบประปา หมู่บ้านและระบบประปาชายแดน 1,250 แห่ง ก่อสร้างปรับปรุงและขยายประปาภูมิภาคและ ชนบท 61 แห่ง และยังขยายเขตไฟฟ้าไปยังหมู่บ้านในชนบทประมาณ 500 หมู่บ้านอีกด้วย นอกจากนี้ยังได้จัดสรรงบประมาณ จำนวน 460 ล้านบาท เพื่อการเคหะสงเคราะห์

การพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย 4,600 หน่วย และการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัด ประมาณ 3,300 หน่วยด้วย

4. การพัฒนาส่งเสริมการค้าชายแดนและการท่องเที่ยว จะดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องโดยได้จัดสรรงบประมาณไว้ จำนวน 2,712 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2532 เป็นจำนวน 1,319 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 95 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการส่งออกและหาตลาดสินค้าใหม่ โดยมีการจัดตั้งศูนย์พาณิชย์กรรมในต่างประเทศเพิ่มขึ้น 6 แห่ง และได้เปิดศูนย์พาณิชย์กรรมในต่างประเทศเพิ่มขึ้นอีก 3 แห่ง สำหรับการส่งเสริมการค้าชายแดนได้จัดสรรงบประมาณ 958 ล้านบาท เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ด้านการท่องเที่ยวของไทยในตลาดต่างประเทศ ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นรากฐานทางเศรษฐกิจ โดยมุ่งเน้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นสำคัญ ซึ่งคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ ประมาณ 5.4 ล้านคน สามารถทำรายได้ประมาณ 107,000 ล้านบาท

ข. ด้านการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

สำหรับด้านนี้รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณไว้จำนวน 4,373 ล้านบาท ในจำนวนนี้ได้รวมภาษีนำเข้าเข้าท่อก๊าซธรรมชาติของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ไว้จำนวน 1,914 ล้านบาท ขดเคยค่าก่อสร้างโครงการก่อสร้างเขื่อนเขาแหลมและเขื่อนเชี่ยวหลาน ในส่วนที่รัฐบาลต้องรับภาระ จำนวน 339 ล้านบาท ซึ่งเมื่อหักรายจ่ายทั้งสองรายการแล้ว รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณเพื่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไว้จำนวน 2,253 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2532 ซึ่งตั้งไว้ 1,264 ล้านบาท จำนวน 873 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 69 เพื่อเร่งรัดพัฒนาและสนับสนุนการเพิ่มศักยภาพทางด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมในสายหลักที่เป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศและสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุด พัฒนาองค์กรและบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ส่งเสริมการวิจัยเพื่อการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่จำเป็นในสาขาที่ควรสนับสนุน เช่น เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ โลหะและวัสดุ พลังนิวเคลียร์และเทคโนโลยี

การวิจัยและพัฒนาธาตุที่หายาก เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ในด้านสิ่งแวดล้อมได้สนับสนุนงบประมาณในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียในชุมชนเมืองต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวตลอดจนก่อสร้างระบบสุขาภิบาลและระบบถนนชุมชนเมืองใหม่แหลมฉบัง ซึ่งจะสนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกของรัฐบาลให้บรรลุเป้าหมายตามที่ได้กำหนดไว้

ค. ด้านสังคม

รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณสำหรับการพัฒนาสังคมไว้ ประมาณ 79,310 ล้านบาท เพื่อนำไปพัฒนาด้านการศึกษา การสุขภาพอนามัย โดยในด้านการศึกษาได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวน 61,267 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2532 จำนวน 12,424 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 25 เพื่อเร่งรัดการผลิตบุคลากรตามการปรับแผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในสาขาวิศวกรรมปิโตรเคมี ช่างอุตสาหกรรม เกษษกรรม ทนตกรรม และวิชาชีพหลักสู่ทระยะสั้นบางสาขาวิชา ซึ่งขาดแคลนโดยเร่งด่วนประมาณ 68,000 คน รวมทั้งยังได้จัดสรรงบประมาณเพื่อเร่งรัดดำเนินโครงการวิจัยสถาบันจุฬารักษ์ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ส่วนการพัฒนาสาธารณสุข ได้จัดสรรงบประมาณไว้ประมาณ 17,721 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2532 จำนวน 5,273 ล้านบาท หรือร้อยละ 42 เพื่อก่อสร้างโรงพยาบาลชุมชนขนาด 10 เตียง 20 แห่ง ขยายโรงพยาบาลชุมชนขนาด 10 เตียง เป็น 30 เตียง 30 แห่ง ก่อสร้างสถานอนามัย 118 แห่ง บริการรักษาพยาบาลทางวิทยุ 170 สถานี จัดตั้งศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคเริมะเร็งประจำภาค 3 แห่ง ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เขต 4 แห่ง จัดหาเครื่องมือแพทย์ที่ทันสมัยให้แก่โรงพยาบาลศูนย์ 4 แห่ง และดำเนินการให้การสงเคราะห์รักษาพยาบาลผู้มีรายได้น้อยและทหารผ่านศึก ประมาณ 23.42 ล้านบาท โดยได้เพิ่มงบประมาณเพื่อการนี้ 700 ล้านบาท จากปี 2532 ที่ตั้งงบประมาณไว้ 800 ล้านบาท เป็น 1,500 ล้านบาท ในปี 2533 ตลอดจนได้จัดสรรงบประมาณไว้อีกประมาณ 421 ล้านบาท เพื่อเร่งจัดหาหน้าสะอาดในชนบทให้มากขึ้นด้วย

รัฐบาลยังได้สนับสนุนและส่งเสริมประชากรในวัยทำงานให้มีความรู้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยบริการแนะแนวอาชีพแก่แรงงาน ประมาณ 240,000 คน จัดหางานประมาณ 70,000 ตำแหน่ง สนับสนุนแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศประมาณ 110,000 คน นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญในการคุ้มครองแรงงานในสถานประกอบการต่าง ๆ ให้ได้รับความเป็นธรรมและให้การสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนเพื่อให้เจริญเติบโตเป็นพลเมืองที่ดี โดยจัดสรรงบประมาณให้ จำนวน 190 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 เทียบกับปีงบประมาณ 2532 ตลอดจนเตรียมพร้อมที่จะให้การสงเคราะห์ประชาชนผู้ประสบภัยธรรมชาติและสาธารณภัยอื่น ๆ ทั้งราชอาณาจักร

ง. ด้านความมั่นคงของประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในและการต่างประเทศ

การพัฒนาทางเศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้าในด้านอื่น ๆ จะไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง หากขาดความมั่นคง ตลอดจนความสงบเรียบร้อยภายในและความสัมพันธ์อันดีกับต่างประเทศ รัฐบาลจึงได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการดังกล่าวไว้จำนวน 72,334 ล้านบาท เพื่อนำไปใช้จ่ายในการปรับปรุงประสิทธิภาพของเหล่าทัพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมและการให้ความยุติธรรมแก่ประชาชน สำหรับในด้านการต่างประเทศก็ได้เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศโดยเฉพาะประเทศในภาคพื้นอินโดจีนตามนโยบายเปลี่ยนสนามรบเป็นสนามการค้า

จ. ด้านการบริหารทั่วไปของรัฐ

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณ ไว้จำนวน 35,525 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของรัฐ และปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งใช้ในโครงการระบบจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม 650 ล้านบาท และเพื่อช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่ข้าราชการและลูกจ้าง 18,139 ล้านบาท

ฉ. ด้านการชำระหนี้เงินกู้

การชำระหนี้ของรัฐบาลทั้งในประเทศและต่างประเทศตามภาระที่จะต้อง
ใช้จ่าย รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณไว้จำนวน 65,574 ล้านบาท ซึ่งจะเป็นดอกเบี้ยเงินกู้
44,159 ล้านบาท และชำระคืนต้นเงินกู้ 25,415 ล้านบาท

ท่านประธานที่เคารพ รัฐบาลขอเรียนว่านอกจากโครงการสำคัญดังกล่าว
ข้างต้นแล้ว รัฐบาลจะดำเนินการพัฒนาชนบทเพื่อการเพิ่มผลผลิต รายได้และคุณภาพชีวิตของ
พี่น้องประชาชนในชนบทให้สูงขึ้นโดยได้จัดสรรงบประมาณให้กับ 6 กระทรวงหลักคือ กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวง
ศึกษาธิการ และกระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน 24,649 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2532
เป็นจำนวน 7,926 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 47 เพื่อดำเนินงานตามโครงการในแผน
พัฒนาชนบท สำหรับนำไปแก้ปัญหาของชนบทที่สำคัญอันได้แก่ การปรับปรุงโครงการสร้างพื้นฐาน
การเพิ่มผลผลิต รายได้ และการสร้างงาน การพัฒนาแหล่งน้ำ การสาธารณสุข และการ
ส่งเสริมความรู้และการศึกษา

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้จัดสรรงบประมาณไว้อีกจำนวน 9,579 ล้านบาท
เพื่อดำเนินการตามโครงการสร้างงานในชนบท กองทุนพัฒนาชนบทและโครงการพัฒนาจังหวัด
จำนวน 5,361 ล้านบาท เร่งรัดการดำเนินโครงการน้ำพระราชหฤทัยจากในหลวง หรือ
โครงการอีสานเขียว จำนวน 4,127 ล้านบาท และโครงการพัฒนาคอยดูง จำนวน
91 ล้านบาท ดังนั้น เมื่อรวมงบประมาณที่จัดสรรให้แก่ 6 กระทรวงหลักและงบประมาณ
จำนวน 9,579 ล้านบาทนี้เข้าด้วยกัน จะมียกงบประมาณเพื่อการพัฒนาชนบทโดยตรงทั้งสิ้น
34,228 ล้านบาท

ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2533 ในครั้งนี้ รัฐบาลได้ตั้งรายจ่ายชดใช้เงินคงคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง
และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เป็นจำนวน 10,108 ล้านบาท ดังปรากฏในมาตรา 26
ของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว รัฐบาลขอเรียนว่า รายจ่ายชดใช้เงินคงคลังนั้นเป็นรายจ่าย

เพื่อได้ถอนพันธบัตรก่อนถึงกำหนดเวลา ทั้งนี้ เนื่องจากได้ทราบเรียนให้ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทราบในเบื้องต้นแล้วว่า จากภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างรวดเร็วและส่งผลให้การจัดเก็บรายได้สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้มาก รัฐบาลจึงได้นำไปได้ถอนพันธบัตรก่อนถึงกำหนดเวลา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดภาระหนี้สินของรัฐบาล

ท่านประธานที่เคารพ เท่าที่กระผมได้ทราบเรียนโดยสรุปเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจทั่วไป ฐานะและนโยบายการคลัง ฐานะและนโยบายการเงิน และสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายให้ทราบแล้วนั้น เป็นแต่เพียงส่วนสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2533 ที่ความนำมาแถลงให้ทราบ รัฐบาลจะพยายามดำเนินงานในความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติอย่างสูงสุด ตามแผนดำเนินงานของรัฐบาลที่สรุปชี้แจงแต่เบื้องต้น ท้ายสุดนี้หวังว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะให้การสนับสนุนและรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อรัฐบาลจะได้ยึดถือเป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน อันจะเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงและมั่นคงให้แก่ประเทศชาติและประชาชนสืบต่อไป

ขอบคุณ

คำสั่งแถลงประกอบงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2534
พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร
วันพุธที่ 27 มิถุนายน พุทธศักราช 2533

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ

คณะรัฐมนตรีขอเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2534 โดยมีหลักการและเหตุผลดังนี้

หลักการ

1. ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2534 เป็นจำนวนไม่เกิน 387,500,000 บาท (สามแสนแปดหมื่นเจ็ดพันห้าร้อยล้านบาท)
2. ตั้งรายจ่ายชดเชยเงินคงคลัง

เหตุผล

1. เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ได้มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2534 สำหรับใช้เป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน
2. เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่กำหนดให้ตั้งรายจ่ายชดเชยเงินคงคลังตามที่ได้จ่ายไปแล้ว

ท่านประธานที่เคารพ ก่อนอื่นใคร่ขอกราบเรียนร่างงบประมาณรายจ่ายที่รัฐบาลได้นำเสนอต่อสภาอันทรงเกียรติเพื่อพิจารณาในวันนี้จะเป็นงบประมาณแบบสมดุล คือ งบประมาณรายจ่ายเท่ากับประมาณการรายได้ ซึ่งนับได้ว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีอันแสดงให้เห็นถึงความมั่นคง

ของฐานะทางเศรษฐกิจและการเงินการคลังของประเทศ ที่อยู่ในฐานะตีพอที่สามารถจัดทำ
งบประมาณในลักษณะดังกล่าวได้เป็นครั้งแรกในรอบหลายสิบปีที่ผ่านมา

เพื่อให้ท่านประธานและท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติจักได้มีข้อมูลเพื่อประกอบการ
พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กระผมใคร่ขอกราบเรียนให้ทราบเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจทั่วไป
ฐานะและนโยบายการคลังการเงิน สำคัญของงบประมาณรายจ่ายโดยสรุป ดังต่อไปนี้

ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป

ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี 2532 ยังคงมีการขยายตัวในอัตราสูง
อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 34.6 ภายใน
ระยะเวลาเพียง 2 ปี คือ มีจำนวนถึง 30,415 บาท เมื่อสิ้นปี 2532 เทียบกับจำนวน
เพียง 22,599 บาท เมื่อปี 2530

สำหรับช่วงปี 2533 และ 2534 ถึงแม้จะมีปัญหาการกีดกันทางการค้าบ้าง
แต่ความต้องการสินค้าไทยก็ยังคงแจ่มใส คาดว่าจะส่งสินค้าออกได้เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณ
ร้อยละ 20 ต่อปี ส่วนการนำเข้าสินค้านั้นจะเริ่มชะลอตัวลงเนื่องจากการผลิตเพื่อทดแทน
การนำเข้าเพิ่มขึ้น จึงคาดว่า การนำเข้าสินค้าจะเพิ่มขึ้นอีกเพียงร้อยละ 22 และร้อยละ 17.8
ในปี 2533 และ 2534 ดุลการค้าจะขาดดุลประมาณ 168 พันล้านบาท และ 184 พันล้านบาท
ตามลำดับ นอกจากนี้เศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศไทยจะยังคงมีการขยายตัวในอัตราสูง
ที่น่าพอใจอย่างต่อเนื่องต่อไปในระดับร้อยละ 9.1 ในปี 2533 และร้อยละ 8.4 ในปี 2534
โดยภาคเกษตรกรรมจะขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2-3 ในขณะที่นอกภาคเกษตรกรรมยังจะขยายตัว
เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 10 ส่วนอัตราเงินเฟ้อจะอยู่ในระดับเฉลี่ยเพียงร้อยละ 5-6

ฐานะและนโยบายการคลัง

จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราสูงต่อเนื่องกันควบคู่กับการดำเนิน
นโยบายทางการคลังที่เหมาะสม ได้ส่งผลให้ฐานะการคลังของประเทศมีความมั่นคงขึ้น

เป็นลำดับ ในปีงบประมาณ 2533 นี้ คาดว่าการจัดเก็บรายได้จะมีจำนวนสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้อีกเป็นปีที่ติดต่อกัน รัฐบาลได้นำเงินรายได้ที่จัดเก็บได้เพิ่มขึ้นไปใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยนำไปใช้ก่อนพันธบัตรก่อนครบกำหนด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งได้ใช้ปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการและลูกจ้างและผลตอบแทนการปฏิบัติงานให้แก่ข้าราชการ ลูกจ้าง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ในปีงบประมาณ 2534 การดำเนินนโยบายจัดทางงบประมาณแบบสมดุล จะช่วยให้ระบบการคลังของประเทศมีเสถียรภาพดียิ่งขึ้น สำหรับเงินคงคลังของประเทศเมื่อสิ้นเดือนพฤษภาคม 2533 มีจำนวนทั้งสิ้น 90,233 ล้านบาท และคาดว่าในปีงบประมาณ 2534 ฐานะการคลังของประเทศจะมีความมั่นคงมากขึ้น

ฐานะและนโยบายการเงิน

ในช่วงเวลาที่ผ่านมากของปีงบประมาณ 2533 ฐานะการเงินของประเทศอยู่ในเกณฑ์ดี โดยทางด้านต่างประเทศเงินทุนสำรองระหว่างประเทศของไทย ณ วันที่ 30 เมษายน 2533 มีจำนวนถึง 12,029.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากวันเดียวกันในปีที่แล้ว ร้อยละ 41.5 พันล้านต่างประเทศของภาครัฐบาล ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2533 มีจำนวน 11,386.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากระยะเดียวกันในปีที่แล้ว ร้อยละ 5.7 ภาระหนี้ต่างประเทศของภาครัฐบาลอยู่ในระดับต่ำ (ประมาณร้อยละ 5.9 ของรายได้จากการส่งออกและบริการ) ค่าต่างประเทศของเงินบาทอยู่ในฐานะมั่นคง

สำหรับทางด้านภายในประเทศ ภาวะการเงินโดยทั่วไปมีสภาพคล่องในเกณฑ์ดี สินเชื่อและเงินฝากของสถาบันการเงิน ยังคงขยายตัวสูงต่อเนื่องจากปลายปีก่อน และมีเงินทุนจากต่างประเทศส่งไหลเข้ามาเป็นจำนวนมาก ภาวะเงินตั้งตัวที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว เป็นภาวะที่เกิดขึ้นตามฤดูกาล และเกิดขึ้นระยะสั้น ๆ เท่านั้น

สำหรับนโยบายและมาตรการทางการเงินนั้น รัฐบาลจะยังคงดำเนินนโยบายการเงินอย่างระมัดระวัง เพื่อชะลอภาวะเงินเฟ้อไว้ไม่ให้รุนแรงจนก่อความเสียหาย

แก่ระบบเศรษฐกิจโดยรวม ในขณะที่เดียวกันก็ได้กำหนดแนวทางหลักในการพัฒนาระบบการเงินของประเทศให้ก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเตรียมระบบการเงินให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศในระยะต่อไปและเพื่อให้ระบบเศรษฐกิจและการเงินของไทยมีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ในตลาดโลก ที่จะเปิดเสรีและมีการรวมตัวมากขึ้นในอนาคตได้ นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้กำหนดแนวทางการพัฒนาระบบการเงินไว้หลายประการเพื่อเตรียมรับกับแนวโน้มที่ประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางทางการเงินในภูมิภาคส่วนนี้ ได้แก่ การผ่อนคลายกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ทางด้านการบริหารตรา การปรับปรุงแก้ไขอุปสรรคและข้อจำกัดต่าง ๆ ให้ระบบการเงินมีความคล่องตัวเพิ่มขึ้น รวมถึงการพัฒนาตราสารทางการเงินต่าง ๆ เพื่อให้การระดมเงินออมในประเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สาระสำคัญของงบประมาณรายจ่าย

ท่านประธานที่เคารพ ต่อจากนี้ไปกระผมจะได้กราบเรียนให้ทราบโดยสรุปถึงสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายปี 2534 ที่ได้เสนอเป็นจำนวนทั้งสิ้น 387,500 ล้านบาท นั้น จะเพิ่มจากงบประมาณปีก่อน 52,500 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.7 และรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายตามวงเงินงบประมาณดังกล่าวจะได้มาจากภาษีอากร และรายได้อื่นเป็นหลัก โดยที่จะไม่มีการกู้เงินจากแหล่งต่าง ๆ ภายในประเทศ

ในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 รัฐบาลมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 5 ประการ คือ

1. เพื่อรักษาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในอัตราสูงอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ
2. เพื่อกระจายผลการพัฒนาให้ทั่วถึง และเท่าเทียมกันยิ่งขึ้น
3. เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีปริมาณและคุณภาพยิ่งขึ้น
4. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและพัฒนาคุณภาพของสิ่งแวดล้อม
5. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

งบประมาณรายจ่ายที่รัฐบาลเสนอนี้ จะมีรายจ่ายลงทุนเป็นจำนวนสูงถึง 104,823 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณก่อนถึงร้อยละ 27.8 และคิดเป็นสัดส่วนต่อวงเงินงบประมาณรายจ่ายร้อยละ 27.0 เทียบกับร้อยละ 24.5 ในปีปัจจุบันและมีรายจ่ายประจำ จำนวน 261,736 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีปัจจุบันร้อยละ 15 รายจ่ายประจำตามจำนวนที่เสนอตั้งไว้หากไม่รวมรายจ่ายประจำที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงเงินเดือนและค่าจ้าง และผลกระทบจากการปรับอัตราเบี้ยเลี้ยงและค่าเช่าบ้าน จะเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 6.8 เท่านั้น และมีรายจ่ายชำระคืนเงินกู้ จำนวน 20,941 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวน 4,474 ล้านบาท และคิดเป็นสัดส่วนต่อวงเงินงบประมาณรายจ่ายร้อยละ 5.4

สำหรับงบประมาณที่จะนำไปใช้จ่ายตามนโยบาย และแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ 5 ประการดังกล่าวข้างต้นจะมีดังต่อไปนี้

1. การรักษาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในอัตราสูงอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ

ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ให้มีจำนวนเพียงพอที่จะนำไปใช้จ่ายในการลงทุนด้านต่าง ๆ เพื่อรองรับและสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายในการจัดหา และบำรุงรักษาโครงสร้างและบริการพื้นฐานที่ยังขาดแคลนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเป็นจำนวน 14,449 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีปัจจุบัน 4,495 ล้านบาท หรือร้อยละ 45 โดยมีแผนการใช้จ่ายที่สำคัญคือ

- การจัดให้มีและการบูรณะโครงสร้างและบริการพื้นฐานที่ยังขาดแคลนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจำนวน 13,186 ล้านบาท โดยจะนำไปใช้จ่ายในเรื่องที่สำคัญและจำเป็น เช่น การก่อสร้างและขยายเส้นทางเศรษฐกิจสายหลักที่สำคัญ ประมาณ 1,347 กิโลเมตร การบูรณะและบำรุงรักษาทางหลวงสายสำคัญทั่วประเทศให้ใช้การได้ดีประมาณ 47,686 กิโลเมตร การก่อสร้างและขยายท่าอากาศยานพาณิชย์ 6 แห่ง ปรับปรุงท่าอากาศยานพาณิชย์ 19 แห่ง ก่อสร้างและปรับปรุงอ่างเก็บน้ำเป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับการประปา 5 แห่ง รวมทั้งการวางท่อส่งน้ำเพื่อรองรับการขยายตัวของเขตอุตสาหกรรม

บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก และการก่อสร้างท่าเรือที่เกาะสมุย 1 แห่ง ตลอดจนการปรับปรุงบำรุงรักษาทางคมนาคมขนส่งทางน้ำให้ใช้การได้ดี

- การสนับสนุนเร่งรัดการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและการส่งออก เป็นเงิน 1,263 ล้านบาท โดยจะนำไปใช้จ่ายในเรื่องที่สำคัญ เช่น การส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากรภายในประเทศ การแสวงหาตลาดสินค้าใหม่ในต่างประเทศ และการตรวจสอบเพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพสินค้าส่งออก เป็นต้น

2. การกระจายผลการพัฒนาให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันยิ่งขึ้น

ได้ให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนให้เกิดการกระจายรายได้และการสร้างงาน และการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค โดยจัดสรรงบประมาณจำนวน 35,864 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีปัจจุบันร้อยละ 24 สำหรับนำไปใช้จ่ายในเรื่อง การพัฒนาชนบท การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตร การส่งเสริมอาชีพ ส่งเสริมระบบอุตสาหกรรมเกษตรแบบครบวงจร การแก้ไขปัญหาดินทำกินของเกษตรกร การบริการพื้นฐานและบริการสังคมไปสู่ชนบทรวมทั้งการเพิ่มสวัสดิการแก่ผู้มีรายได้น้อยให้กว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น โดยมีแผนการใช้จ่ายที่สำคัญ คือ

- การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและการส่งเสริมอาชีพ จำนวน 20,372 ล้านบาท ส่วนใหญ่จะนำไปใช้จ่ายในการดำเนินโครงการชลประทานขนาดใหญ่ต่อเนื่อง 9 โครงการ โครงการใหม่ 4 โครงการ โครงการชลประทานขนาดกลางต่อเนื่อง 42 โครงการ โครงการใหม่ 14 โครงการ การก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก เร่งรัดดำเนินการตามโครงการโขง-ชี-มูล เพื่อก่อสร้างเขื่อนกักเก็บน้ำ ตั้งสถานีสูบน้ำระบบส่งน้ำจากแม่น้ำโขง ซึ่งครอบคลุมพื้นที่การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 13 จังหวัด การกระจายสินค้าสู่เกษตรกรให้ได้อย่างทั่วถึง การส่งเสริมอาชีพอุตสาหกรรมเกษตรในเขตชนบท เป็นต้น

- การเร่งรัดแก้ไขปัญหาดินทำกินของเกษตรกรจำนวน 837 ล้านบาท ส่วนใหญ่จะนำไปใช้จ่ายในการเร่งรัดการปฏิรูปที่ดิน และจัดที่ดินของรัฐให้แก่ราษฎรประมาณ

92,000 ราย ในพื้นที่จัดสรรประมาณ 2.3 ล้านไร่ และการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎร ประมาณ 40,000 ราย เนื้อที่ประมาณ 1 ล้านไร่ การจัดที่ดินให้ราษฎรทำกินในเขตป่าสงวน แห่งชาติประมาณ 103,000 ราย ในพื้นที่ป่า 70 แห่งทั่วประเทศ และการแก้ไขปัญหาการ บุกรุกพื้นที่ป่าไม้ โดยการจัดหมู่บ้านป่าไม้ใหม่ 13 โครงการ เป็นต้น

- การกระจายบริการพื้นฐานและบริการสังคมไปสู่ชนบทให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น จำนวน 12,078 ล้านบาท ส่วนใหญ่จะนำไปใช้จ่ายในการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นและ ทางชนบทประมาณ 5,057 กิโลเมตร การบูรณะและปรับปรุงทางหลวงผ่านย่านชุมชน ในชนบทประมาณ 5,578 กิโลเมตร และการขยายเขตไฟฟ้าไปยังหมู่บ้านในชนบทประมาณ 2,000 หมู่บ้าน เป็นต้น

- การเพิ่มสวัสดิการแก่ผู้มีรายได้น้อยให้กว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น จำนวน 2,577 ล้านบาท ส่วนใหญ่จะนำไปใช้จ่ายในการสงเคราะห์ประชาชนผู้มีรายได้น้อยและ ครอบครัวทหารผ่านศึกในด้านการรักษาพยาบาลประมาณ 25.2 ล้านบาท การฝึกอาชีพแก่ บุคคลประเภทต่าง ๆ และในการคุ้มครองแรงงาน เป็นต้น

3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีปริมาณและคุณภาพยิ่งขึ้น

ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่ การศึกษาอบรมทั้งในและนอกระบบ โรงเรียน การลงทุนเพื่อผลิตบุคลากรในสาขาที่ขาดแคลน การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความู้และ ทักษะแก่แรงงานทั่วไป การขยายโอกาสทางการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียน การ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เป็นจำนวน 73,896 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีปัจจุบัน 26,355 ล้านบาท หรือร้อยละ 55 โดยมีแผนการใช้จ่ายที่สำคัญคือ

- การให้การศึกษอบรมทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน การผลิต บุคลากรสาขาวิชาที่ขาดแคลน เช่น สาขาวิชาวิศวกรรมปิโตรเคมี ช่างอุตสาหกรรม เกษษกรรม ทันตแพทย์ การฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น การขยายโอกาสทางการ ศึกษา การแก้ไขปัญหาการสูญเสียคนระดับสมองในระบบราชการ และการปรับปรุง เงินเดือนค่าจ้างและผลตอบแทนการปฏิบัติงานของบุคลากรในภาครัฐบาลให้มีความเหมาะสม ยิ่งขึ้น เป็นต้น จำนวน 73,290 ล้านบาท

- การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้อะทักษะแก่แรงงานทั่วไป โดยจะทำการก่อสร้างศูนย์และสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานเพิ่มขึ้นอีก 3 แห่ง เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานตามความต้องการของตลาดแรงงานประมาณ 61,000 คน การดูแลทุกข์สุขและให้ความคุ้มครองการทำงานของคนไทยในต่างประเทศ จำนวน 606 ล้านบาท

4. การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและพัฒนาคุณภาพของสิ่งแวดล้อม

ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพิ่มขึ้นในเรื่องการสาธารณสุข การจัดหาที่อยู่อาศัย การจัดหาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคที่ถูกต้องสุขลักษณะ การปรับปรุงแก้ไขระบบการจราจร และการขนส่งในเขตเมือง การปรับปรุงรักษาสุขภาพแวดล้อมรวมทั้งการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยได้ตั้งงบประมาณไว้เป็นจำนวน 33,338 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีปัจจุบันจำนวน 8,874 ล้านบาท หรือร้อยละ 36 โดยมีแผนการใช้จ่ายเงินที่สำคัญคือ

- การให้บริการด้านสาธารณสุขและการจัดหาที่อยู่อาศัย จำนวน 15,999 ล้านบาท ส่วนใหญ่จะนำไปใช้จ่ายในการขยายและปรับปรุงการสาธารณสุขระดับอำเภอและตำบลในสวนภูมิภาค ทั้งนี้เพื่อจัดบริการด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนประมาณ 35.5 ล้านราย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยประมาณ 12,550 หน่วย เป็นต้น

- การจัดหาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคที่ถูกต้องสุขลักษณะจำนวน 1,642 ล้านบาท ส่วนใหญ่จะนำไปใช้จ่ายในการขุดเจาะบ่อน้ำจำนวนประมาณ 16,800 บ่อ สำหรับประชาชนใน 15,800 หมู่บ้าน หรือประมาณ 800,000 ครัวเรือน ได้มีน้ำใช้ที่สะอาดถูกต้องสุขลักษณะ และการปรับปรุงการขยายประปาชลบุรี-การประปาบางประกง ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีน้ำสะอาดใช้ประมาณ 46,000 ครัวเรือน

- การปรับปรุงระบบจราจรและขนส่งในเขตเมืองและระบบป้องกันน้ำท่วม จำนวน 2,833 ล้านบาท ส่วนใหญ่จะนำไปใช้จ่ายในการติดตั้งระบบโทรทัศนวงจรปิดตามสี่แยกที่มีการจราจรคับคั่ง การก่อสร้างทางด่วนสายเอกมัย-รามอินทราและการป้องกันน้ำท่วมกรุงเทพฯ และปริมณฑล

- การปรับปรุงบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 1,911 ล้านบาท ส่วนใหญ่จะนำไปใช้จ่ายในการเร่งแก้ไขภาวะแวดล้อมเป็นพิษและการกำจัดน้ำเสีย โดยจะก่อสร้างโครงการกำจัดน้ำเสีย 7 แห่ง ศึกษาความเหมาะสมของระบบกำจัดน้ำเสียอีก 10 แห่ง การกำจัดขยะมูลฝอยในแหล่งชุมชน ศูนย์ความเจริญและแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และการศึกษาความเหมาะสมในการกำจัดขยะ 3 โครงการ การจัดตั้งศูนย์บริการกำจัดน้ำทิ้งและกากพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม และการจัดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ เป็นต้น

- การให้ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จำนวน 10,953 ล้านบาท ส่วนใหญ่จะนำไปใช้จ่ายในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม โดยจะเพิ่มอัตราค่าส่งข้าราชการตำรวจประมาณ 3,400 อัตรา การเพิ่มอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะที่ใช้ในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในให้เหมาะสมกับความจำเป็นยิ่งขึ้น

5. การเพิ่มขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายสำหรับเรื่องการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การประดิษฐ์คิดค้นและการดัดแปลง และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต จำนวน 1,278 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีปัจจุบัน จำนวน 731 ล้านบาท หรือร้อยละ 133 โดยมีแผนการใช้จ่ายเงินที่สำคัญคือ

- การวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 524 ล้านบาท ส่วนใหญ่จะนำไปใช้จ่ายในการจัดทำแผนหลักด้านวิทยาศาสตร์ฯ ระยะยาว การวิจัยประยุกต์และพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์

- การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตจำนวน 754 ล้านบาท ส่วนใหญ่จะนำไปใช้จ่ายในการปรับปรุงและขยายงานมาตรฐานวิทยาทางวิทยาศาสตร์ และการจัดให้มีศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศด้านวิทยาศาสตร์ฯ และการจัดงานแสดงเกษตรและอุตสาหกรรม

รวมงบประมาณเพื่อสนองนโยบายงบประมาณ 5 ประการดังกล่าวข้างต้น เป็นเงิน 158,828 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีปัจจุบัน 47,463 ล้านบาท หรือร้อยละ 43

ส่วนงบประมาณรายจ่ายอีก จำนวน 228,675 ล้านบาท ได้จัดสรรไว้สำหรับ เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของรัฐ การศึกษาเอกราชอธิปไตยของชาติ การผดุงความ ยุติธรรมให้แก่ประชาชน การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับต่างประเทศ และการชำระ หนี้สินของรัฐบาล

สำหรับการดำเนินการเฉพาะเรื่องที่สำคัญอื่น ๆ รัฐบาลก็ยังคงให้ความสำคัญ อยู่ต่อไป กล่าวคือ งบการเงินงบประมาณ 387,500 ล้านบาท ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อ การพัฒนาชนบทไว้ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 40,943 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2533 งบประมาณ 6,989 ล้านบาท หรือร้อยละ 21 และการช่วยเหลือเกษตรกรเป็นพิเศษเพื่อให้มีชีวิตความเป็น อยู่ที่ดีขึ้น อีกเป็นจำนวนกว่า 22,000 ล้านบาท

สำหรับงบประมาณช่วยเหลือเกษตรกรเป็นพิเศษที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ คงจำกันได้ว่าในปีที่แล้วรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณดังกล่าวไว้เป็นจำนวน 17,000 ล้านบาท ในปี 2534 นี้ รัฐบาลยังมีนโยบายแน่วแน่ที่จะให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้นและมีชีวิตความเป็น อยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม จึงได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้เป็นจำนวน 22,123 ล้านบาท เพิ่มขึ้น จากปี 2533 จำนวน 5,123 ล้านบาท หรือร้อยละ 30 โดยเน้นแผนงานที่สำคัญ 4 ประการ ต่อเนื่องจากปีที่แล้ว ได้แก่ แผนงานด้านชลประทาน จำนวน 7,520 ล้านบาท แผนงานด้าน การคมนาคม จำนวน 9,148 ล้านบาท แผนงานด้านการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและ บริโภค จำนวน 1,353 ล้านบาท และแผนงานด้านการสาธารณสุข จำนวน 4,102 ล้านบาท

ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2534 ในครั้งนี้ รัฐบาลได้ตั้งรายจ่ายชดเชยเงินคงคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณไว้ด้วย เป็นเงินประมาณ 2,660 ล้านบาท ดังปรากฏ ในมาตรา 26 ของร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว รัฐบาลขอกราบเรียนว่ารายจ่ายชดเชยเงิน คงคลังที่ตั้งไว้ ส่วนใหญ่เป็รายจ่ายเพื่อไถ่ถอนพันธบัตรก่อนกำหนด ทั้งนี้เพื่อ เป็นการลดภาระ หนี้สินของรัฐบาล

ท่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามที่กระผมได้กราบเรียน
มาตั้งแต่ต้น เป็นเพียงส่วนสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2534
ที่ควรมานำมาแถลงให้ทราบ รัฐบาลมั่นใจว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้นำเสนอต่อสภาฯ มีความ
เหมาะสมสอดคล้องกับการรักษาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง
ของประเทศเป็นอย่างยิ่ง จึงหวังว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะให้การสนับสนุน และรับหลัก
การแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อรัฐบาลจะได้ยึดถือเป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน
ให้เกิดความมั่นคงและมั่งคั่งแก่ประเทศชาติและประชาชนสืบต่อไป

ขอบคุณ

คำสั่งแถลงประกอบงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2535
นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
วันศุกร์ที่ 19 กรกฎาคม พุทธศักราช 2534

ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ

คณะรัฐมนตรีขอเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2535 โดยมีหลักการและเหตุผลดังนี้

หลักการ

1. ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2535 เป็นจำนวนไม่เกิน 460,400,000,000 บาท (สี่แสนหกหมื่นสี่ร้อยล้านบาท)
2. ตั้งรายจ่ายชดใช้เงินคงคลัง

เหตุผล

1. เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ได้มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2535 สำหรับใช้เป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน
2. เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่กำหนดให้ตั้งรายจ่ายชดใช้เงินคงคลังตามที่ได้จ่ายไปแล้ว

ท่านประธานที่เคารพ

เมื่อเดือนมีนาคมศกนี้ รัฐบาลได้มารับหน้าที่บริหารประเทศ และในเดือนถัดมาได้แถลงนโยบายต่อสภาแห่งนี้ว่ารัฐบาลจะแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าซึ่งเป็นการเดือดร้อนของ

ราชวรอย่างเร่งด่วนและจะวางพื้นฐานสำหรับการพัฒนาบ้านเมืองด้านต่าง ๆ ในอนาคต บัดนี้
รัฐบาลได้บริหารราชการแผ่นดินมาประมาณสี่เดือนเศษแล้ว จึงขอถือโอกาสกราบเรียนต่อ
ท่านประธานและท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติว่า รัฐบาลได้ทุ่มเทกำลังกายและกำลังความคิดบริหาร
ราชการตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ทุกประการ โดยยึดถือความซื่อสัตย์สุจริตและผลประโยชน์
ของส่วนรวมเป็นที่ตั้งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลได้ตระหนักดีว่า งบประมาณแผ่นดินที่ใช้
บริหารประเทศอยู่ ได้ถูกกำหนดขึ้นจากรัฐบาลที่ผ่านมา ดังนั้นแผนงานและโครงการใดที่เป็น
ประโยชน์สุขต่อประชาชนชาวไทยโดยส่วนรวมรัฐบาลก็ได้เร่งรัดให้การทำงานนั้นสำเร็จลุล่วง
ไปโดยไม่ชักช้า นอกจากนี้รัฐบาลได้เร่งรัดปรับปรุงตัวบทกฎหมายรวมทั้งระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ
ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ และ
เกื้อกูลต่อความเจริญรุ่งเรืองของชาติบ้านเมือง รัฐบาลต้องขอขอบพระคุณที่สภาแห่งนี้ได้ให้
การสนับสนุนมาด้วยดีโดยตลอด

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2535 ที่รัฐบาล
ขอเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติในวันนี้ เป็นงบประมาณรายจ่ายที่รัฐบาลนี้ได้จัดทำขึ้น โดย
ยึดแนวทางหลักสองประการ ประการแรกได้ยึดนโยบายที่รัฐบาลได้แถลงไว้ต่อสภาแห่งนี้แล้ว
เป็นบรรทัดฐาน และประการต่อมาได้ยึดแนวทางของร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 7 ซึ่งจะเริ่มในปี 2535 จนถึงปี 2539 เป็นสำคัญ

กล่าวโดยส่วนรวม ทิศทางของงบประมาณประจำปี 2535 เป็นงบประมาณที่รักษา
เสถียรภาพทางเศรษฐกิจพร้อมทั้งสนับสนุนการขยายตัวในอัตราที่เหมาะสม เป็นงบประมาณที่
กระจายความเจริญออกสู่ชนบท โดยมุ่งลดความเหลื่อมล้ำของความเป็นอยู่ระหว่างประชาชน
ในชนบทและส่วนกลาง เป็นงบประมาณที่เร่งแก้ไขการขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เป็น
งบประมาณที่ให้ความสำคัญแก่การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นงบประมาณ
ที่เสริมสร้างการพัฒนาสังคมและรักษาคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้นและเป็นงบประมาณที่เสริมสร้างขีดความ
สามารถในด้านกำกับการป้องกันประเทศและความมั่นคงของชาติที่เพียงพอ

ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป

ท่านประธานที่เคารพ

ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยตั้งแต่ต้นปี 2534 จนถึงปัจจุบันได้ขยายตัวช้าลง ไปได้บ้าง เมื่อเทียบกับปีที่ผ่าน ๆ มาแต่ก็ถือว่ายังอยู่ในอัตราที่น่าพึงพอใจ คือ รวบรวมร้อยละ 8.5 สาเหตุที่สำคัญส่วนหนึ่งเกิดจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีความผันผวน อันเนื่องจากภาวะสงคราม ในอ่าวเปอร์เซีย ทำให้ราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ตลาดเงินของโลกมีภาวะผิดปกติ ความเชื่อมั่นในการลงทุนได้ลดลง และการเดินทางท่องเที่ยวทั่วโลกซบเซา ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยต้องขยายตัวช้าลง อย่างไรก็ตามเศรษฐกิจของประเทศไทยยังสามารถขยายตัวต่อไปได้ เนื่องจากมีรากฐานที่มั่นคงและนโยบายการบริหารงาน ด้านเศรษฐกิจที่ถูกต้อง การผลิตและการส่งออกยังเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การส่งออกยังคงเพิ่มขึ้นร้อยละ 17 ในครึ่งปีแรก และคาดว่าจะรักษาอัตรานี้ได้ตลอดทั้งปี สำหรับภาวะเงินเฟ้อหรือค่าครองชีพในช่วงนี้เพิ่มขึ้นช้าลง และคาดว่าจะรักษาได้ระดับที่ไม่เป็นที่เดือดร้อนของประชาชน ส่วนการขาดดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดที่เพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบัน เป็นผลจากปัจจัยที่กล่าวแล้วข้างต้น รัฐบาลได้ตระหนักถึงสาเหตุของปัญหาและได้ดูแลอย่างใกล้ชิด รัฐบาลเชื่อมั่นว่า ปัญหาการขาดดุลจะคลี่คลายลงไปในไม่ช้า

สำหรับปี 2535 คาดว่าภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยจะยังคงขยายตัวต่อไป ในอัตราที่ใกล้เคียงกับปัจจุบัน ภาวะเงินเฟ้อจะอ่อนตัวลง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจโลก ด้านการส่งออก การท่องเที่ยว และด้านการเงินมีช่องทางที่แจ่มใสขึ้นกว่าเดิมมาก ถึงแม้ว่าการคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจต่างประเทศจะไปในทิศทางที่ดีขึ้นก็ตาม รัฐบาลจะต้องเร่งรัดดูแลเรื่อง การหาเงินตราเข้าประเทศให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านส่งเสริมการส่งออก การท่องเที่ยว การทำงานของคนไทยในต่างประเทศและการลงทุนจากต่างประเทศ นอกจากนี้รัฐบาลจะเร่งรัดบังคับให้มีการประหยัดการใช้น้ำมันและพลังงานซึ่งเป็นการสงวนเงินตราต่างประเทศอีกทางหนึ่งด้วย

ฐานะและนโยบายการคลัง

เกี่ยวกับฐานะการคลังของประเทศในปัจจุบัน รัฐบาลไคโรขอกราบเรียนว่า ฐานะการคลังของรัฐบาลมีความมั่นคงเป็นอย่างมาก ในช่วงสามปีที่ผ่านมา รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้มากกว่าที่ตั้งเป้าหมายไว้ จึงเป็นผลให้รัฐบาลมีเงินคงคลังอยู่ราว 180,000 ล้านบาท ดังนั้น นโยบายการคลังในปีงบประมาณ 2535 รัฐบาลจะไม่แสวงหารายได้จากการเพิ่มอัตราภาษีขึ้นอีก ในทางตรงกันข้ามรัฐบาลจะปรับโครงสร้างภาษีที่ไม่เป็นธรรม และที่มีอัตราสูงเกินไปให้ต่ำลง

จุดมุ่งหมายของนโยบายนี้มิได้อยู่สามประการ คือ ประการแรก โครงสร้างภาษีใหม่ เป็นการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมและธุรกิจของประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การลดต้นทุนการผลิต การแข่งขันโดยเสรีและยุติธรรม การลงทุนในด้านพัฒนาและวิจัย การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการบริหาร รวมทั้งการส่งเสริมการส่งออก ประการที่สอง โครงสร้างภาษีใหม่เป็นโครงสร้างที่ชอบธรรม เพื่อจูงใจให้ประชาชนหันเข้าสู่ระบบการเสียภาษีมากขึ้น สะดวกในการจัดเก็บ ง่ายในการเสียอย่างไม่ซับซ้อน ตรงไปตรงมา และต่ำพอที่จะเชิญชวนให้ธุรกิจเข้าสู่ระบบโดยไม่หลีกเลี่ยง ประการที่สาม โครงสร้างภาษีใหม่จะเอื้ออำนวยระบบการเงินให้คล่องตัว ส่งเสริมการออมทรัพย์ และเป็นโครงสร้างที่เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย ที่กำลังเปลี่ยนไปสู่ฐานทางอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น

มาตรการด้านปรับปรุงภาษี รัฐบาลได้ทำไปหลายเรื่องแล้วที่สำคัญได้แก่ การปรับลดภาษีอากรรถยนต์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้ต่ำลง การปรับปรุงประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการควบบริษัท การตัดสภารองหนี้สูญ การยกเว้นภาษีสำหรับเงินปันผลที่จ่ายระหว่างบริษัท ภาษีการค้าของการซื้อขายตราสารการเงินที่ซับซ้อน มาตรการภาษีเหล่านี้ล้วนมุ่งแก้ไขอุปสรรคของภาคธุรกิจ เพื่อให้เกิดความมั่นคงและเป็นธรรม นอกจากนี้รัฐบาลมีแผนการในอนาคตที่จะปรับปรุงภาษีเงินได้นิติบุคคลและบุคคลธรรมดา การนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษีการค้า

ถึงแม้ว่าการปรับปรุงโครงสร้างภาษีอากรของรัฐบาลตามแผนงานที่ได้กล่าวถึงข้างต้น จะทำให้รัฐบาลสูญเสียรายได้เป็นจำนวนมากก็ตาม รัฐบาลนี้ก็จะตัดสินใจทำต่อไปเพราะเมื่อได้คำนึงว่าการปรับปรุงโครงสร้างภาษีอากรในทิศทางที่ถูกต้อง จะทำให้เศรษฐกิจของชาติขยายตัวเพิ่มมากขึ้น รายได้ของรัฐบาลก็จะกลับเพิ่มขึ้นในระยะต่อไป

สำหรับวงเงินงบประมาณรายจ่ายปี 2535 ที่ได้นำเสนอในครั้งนี้ได้คำนึงถึงความ เป็นไปได้ในด้านรายได้ แรงกดดันต่อภาวะเงินเฟ้อ การขาดดุลบัญชีเดินสะพัด และภาระหนี้ อย่างรอบคอบแล้ว รัฐบาลเห็นว่านโยบายงบประมาณแบบสมดุล เป็นนโยบายที่เหมาะสมต่อภาวะ เศรษฐกิจส่วนรวมและสอดคล้องกับนโยบายการคลังของประเทศ

ฐานะและนโยบายการเงิน

การขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราที่สูงต่อเนื่องกันหลายปี ได้ก่อให้เกิดภาวะการ ลงทุนมากกว่าเงินออมภายในประเทศ เมื่อเกิดภาวะความผันผวนในตลาดการเงินอันเนื่องจาก วิกฤติการณ์ในอ่าวเปอร์เซีย ภาวะการเงินภายในประเทศจึงมีความรัดตัว ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ย สูงขึ้น และการพึ่งพาเงินกู้จากต่างประเทศมีความสำคัญเพิ่มขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามฐานะการเงิน ของประเทศในด้านต่างประเทศยังอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เงินทุนสำรองระหว่างประเทศมีจำนวน 16,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และภาระหนี้สินต่างประเทศ มีเพียงร้อยละ 8.8 ของรายได้การส่งออกสินค้า และบริการ ซึ่งถือได้ว่ามีความมั่นคงมาก

นโยบายการเงินของรัฐบาล ได้ให้ความสำคัญและระมัดระวังเสถียรภาพทางการเงิน เป็นพิเศษ ดูแลและติดตามให้ปริมาณเงินสอดคล้องกับเป้าหมายการขยายตัวของเศรษฐกิจ และใช้ กลไกการตลาดในเรื่องดอกเบี้ยเป็นตัวกำกับการอุปถัมภ์พร้อมทั้งดำเนินมาตรการทางการเงินที่ สนับสนุนให้การลงทุนในสาขาที่เกิดประโยชน์ในทางเศรษฐกิจโดยตรงให้มากที่สุด ส่งเสริมให้มี การพัฒนาตราสารการเงิน เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการระดมเงินออมจากประชาชน ในด้าน การเงินระหว่างประเทศได้ผ่อนคลายนโยบายด้านปริวรรตเงินตราต่างประเทศตามแผนที่ได้ กำหนดไว้ และดูแลค่าเงินบาทให้มีความมั่นคงต่อไป

ด้วยฐานะทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งของประเทศ ด้วยการบริหารงานทางเศรษฐกิจที่ มีระเบียบวินัยทางการเงินและการคลังของรัฐบาล และด้วยโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีซึ่งอยู่รอบ เมืองไทย รัฐบาลขอให้ความมั่นใจว่าจะรักษาฐานะทางการเงินของประเทศให้มีความแข็งแกร่ง รองรับการพัฒนาและความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจในอนาคต และมีเป้าหมายที่จะให้ประเทศไทย เป็นศูนย์กลางทางการเงินของภูมิภาคนี้ในทศวรรษหน้า

สาระสำคัญของงบประมาณรายจ่าย

ท่านประธานที่เคารพ

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี 2535 ที่รัฐบาลเสนอต่อรัฐสภาในวันนี้ เป็นงบประมาณแบบสมดุล จำนวน 460,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณก่อน 72,900 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.8 โดยเป็นงบลงทุน 131,100 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 24 และงบประจำ 329,300 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17

สำหรับแหล่งเงินที่จะนำมาใช้ในปีนี้จะได้มาจากรายได้ทั้งหมด เป็นรายได้จากภาษีอากร 416,300 ล้านบาท หรือร้อยละ 90 ของรายได้ทั้งหมด ที่เหลือเป็นรายได้จากการขายสิ่งของและบริการ รายได้จากรัฐพาณิชย์ และรายได้อื่น ๆ ประมาณ 44,100 ล้านบาท งบประมาณที่เสนอมานี้ ได้พิจารณาทุกด้านให้เหมาะสมกับความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล คือ

การลดความแตกต่างความเป็นอยู่ของประชาชนในชนบทและเมือง

การใช้จ่ายส่วนหนึ่งงบประมาณปี 2535 นี้ ได้มุ่งเน้นกระจายความเจริญออกสู่ชนบท และลดความเหลื่อมล้ำของรายได้และโอกาส เพราะการขยายตัวของเศรษฐกิจที่ผ่านมาไม่ได้ส่งผลให้ประชาชนในประเทศมีโอกาสได้รับประโยชน์โดยทั่วหน้ากัน นับแต่รัฐบาลนี้เข้ามาทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน รัฐบาลได้เริ่มดำเนินโครงการเพื่อพัฒนารายได้ และยกระดับการครองชีพของครัวเรือนในชนบทอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด

งบประมาณปีนี้เป็นปีแรกที่รัฐบาลจะกระจายอำนาจตัดสินใจการใช้จ่ายงบประมาณไปสู่ภูมิภาค เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาจังหวัด จำนวน 6,000 ล้านบาท สำหรับใช้จ่ายในโครงการอันจะช่วยให้ประชาชนในชนบทอย่างแท้จริง รัฐบาลได้ตัดสินใจที่จะจัดตั้งกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร โดยกำหนดว่าทุกปีจะจัดสรรงบประมาณจำนวนร้อยละ 2 ของงบประมาณรายจ่ายให้กับกองทุน รัฐบาลจะจัดตั้งกองทุนเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร เพื่อให้สามารถขยายสินเชื่อระยะยาวให้กับเกษตรกรและกิจการที่ต่อเนื่องจากการเกษตร รัฐบาลจะขยายสินเชื่อให้แก่

เกษตรกรโดยผ่านทางธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และจะปลดเปลื้องภาระหนี้ อันเกิดจากการแทรกแซงตลาด ไร่ชื้อและเร่งระบายผลผลิตการเกษตร นอกจากนี้รัฐบาลจะจัด ให้เกษตรกรได้มีปุ๋ยใช้อย่างพอเพียงในราคาที่เป็นธรรม และจะจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นทุน ประเดิมให้กับบรรษัทเงินทุนเพื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมรายย่อยในชนบท ซึ่งได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วในขณะนี้

รวมกันแล้วรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งเป็นประชาชน ส่วนใหญ่ในชนบท เป็นการช่วยเหลือโดยตรง 30,000 ล้านบาท และการพัฒนาชนบท 36,000 ล้านบาท โดยจะดำเนินการแก้ไขปัญหา ทั้งในระยะสั้นและปูพื้นฐานในระยะยาว ด้วยการให้ความ ช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการผลิต การพยุงราคาจำหน่ายผลผลิตเกษตรกรรมและขจัดภัยธรรมชาติ อย่างเป็นระบบ ส่วนการพัฒนาชนบทจะแก้ไขปัญหาค่าความยากจน ความขาดแคลนบริการพื้นฐานและ ความด้อยคุณภาพชีวิตของพี่น้องในชนบทให้ได้ผลอย่างจริงจัง

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นอกเหนือไปจากการแก้ไขปัญหาค่าความเสื่อมล้ำของรายได้แล้ว การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็เป็นเรื่องที่รัฐบาลให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จากการทำ เศรษฐกิจขยายตัวอย่างรวดเร็ว โรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้น การขยายตัวของชุมชนและเมือง การบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ผลที่ติดตามมาก็คือ ปัญหาสภาพแวดล้อม และการทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนี้ การขาดการวางแผนที่ดี ระบบการขจัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลจาก โรงงานและที่อยู่อาศัยยังขาดประสิทธิภาพ ยิ่งทำให้ปัญหานี้ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น

รัฐบาลถือว่าการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ การแก้ปัญหามลพิษด้าน น้ำ อากาศ และเสียง เป็นปัญหาเร่งด่วน และได้จัดงบประมาณจำนวน 19,300 ล้านบาท เพื่อ เร่งแผนงานต่าง ๆ คือ การฟื้นฟูสภาพป่าชายเลน การรักษาและพัฒนาธรรมชาติของอุทยาน แห่งชาติ การเร่งรัดปลูกป่า รวมถึงการแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยในพื้นที่เร่งด่วนทั่วประเทศ รัฐบาลจะจัดตั้งกองทุนพัฒนาลำน้ำและคุณภาพชีวิต และจัดตั้งศูนย์บริการกำจัดน้ำทิ้งและกากพิษ อุตสาหกรรม

นอกจากนี้รัฐบาลได้ลดภาษีสรรพสามิตสำหรับน้ำมันไร้สารตะกั่วเพื่อลดปัญหามลพิษ ซึ่งก็ได้รับการตอบสนองด้วยดีจากประชาชน พร้อม ๆ กับแบ่งภาษีสรรพสามิตจากน้ำมันให้ท้องถิ่น เพื่อใช้ในการลดปัญหามลพิษ การลดความแออัดของการจราจร เป็นจำนวนเงินประมาณ 3,000 ล้านบาท

การเร่งรัดจัดสร้างปัจจัยพื้นฐานเศรษฐกิจ

ความไม่พอเพียงของบริการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในปัจจุบันเป็นปัญหาที่มีผลกระทบกว้างขวาง ไม่เฉพาะแต่ในกรุงเทพมหานครเท่านั้น ความไม่พอเพียงด้านการขนส่ง ถนนหนทาง โทรศัพท ไฟฟ้า ประปา เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในทุกภูมิภาคของประเทศ และเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องเริ่มแก้ไขอย่างจริงจัง ที่ผ่านมามีรัฐบาลจะให้ความสนใจกับการลงทุนของบริการพื้นฐานอย่างต่อเนื่องทั้งส่วนการลงทุนของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และในส่วนที่สนับสนุนให้เอกชนดำเนินการ แต่ก็ยังไม่สามารถสนองความต้องการได้อย่างพอเพียง

ในเรื่องนี้รัฐได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายจำนวน 31,000 ล้านบาท เพื่อเร่งรัดก่อสร้างโครงการพื้นฐาน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และให้งบประมาณสนับสนุนรัฐวิสาหกิจ เพื่อดำเนินโครงการต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการลงทุนก่อสร้างพื้นฐานก็ยังเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล ที่จะมาสนับสนุนในด้านนี้

นอกจากเงินงบประมาณแผ่นดินที่ปรากฏในงบประมาณแล้ว เงินลงทุนส่วนใหญ่จะอยู่ที่รัฐวิสาหกิจที่รับผิดชอบ และอยู่ในโครงการที่ให้สัมปทานให้เอกชนลงทุนและดำเนินงาน ในเรื่องนี้รัฐบาลกำลังปรับปรุงโครงสร้างทางการเงินของรัฐวิสาหกิจให้สามารถระดมทุนจากตลาดทุนในประเทศและต่างประเทศ และกำลังพิจารณาหลักเกณฑ์การพิจารณาการให้สัมปทานแก่เอกชน เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่ดีที่สุด และในราคาที่ยุติธรรมต่อทุกฝ่าย

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สังคมและคุณภาพชีวิต

รัฐบาลนี้ตระหนักอยู่เสมอว่า ประเทศจะเจริญรุ่งเรืองได้จำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ โดยรัฐจะต้องให้บริการพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่พอเพียงทั้งด้านการศึกษา

ที่อยู่อาศัย และบริการด้านสาธารณสุข และที่สำคัญที่สุดก็คือคุณภาพทางด้านจิตใจ คือ จริยธรรมของประชาชน สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่จะต้องกลับมาทบทวน โดยการเริ่มต้นแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณ เพื่อการพัฒนาสังคมและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต จำนวน 114,500 ล้านบาท โดยเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การส่งเสริมคุณภาพชีวิต และการเร่งรัดแก้ไขปัญหาสังคม รัฐบาลจะจัดให้มีการศึกษาอบรมแก่ประชาชนทั้งในและนอกระบบโรงเรียน ผูกอบรมอาชีพและแรงงานฝีมือ ทางด้านบริการสาธารณสุข รัฐบาลจะจัดให้มีการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและพอเพียง และจัดสรรงบประมาณพิเศษสำหรับการบริการสาธารณสุขสำหรับผู้มีรายได้น้อยและผู้สูงอายุ ตลอดจนการบริการวางแผนครอบครัวรวมทั้งอนามัยแม่และเด็กอย่างทั่วถึง

นอกจากนี้รัฐบาลได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษแก่ปัญหาโรคเอดส์ และยาเสพติด และยังได้ตระหนักถึงจุดอ่อนของระบบการศึกษาและเลี้ยงดูเด็กในสังคมไทยที่ยังไม่เสริมสร้างอุปนิสัย ค่านิยม และความสมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจเท่าที่ควร หรือในแนวทางที่เหมาะสม ในเรื่องนี้ จะได้มีการจัดระบบและวิถีทางโดยมีแผนงานเป็นขั้นตอนต่อไป

การพัฒนาเทคโนโลยีและงานวิจัย

รัฐบาลถือว่างานวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของประเทศในระยะยาว รัฐบาลได้ตัดสินใจจัดตั้งกองทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี โดยเริ่มจากงบประมาณปี 1,200 ล้านบาท และจะจัดสรรต่อไปจนครบ 10,000 ล้านบาท ขณะเดียวกันก็ได้ปรับปรุงวิธีคิดค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของบริษัท โดยให้หักค่าเสื่อมราคาได้ทันทีถึงร้อยละ 40 นอกเหนือจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ ซึ่งจะช่วยให้ธุรกิจสามารถลงทุนในด้านการวิจัยและการพัฒนาได้มากขึ้น

ความมั่นคงของประเทศและความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน

รัฐบาลนี้ถือว่าความมั่นคงของประเทศยังมีความสำคัญแต่เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมระหว่างประเทศเปลี่ยนแปลงไปมากจนกระทั่งการคุกคามทางทหาร ในอดีตลดความรุนแรงลง ดังนั้นจึงได้ให้ความสำคัญทางด้านการเมืองระหว่างประเทศ

โดยเฉพาะการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน และถือ เป็นหน้าที่ของประเทศที่มี กาลังทางเศรษฐกิจที่คิดว่าที่จะต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รัฐบาลนี้ได้ตั้งงบประมาณเพื่อช่วยเหลือ ทางเศรษฐกิจแก่ประเทศเพื่อนบ้านเป็นครั้งแรก นอกจากนั้น เกี่ยวกับความพร้อมในด้านความ มั่นคงของประเทศ รัฐบาลนี้จะเน้นประสิทธิภาพของกองทัพโดยจะจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์แก่ กองทัพ และเจ้าหน้าที่ที่จะรับผิดชอบในด้านรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ให้เพียงพอ รัฐบาลจึงได้ตั้งงบประมาณในการนี้ไว้ประมาณ 97,600 ล้านบาท หรือประมาณ ร้อยละ 21 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งเป็นสัดส่วนที่เหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจ และเหมาะสมแก่สภาพการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศในขณะนี้

ส่วนที่เหลือของงบประมาณรายจ่าย นอกเหนือไปจากการใช้จ่ายตามแนวทาง 6 ประการดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลได้จัดสรรไว้เพื่อการบริหารทั่วไปของรัฐ ในวงเงิน 97,600 ล้านบาท และการใช้หนี้จำนวน 58,700 ล้านบาท นอกจากนี้ รัฐบาลได้ตั้งรายจ่ายชดเชยเงิน คงคลังที่ได้ใช้จ่ายไปแล้วก่อนรัฐบาลชุดนี้จะเข้ามารับหน้าที่ ในวงเงิน 25,600 ล้านบาท

ท่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ

ตามที่รัฐบาลได้แถลงมาตั้งแต่ต้นนั้น เป็นเพียงส่วนสำคัญที่ความนำมาแถลงให้ทราบ สำหรับรายละเอียดปรากฏอยู่ในเอกสารงบประมาณที่ได้นำเสนอต่อท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ทุกท่านแล้ว รัฐบาลเชื่อมั่นว่าร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2535 ที่ได้นำเสนอนี้แสดงให้เห็นถึงเจตนาอันแน่วแน่ของรัฐบาลที่จะรักษา และเสริมสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีระเบียบ เสริมสร้างฐานะความเป็นอยู่ของ ประชาชนให้ดีขึ้น เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัย และรักษาความสงบเรียบร้อย ลดความเหลื่อมล้ำ ในฐานะทางเศรษฐกิจของคนในชาติ นอกจากนั้น ยังเป็นการวางพื้นฐานการพัฒนาประเทศใน ระยะยาวและแก้ไขปัญหาเร่งด่วนที่สำคัญในระยะสั้นอีกด้วย จึงหวังว่าท่านประธานและสมาชิก ผู้ทรงเกียรติจะให้การสนับสนุนและรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อ รัฐบาลจะได้ยึดถือ เป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดินต่อไป

ขอบคุณ

คำสั่งแถลงประกอบงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536
นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร
วันพุธที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2535

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ

คณะรัฐมนตรีขอเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2536 โดยมีหลักการและเหตุผลดังนี้

หลักการ

1. ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 เป็นจำนวนไม่เกิน
560,000,000,000 บาท (ห้าแสนหกหมื่นล้านบาท)
2. ตั้งรายจ่ายค่าใช้จ่ายคงคลัง

เหตุผล

1. เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ได้มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2536 สำหรับใช้เป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน
2. เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
ที่กำหนดให้ตั้งรายจ่ายค่าใช้จ่ายคงคลังตามที่ได้จ่ายไปแล้ว

ท่านประธานที่เคารพ

นับแต่รัฐบาลได้มารับหน้าที่บริหารประเทศ และได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาไปแล้ว
เมื่อวันที่ 21 และ 22 ตุลาคม 2535 รัฐบาลก็ได้ทุ่มเทกำลังกายและความคิดในการบริหาร

ราชการแผ่นดิน เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม กิจ จนถึงบัดนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 ได้เริ่มมาแล้วสองเดือนเศษ แต่ยังไม่มีการปฏิบัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 ออกมาบังคับใช้ เพราะมีการเปลี่ยนแปลง รัฐบาลหลายครั้งในปี 2535 ทำให้กระบวนการจัดทำงบประมาณต้องล่าช้ากว่าปกติ การบริหารงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาล จึงไม่คล่องตัวเท่าที่ควร ดังนั้น ภารกิจเฉพาะหน้า ของรัฐบาลในช่วงที่ผ่านมาก็คือ การเร่งรัดจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 ให้แล้วเสร็จโดยเร็วในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ รัฐบาลก็ได้บริหารประเทศโดยใช้ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2535 ไปพลางก่อน ตามที่พระราชบัญญัติวิธีการ งบประมาณได้ให้อำนาจไว้

สำหรับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 ที่รัฐบาลขอเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรในวันนี้ เป็นงบประมาณรายจ่ายที่ได้จัดทำขึ้นโดยยึดแนวทาง ตามนโยบายที่รัฐบาลได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา และได้พิจารณากำหนดวงเงินให้เหมาะสมกับภาวะ เศรษฐกิจและการเงินการคลังของประเทศ นอกจากนี้ก็ยังได้คำนึงถึงแนวนโยบายเร่งรัดการ ค่าเนินงานและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจควบคู่กันไปด้วย

ก่อนที่จะได้นำเสนอสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 กระผมขอกราบเรียนท่านประธานและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติให้ทราบเกี่ยวกับภาวะ เศรษฐกิจทั่วไป รวมทั้งฐานะและนโยบายการคลังและการเงินของประเทศเพื่อเป็นข้อมูล ประกอบการพิจารณา ดังนี้

ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป

ท่านประธานที่เคารพ เศรษฐกิจของประเทศไทยในปี 2535 คาดว่าจะมีการ ขยายตัวในอัตราร้อยละ 7.5 ซึ่งแม้จะเป็นการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเทียบกับหลายปีที่ผ่านมา แต่ก็ยังคงสูงกว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจโลก ซึ่งคาดว่าจะมีการขยายตัวเพียงร้อยละ 1.1 และสูงกว่าการขยายตัวในกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งคาดว่าจะอยู่ในระดับเฉลี่ยร้อยละ 5.3

อัตราเงินเพื่อซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นในหลายปีที่ผ่านมา ได้มีการชะลอตัวลงเหลือประมาณร้อยละ 4.2 ในปี 2535 ส่วนในภาคต่างประเทศ มูลค่าสินค้าออกยังคงขยายตัวในอัตราที่สูง และการนำเข้าชะลอตัวลงซึ่งจะส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดในปีนี้จะขาดดุลไม่เกิน 170,000 ล้านบาท เทียบเป็นร้อยละ 6.4 ของผลผลิตรวมซึ่งต่ำกว่าการขาดดุล 193,000 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.1 ของผลผลิตรวมในปีก่อนหน้า เศรษฐกิจไทยในปีนี้จึงมีการเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพพอสมควร

สำหรับปี 2536 คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะยังขยายตัวในเกณฑ์ที่เหมาะสม ซึ่งสูงกว่าปี 2535 ประมาณร้อยละ 7.8 และภาวะเงินเพื่อจะอยู่ในอัตราร้อยละ 4 ถึง 5 แต่ทางด้านดุลบัญชีเดินสะพัดคาดว่าจะขาดดุลประมาณร้อยละ 7 ของผลผลิตรวม เนื่องจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและการสะสมสินค้าคงคลัง ทำให้การนำเข้าสินค้าจะสูงขึ้น

ฐานะและนโยบายการเงิน

ภาวะการเงินของไทยในปี 2535 มีความสมดุลระหว่างสินเชื่อและเงินฝากของธนาคารพาณิชย์มากขึ้นซึ่งขยายตัวในอัตราร้อยละ 19 และ 17 ตามลำดับ ประกอบกับมีเงินทุนจากต่างประเทศเข้ามามาก ทำให้สภาพคล่องในระบบการเงินอยู่ในเกณฑ์ดี เป็นผลให้มีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศค่อนข้างมาก สำหรับภาวะการเงินต่างประเทศยังอยู่ในเกณฑ์ที่มั่นคง โดยมีเงินสำรองทางการเป็นจำนวนกว่า 21,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนถึง 6 เดือนของมูลค่าการนำเข้า ภาวะการชำระหนี้ต่างประเทศทั้งในส่วนของเอกชนและรัฐบาลก็ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำเพียงร้อยละ 10.9 ของรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ

ในปี 2536 รัฐบาลจะดูแลให้มีการดำเนินนโยบายการเงิน เพื่อให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพ และให้การดำเนินงานของสถาบันการเงินต่าง ๆ อำนวยประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ในกรณีนี้ รัฐบาลจะพิจารณาดำเนินนโยบายผ่อนคลายน้อยจำกัดต่าง ๆ เพื่อให้ระบบการเงินมีความคล่องตัว รวมทั้งมีการปรับปรุงคุณภาพในการดำเนินงานของสถาบันการเงินให้ดีขึ้น และสนับสนุนการออมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้จะดำเนินการปรับปรุงระบบการชำระเงินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งการดำเนินมาตรการที่จะพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการเงินในภูมิภาค

ฐานะและนโยบายการคลัง

ฐานะการคลังในปีงบประมาณที่ผ่านมา ยังคงมีการเกินดุลเงินสดค่อนข้างมาก ถึง 85,000 ล้านบาท หรือ เทียบได้เป็นร้อยละ 3.2 ของผลผลิตรวม และนับเป็นปีที่ 5 ที่ประเทศไทยมีการเกินดุลเงินสดของรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง ฐานะการคลังรัฐบาลจึงอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมั่นคง และช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพของระบบการเงินของประเทศ จากการที่ฐานะการคลังของรัฐบาลเกินดุลอย่างต่อเนื่องจึงมีผลให้เงินคงคลังเพิ่มสูงขึ้นเป็น 208,465 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2535 ซึ่งเมื่อหักเงินฝากของหน่วยงานอื่น และเมื่อคำนึงถึงการเตรียมเงินไว้สำหรับงบประมาณรายจ่ายปีก่อน ๆ ที่จะมาเบิกจ่ายปีนี้แล้วเงินคงคลังสุทธิจะเหลือเพียง 59,700 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.7 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย

รัฐบาลจะดูแลเงินคงคลังส่วนนี้ด้วยความระมัดระวังโดยอาจจะใช้จ่ายในการฉีกภาวะฉุกเฉิน หรือปฏิบัติตามพันธกรณีตามกฎหมาย ใช้จ่ายในการที่มีภาระผูกพันกับต่างประเทศ การได้ถอนหนี้ รวมทั้งการซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

นโยบายรายได้ของรัฐบาลในปีนี้จะดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างและอัตราภาษีอากรต่าง ๆ ให้เหมาะสมเพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ รวมทั้งสนับสนุนการกระจายการผลิตไปสู่ภูมิภาค โดยมีเป้าหมายที่จะลดภาระภาษีจากผู้มีรายได้น้อยและปานกลาง รวมทั้งการกระจายภาระภาษีให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรมมากขึ้น ทั้งนี้ นอกจากจะมีการปรับปรุงโครงสร้างและอัตราภาษีแล้ว จะดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บ การดูแลการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งการคืนภาษีให้มีความรวดเร็วมากขึ้น

นโยบายการคลังที่สำคัญของรัฐบาลในปีนี้ ยังปรากฏให้เห็นจากการจัดท่างบประมาณแผ่นดิน ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายรักษานโยบายทางการคลังและเสริมสร้างเสถียรภาพความมั่นคงของระบบการเงินของประเทศให้ต่อเนื่อง ในการจัดท่างบประมาณปี 2536 รัฐบาลได้ยึดหลักว่า งบประมาณการรายได้ที่ใช้เป็นฐานในการตั้งงบประมาณรายจ่ายนั้น

จะต้องเป็นประมาณการรายได้ที่เป็นจริง และทางด้านรายจ่ายนั้นก็จัดสรรเงินงบประมาณให้แก่งานและโครงการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความสามารถในการเบิกจ่ายที่แท้จริงให้มากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อให้งบประมาณเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการบริหารประเทศด้านการเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบายที่ได้แถลงไว้

จากแนวทางดังกล่าว รัฐบาลได้ประมาณการว่า จะจัดเก็บรายได้ในปี 2536 ได้รวมทั้งสิ้น 571,710 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากรายได้ในปีงบประมาณก่อน ร้อยละ 9.5 ประมาณการรายได้ดังกล่าวนี้ มีผลกระทบจากการทยอยปรับลดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีศุลกากรบางประเภทที่ได้ดำเนินการไปแล้วในปี 2535 รวมอยู่ด้วย

เนื่องจากปีงบประมาณ 2536 นี้ จะเป็นปีแรกที่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเริ่มใช้เต็มปีงบประมาณ และจะต้องมีการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นจำนวนมาก รวมทั้งจะต้องกันเงินไว้เพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้าส่งออก รัฐบาลจึงได้ปรับปรุงวิธีการแสดงตัวเลขเสียใหม่ โดยหักเงินชดเชยภาษีสำหรับสินค้าออก และเงินที่ต้องจ่ายคืนให้แก่ผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 37,310 ล้านบาท ดังนั้น ประมาณการรายได้สุทธิของรัฐบาลในปีงบประมาณ 2536 จะมีจำนวน 534,400 ล้านบาท

ด้วยวงเงินประมาณรายจ่ายจำนวน 560,000 ล้านบาท ตามที่เสนอมานี้ และประมาณการรายได้สุทธิจำนวน 534,400 ล้านบาท งบประมาณปี 2536 จึงเป็นงบประมาณแบบขาดดุลจำนวน 25,600 ล้านบาท ตามกฎหมายวิธีการงบประมาณรัฐบาลจะต้องแสดงรายรับให้เท่ากับรายจ่าย ดังนั้น จึงได้แสดงรายการกู้เงินจำนวน 25,600 ล้านบาท เป็นการชดเชยการขาดดุลงบประมาณ รัฐบาลจะได้พิจารณาแหล่งเงินกู้ที่เหมาะสมหากมีความจำเป็นจะต้องกู้เงินในระยะต่อไป

ท่านประธานที่เคารพ

จากภาวะเศรษฐกิจและนโยบายการเงินการคลังที่ได้ชี้แจงมาทั้งหมด รวมทั้งการจัดทำงบประมาณปี 2536 รัฐบาลมีความเชื่อมั่นว่า เศรษฐกิจของประเทศไทยจะสามารถขยายตัว

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ รัฐบาลจะใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ ตามแนวนโยบายที่รัฐบาลได้แถลงไว้ต่อ รัฐสภา โดยเฉพาะในการช่วยกระจายรายได้และความ เจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบทซึ่งจะช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพของเศรษฐกิจในระยะยาวได้ด้วย

สาระสำคัญของงบประมาณรายจ่าย

งบประมาณรายจ่ายที่รัฐบาลเสนอนี้ มีจำนวน 560,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้น จากปีก่อน 99,600 ล้านบาท หรือร้อยละ 21.6 โดยมีรายจ่ายลงทุนสูงถึง 172,165 ล้านบาท ทำให้สัดส่วนของรายจ่ายลงทุนต่อวงเงินงบประมาณรายจ่ายเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 30.7 เทียบกับ ร้อยละ 28.4 ในปี 2535 สำหรับรายจ่ายประจำและรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้มีจำนวน 387,835 ล้านบาท และมีสัดส่วนต่อวงเงินงบประมาณลดลงเหลือเพียงร้อยละ 69.3 เทียบกับ ร้อยละ 71.6 ในปีก่อน วงเงินงบประมาณดังกล่าวนี้นอกจากจะนำไปใช้จ่ายตามแผนงานปกติ และข้อผูกพันแล้วยังมุ่งที่จะสนับสนุนและสนองตอบต่อแนวนโยบายของรัฐบาลที่ได้ให้ความสำคัญ เป็นพิเศษในการเร่งรัดพัฒนาและแก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในด้านการศึกษา การสาธารณสุข การพัฒนาบริการพื้นฐานและการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ โดยเน้นที่จะกระจายการพัฒนาด้านต่าง ๆ ไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น สำหรับเรื่องสำคัญบางเรื่องที่จะนำมาแถลงมีดังต่อไปนี้

ด้านการบริหาร การต่างประเทศและความมั่นคง

ในการรักษาความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย การผดุงความยุติธรรม การ ดำเนินนโยบายต่างประเทศ และการบริหารทั่วไปของรัฐ รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเป็น จำนวน 178,755 ล้านบาท เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในการให้ บริการแก่ประชาชน เร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลที่จะปรับปรุงประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการและส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจไทยในต่างประเทศ สำหรับการ รักษาความมั่นคงได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 89,060 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2535 จำนวน

11,700 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 15 เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศภายใต้ข้อเท็จจริงของสถานการณ์โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปโดยการปรับปรุงกองทัพให้มีขนาดที่เหมาะสมและจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อเป็นหลักประกันในการคุ้มครองและรักษาเอกราช อธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติ ซึ่งในการนี้ได้รวมถึงบทบาทของกองทัพในการพัฒนาประเทศและปรับปรุงสวัสดิการแก่ทหารชั้นผู้น้อยโดยการก่อสร้างบ้านพักและสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ทหารจำนวน 3,270 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดิมที่ตั้งไว้ 2,410 ล้านบาท จำนวน 860 ล้านบาท หรือร้อยละ 36

ด้านเศรษฐกิจ

โดยที่ประชาชนบางส่วนของประเทศยังมีความยากจนความเจริญทางเศรษฐกิจยังมิได้กระจายไปทั่วถึง รัฐบาลจึงได้จัดสรรงบประมาณให้แก่เรื่องต่าง ๆ ที่จะส่งผลโดยตรงต่อประชาชน อันจะเป็นการขยายโอกาสให้ประชาชนทุกสาขาอาชีพสามารถยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ให้สูงขึ้น ดังนี้

1. การเกษตร

จากสภาพปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาความยากจน ความเดือดร้อนเกี่ยวกับหนี้สิน ราคาผลผลิตตกต่ำ ตลอดจนขาดปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดสรรงบประมาณไว้ 50,810 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 10,280 ล้านบาท หรือร้อยละ 25 เพื่อเร่งดำเนินการตามแผนงานที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล คือ

- การช่วยเหลือเกษตรกรอย่างเป็นระบบทั้งในด้านการผลิตและการตลาด ได้จัดสรรงบประมาณให้กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรต่อ เนื่องจากปีที่แล้วอีกจำนวน 6,000 ล้านบาท เพื่อปรับโครงสร้างและระบบการผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด ตลอดจนรักษาเสถียรภาพของราคาผลผลิตผลการเกษตร และได้จัดงบประมาณในเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงปศุสัตว์ ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม ส่งเสริมการประมง โดยเน้นการเพาะเลี้ยงประมงชายฝั่งทะเล ประมงหมู่บ้าน และส่งเสริมพัฒนาการเลี้ยงปลาในจืดในเชิงพาณิชย์

ตลอดจนได้พัฒนาระบบข้อมูลการผลิตให้สอดคล้องกับการตลาด โดยจัดตั้งศูนย์บริการเผยแพร่ และศูนย์ส่งเสริมธุรกิจเกษตรในระดับภูมิภาค

- การเร่งรัดปฏิรูปที่ดิน และออกเอกสารสิทธิ์ ได้สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 1,650 ล้านบาท เพิ่มจากปีก่อน จำนวน 670 ล้านบาท หรือร้อยละ 69 โดยเพิ่ม เป้าหมาย สสำรวจ รั้งวัด และออกเอกสารสิทธิ์ครอบคลุมพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินจากเดิม 2.5 ล้านไร่ เป็น 4 ล้านไร่

- การเร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรจำนวน 12,265 ล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ โดยเร่งพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำในลุ่มน้ำต่าง ๆ ส่งเสริมการ ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา ซึ่งในปีงบประมาณ 2536 จะสามารถขยายพื้นที่รับประโยชน์จาก โครงการชลประทาน 400,000 ไร่ นอกจากนี้จะปรับปรุงและบำรุงรักษาระบบส่งน้ำและ ระบายน้ำให้พื้นที่เพาะปลูกทั้งในเขตชลประทานและพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 21.3 ล้านไร่

นอกจากที่กล่าวข้างต้นแล้ว รัฐบาลยังจะให้ความช่วยเหลือเกษตรกร โดยการเพิ่มทุนให้แก่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร 345 ล้านบาท และ ให้สินเชื่อแก่เกษตรกรชั้นเล็กและยากจน 200 ล้านบาท

2. การอุตสาหกรรม

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณไว้จำนวน 2,030 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 400 ล้านบาท หรือร้อยละ 25 เพื่อรองรับนโยบายขยายฐานการผลิตไปภูมิภาค และ ส่งเสริมให้มีการกระจายการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบในท้องถิ่นสนับสนุน ให้ภาคเอกชนมีบทบาทในการลงทุนและการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาค นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้เร่งรัดการพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีคุณภาพสูงและเพียงพอกับความต้องการ พร้อมทั้ง ให้บริการทดสอบรับรองมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

3. การพาณิชย์

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณ จำนวน 2,300 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 880 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 62 เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล ดังนี้

- การพาณิชย์ระหว่างประเทศ รัฐบาลจะดำเนินการอย่างจริงจัง และต่อเนื่องในการรักษาผลประโยชน์ทางการค้า โดยเฉพาะจะให้ความสำคัญกับการเจรจาข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและอัตราภาษีศุลกากร และการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน รวมทั้งส่งเสริมการส่งออกโดยเน้นการรักษาตลาดสินค้าเดิมและขยายตลาดสินค้าใหม่ โดยได้จัดตั้งศูนย์พาณิชย์กรรมในต่างประเทศเพิ่มใหม่ 2 แห่ง และสำนักงานที่ปรึกษาการพาณิชย์ในต่างประเทศเพิ่มใหม่ 6 แห่ง นอกจากนี้ยังได้ริเริ่มให้มีการเปิดจุดผ่านแดน เพื่อขยายการค้าและการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน

- การพาณิชย์ภายในประเทศ รัฐบาลมุ่งเน้นที่จะรักษาระดับราคาสินค้าให้มีเสถียรภาพและให้ความสำคัญคุ้มครองผู้บริโภคให้ถูกเอาเปรียบเกี่ยวกับราคาและคุณภาพ ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาการประกอบธุรกิจการค้าและการตลาดในส่วนภูมิภาค

4. การคมนาคม

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณไว้ 54,690 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2535 จำนวน 18,180 ล้านบาท หรือร้อยละ 50 เพื่อเร่งดำเนินการในเรื่องที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล คือ

- การคมนาคมทางบก เร่งรัดการพัฒนาระบบทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง โดยสนับสนุนให้มีการสำรวจออกแบบเพื่อดำเนินการขยายทางสายประธานเป็น 4 ช่องทางจราจรไปทั้ง 4 ภาค ระยะทางประมาณ 645 กิโลเมตร จากที่ยังขาดอยู่ประมาณ 1,800 กิโลเมตร เพื่อให้สามารถเริ่มดำเนินการก่อสร้างได้ในปี 2537 รวมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดระเบียบการจราจรในเมืองใหญ่โดยปรับปรุงแผนแม่บทการจราจร และการรณรงค์ดำเนินวินัยจราจรของผู้ใช้รถใช้ถนน เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรในปัจจุบันและป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในเมืองอื่น ๆ ต่อไป

- การคมนาคมทางน้ำ รัฐบาลได้เตรียมการพัฒนาระบบขนส่งทางน้ำและขนส่งชายฝั่งทะเล โดยก่อสร้างท่าเทียบเรือชายฝั่ง 4 แห่ง ก่อสร้างเขื่อนกันทรายและกันคลื่นในร่องน้ำชายฝั่งทะเล 3 แห่ง รวมทั้งขุดลอกร่องน้ำในประเทศและร่องน้ำที่เชื่อมต่อกับชายฝั่งทะเล รวม 46 ร่องน้ำ

- การคมนาคมทางอากาศ รัฐบาลมีจุดมุ่งหมายที่จะสนับสนุนให้ไทยเป็นศูนย์กลางการบิน และการขนส่งทางอากาศในภูมิภาคนี้ รวมทั้งขยายการขนส่งทางอากาศในประเทศ โดยก่อสร้างท่าอากาศยานใหม่ 4 แห่ง ขยายและปรับปรุงท่าอากาศยานเดิม 11 แห่ง ในภูมิภาค

5. การพลังงาน

ได้จัดสรรงบประมาณไว้จำนวน 400 ล้านบาท เพื่อเร่งสำรวจ ผลิตและจัดหาพลังงานไฟฟ้าและพลังงานอื่น ๆ ให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการเพื่อให้บริการในท้องที่ชนบทห่างไกลมีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง และได้กำหนดมาตรการการเพิ่มการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด พร้อมทั้งวิจัยและพัฒนาแหล่งพลังงานอื่นเพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทนในอนาคต

6. การท่องเที่ยว

โดยที่การท่องเที่ยวเป็นแหล่งทำรายได้เงินตราต่างประเทศที่สำคัญของประเทศ ทั้งยังมีบทบาทในการสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน รัฐบาลจึงได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 1,500 ล้านบาท เพื่อฟื้นฟูอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและส่งเสริมให้ธุรกิจทางด้านนี้เจริญเติบโตยิ่งขึ้น โดยเร่งพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้ด้วยการโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อขยายตลาดธุรกิจการท่องเที่ยวใน 27 ประเทศ เพิ่มมาตรการในการคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

7. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากสภาพปัจจุบันที่ประเทศกำลังประสบกับปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็วและสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ รัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยจัดสรรงบประมาณ จำนวน 4,800 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 2,050 ล้านบาท หรือร้อยละ 74 เพื่อเร่งรัดดำเนินการตามแผนงานที่สำคัญ ๆ คือ

- การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ได้เน้นการอนุรักษ์ฟื้นฟูและป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ที่ดิน ป่าไม้ ป่าชายเลน และทรัพยากรอื่น ๆ โดยเร่งรัด การปลูกป่าและบำรุงป่าครอบคลุมพื้นที่ 1.4 ล้านไร่ สนับสนุนให้องค์กรท้องถิ่นและประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่า และปลูกสร้างสวนป่าชุมชน เร่งพัฒนาพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร รวมทั้งป้องกันแก้ไขปัญหาคความเสื่อมโทรมของทรัพยากรที่ดิน นอกจากนี้ยังจัดทำแผนแม่บทการ จัดการปะการังในพื้นที่เร่งด่วนเพื่อบรรเทาและป้องกันปัญหาคความเสื่อมโทรมของทรัพยากรปะการัง

- การแก้ไขปัญหาลิ่งแวดล้อม ได้ให้ความสำคัญกับการเร่งแก้ไขปัญหามลพิษ ทางน้ำ อากาศ เสียง สิ่งปฏิกูลและกากของเสียจากชุมชน โรงงานอุตสาหกรรมและสถาน ประกอบการธุรกิจต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหามลพิษทางน้ำในแม่น้ำสายหลักและแม่น้ำที่สำคัญในภาค อื่น ๆ

นอกจากนี้รัฐบาลยังเร่งสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงภัยอันตราย อันเกิดจากปัญหามลพิษและลิ่งแวดล้อม และสนับสนุนบทบาทของชุมชนและองค์กรพัฒนาเอกชน ให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และยังได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มให้กองทุนลิ่งแวดล้อม อีกจำนวน 500 ล้านบาท

ด้านสังคม

สภาพปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นเนื่องจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมได้ เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย จึงต้องเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

1. การศึกษา ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม

รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาจึงได้จัดสรรงบประมาณให้มาก เป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 109,870 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 23,290 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 26.9 เพื่อดำเนินการในเรื่องสำคัญ ๆ ที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล คือ

- การกระจายโอกาสทางการศึกษา โดยเฉพาะในระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งจะเน้นการพัฒนาความพร้อมให้แก่เด็กก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาประมาณ 1.8 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วประมาณ 330,000 คน สำหรับในระดับประถมศึกษา จะขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 6 ปี เป็น 9 ปี คาดว่าจะสามารถรับนักเรียนได้เพิ่มขึ้นประมาณ 400,000 คน

- การเพิ่มความเสมอภาคทางการศึกษาโดยขยายกองทุนอาหารกลางวัน จากเดิม 330 ล้านบาท เป็น 920 ล้านบาท เพื่อช่วยนักเรียนที่ขาดแคลนทั้งในระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษาจำนวน 366,000 คน นอกจากนี้ ยังได้สนับสนุนการจัด การศึกษาให้แก่ผู้บกพร่องทางร่างกายและจิตใจและผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมกลุ่มอื่น ๆ จำนวนประมาณ 25,000 คน เป็นเงิน 500 ล้านบาทเพิ่มจากเดิม 140 ล้านบาท

- การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยเร่งผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาที่ขาดแคลน เช่น แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เกษษกรรม วิศวกรรม วิทยาศาสตร์ สถาปัตยกรรม และการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

นอกจากนี้ยังจัดสรรงบประมาณจำนวน 1,760 ล้านบาท เพื่อเร่งทำนุบำรุง ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของประชาชน

2. การยกระดับคุณภาพชีวิต

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณไว้ 36,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2535 จำนวน 9,170 ล้านบาท หรือร้อยละ 33.7 เพื่อเร่งดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ดังนี้

- ขยายบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานในส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะระดับอำเภอ และตำบล ผสมผสานกับสาธารณสุขมูลฐานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของสถานอนามัยตาม โครงการทศวรรษแห่งการพัฒนาสถานอนามัยโดยได้จัดสรรงบประมาณ จำนวน 800 ล้านบาท สำหรับการก่อสร้างสถานอนามัยใหม่ 200 แห่ง และปรับปรุงสถานอนามัยเดิม 150 แห่ง

- จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ตลอดจนการนำเอาเทคโนโลยี ที่ทันสมัยมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาพยาบาล นอกจากนี้ยังได้สนับสนุนให้มีการวิจัย และพัฒนาอุตสาหกรรมยาและสมุนไพร เพื่อการป้องกันและรักษาโรคที่เป็นอันตรายต่อประชาชน

- เวิร์ดการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์โดยจัดสรรงบประมาณให้โครงการรณรงค์เพื่อป้องกันโรคเอดส์จำนวน 1,120 ล้านบาท
- ให้การสงเคราะห์ด้านการรักษาพยาบาลแก่ผู้สูงอายุ ผู้มีรายได้น้อย และทหารผ่านศึกจำนวน 35 ล้านราย จัดทำบัตรสงเคราะห์ในการรักษาพยาบาล 3 ล้านคน เป็นเงิน จำนวน 3,260 ล้านบาท
- เวิร์ดผลิตุผลการทางสาธารณสุขให้สอดคล้องกับเป้าหมายการขยายบริการสาธารณสุข โดยเฉพาะแพทย์ได้เพิ่มการผลิตอีก 300 คนต่อปี เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการและกระจายไปสู่ภูมิภาคอย่างเหมาะสม
- พัฒนาสุขภาพอนามัยโดยส่งเสริมให้เด็กเยาวชนและประชาชน มีการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาเพื่อเป็นพื้นฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาศูนย์การกีฬารัฐให้มีความรู้ทางวิชาการและเทคนิคที่ก้าวหน้าทัดเทียมกับต่างประเทศ และยังเวิร์ดการก่อสร้างสนามกีฬาเมืองหลักเฉลิมฉลอง 700 ปี เมืองเชียงใหม่ เพื่อให้ทันการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ในปี พ.ศ. 2538 และสนับสนุนให้มีการสร้างสนามกีฬากลางแจ้งในส่วนภูมิภาค ระดับอำเภอและตำบล จำนวน 105 แห่ง โดยเน้นให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนากีฬาของตนเองด้วยเป็นจำนวน 850 ล้านบาท

3. การแก้ไขปัญหาแรงงาน การพัฒนาเด็ก สตรี และผู้ด้อยโอกาส

- รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณไว้ 3,880 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2535 จำนวน 1,900 ล้านบาท หรือร้อยละ 96 เพื่อดำเนินการในเรื่องที่สำคัญดังนี้
- การพัฒนาแรงงาน ได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 1,740 ล้านบาท เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมและพัฒนาฝีมือแรงงานสำหรับเยาวชนที่ด้อยโอกาสในการศึกษา ผู้ว่างงาน รวมทั้งแรงงานที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาฝีมือ โดยจัดตั้งสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานต่อเนื่องจากปีก่อน 5 แห่ง ซึ่งจะสามารถพัฒนาฝีมือแรงงานได้ จำนวน 39,000 คน พร้อมทั้งให้บริการจัดหางานทั้งในประเทศ และต่างประเทศ นอกจากนี้ยังให้การคุ้มครองแรงงานเด็กและสตรีในสถานประกอบการ และสนับสนุนระบบแรงงานสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- การพัฒนาและสงเคราะห์เด็กและเยาวชนได้จัดสรรงบประมาณ จำนวน 760 ล้านบาท เพื่อจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเส็กใหม่ และปรับปรุงศูนย์เดิม รวม 208 แห่ง สงเคราะห์และคุ้มครองเด็กในสถานสงเคราะห์ 96,000 คน จัดค่ายเยาวชนและสนับสนุน กลุ่มเยาวชนด้านกีฬาและนันทนาการ 6,270 กลุ่ม

- การพัฒนาสตรีได้จัดสรรงบประมาณ 110 ล้านบาท เพื่อพัฒนาและ ส่งเสริมอาชีพสตรี ให้การสงเคราะห์และฝึกอาชีพบางประเภท

- การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในสังคม ได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 1,270 ล้านบาท เพื่อสงเคราะห์คนชราและพัฒนาความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ ให้แก่คนพิการ และทหารผ่านศึก รวมทั้งช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ และสาธารณภัย ต่าง ๆ ทั่วประเทศ

4. การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย

เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้มีรายได้น้อยในเรื่องที่อยู่อาศัย รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณอุดหนุนแก่การเคหะแห่งชาติ จำนวน 1,320 ล้านบาท เพื่อจัด สร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย จำนวน 6,400 หน่วย ปรับปรุงชุมชนแออัดเดิมให้มี สภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น จำนวน 2,210 หน่วย และจัดที่อยู่อาศัยใหม่ให้กับผู้ขาดแคลนที่อยู่อาศัย จำนวน 8,730 หน่วย นอกจากนี้ยังได้จัดสรรงบประมาณอีกจำนวน 500 ล้านบาท สำหรับ โครงการพัฒนาคนจนในเมือง

5. การจัดให้มีแหล่งน้ำและการแก้ไขปัญหาคาดแคลนน้ำ

รัฐบาลนี้ได้ตระหนักถึงสภาวะความแห้งแล้งที่จะเกิดขึ้นในปี 2536 ที่คาดว่าจะ มีความรุนแรงมากกว่าในปี 2535 ความเสียหายที่เกิดจากสภาวะความแห้งแล้งดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก จึงได้จัดเตรียม มาตรการแก้ไขปัญหาคาดแคลนน้ำอย่างเร่งด่วนและจัดสรรงบประมาณ จำนวน 27,750 ล้านบาท สำหรับจัดหาน้ำเพื่อการเกษตร 12,265 ล้านบาท น้ำเพื่อการประปาและอุตสาหกรรม 983 ล้านบาท น้ำเพื่อการพลังงาน 379 ล้านบาท และสำหรับน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคที่กว้าง เป็นปัญหาใหญ่เฉพาะหน้าอยู่ในขณะนี้ ได้จัดสรรเงินมากเป็นพิเศษถึง 14,128 ล้านบาท เพิ่มขึ้น

จากปี 2535 จำนวน 5,830 ล้านบาท หรือร้อยละ 70 เพื่อดำเนินการเร่งรัดการขุดลอกหนองน้ำ คลองธรรมชาติและแหล่งน้ำขนาดเล็ก รวมทั้งแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้ในหมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำรุนแรงจำนวน 28,435 หมู่บ้าน โดยได้จัดให้หมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำรุนแรงซ้ำซาก จำนวน 6,424 หมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านเป้าหมายสำคัญที่จะต้องแก้ไขปัญหาน้ำให้หมดสิ้นไปภายในปีงบประมาณ 2536 จึงได้จัดงบประมาณไว้จำนวน 2,080 ล้านบาท สำหรับการเร่งรัดขยายระบบประปาชนบทและสร้างถังเก็บน้ำคอนกรีตขนาดใหญ่ นอกจากนั้นยังได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการศึกษาศักยภาพในการพัฒนาลุ่มน้ำต่าง ๆ 25 ลุ่มน้ำอีกด้วย

การพัฒนาขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 2,500 ล้านบาท เพื่อเร่งดำเนินการในเรื่องที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โดยเน้นการพัฒนาขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้าร่วมกันพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อนำมาใช้ในภาคอุตสาหกรรม และยังได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มให้กองทุนสนับสนุนการวิจัยจำนวน 500 ล้านบาท นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญในการเร่งพัฒนาและผลิตบุคลากรด้านวิศวกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยจะเพิ่มทุนการศึกษา การฝึกอบรม และการวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

การฟื้นฟูภาวะกรุง เทพมหานครและปริมณฑล

รัฐบาลมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหาของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อันเกิดจากการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และไม่มีระบบ จึงได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 10,750 ล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหามลภาวะและพัฒนาระบบคมนาคม ดังนี้

- พัฒนาระบบวางแผนและบุคลากรด้านการจราจรและขนส่ง รวมทั้งจัดทำแผนแม่บทการจราจรและการขนส่งในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

- เปรียงค่าเงินการให้มีระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนส่วนที่ 1 ชั้นที่ 1
โครงข่ายระบบถนนสายหลักและสายรอง สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณวัดนครอินทร์
ถนนต่อเชื่อมสายติวานนท์-เพชรเกษม และถนนพระรามที่ 3 โดยจัดสรรงบประมาณให้
จำนวน 8,180 ล้านบาท

- เปรียงปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น โดยก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย จัดระบบ
ระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วม ป้องกันและแก้ไขวิกฤตการณ์น้ำบาดาลและแผ่นดินทรุด แก้ไขปัญหา
แม่น้ำเจ้าพระยาเน่าเสีย ควบคุมมลพิษทางอากาศ และพัฒนาสวนกลางมหานคร โดยจัดสรร
งบประมาณให้จำนวน 2,500 ล้านบาท

นอกจากนี้ยังได้จัดสรรงบประมาณเพื่อศึกษาความเหมาะสมโครงการก่อสร้าง
ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพ แห่งที่ 2

การกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบท

สาระสำคัญของการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเท่าที่ได้แถลงไปแล้วนี้ คงจะช่วยให้
ท่านสมาชิกผู้มีความคิดเห็นถึงความมุ่งมั่นของรัฐบาล ที่จะทำให้นโยบายของรัฐบาลซึ่งได้แถลงไว้
เกิดผลในทางปฏิบัติและเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามเป็นที่ทราบกันดีแล้วว่านโยบาย
ที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐบาลชุดนี้คือ การกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบท โดยจะเร่ง
กระจายระบบบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อขยายโอกาสการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาค
และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบทอย่างทั่วถึง กระผมจึงขอเรียนชี้แจงว่า รัฐบาล
ได้เน้นการพัฒนาชนบทและการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค จึงได้จัดสรรงบประมาณเป็นจำนวน
ถึง 156,182 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 29 โดยจะนำไปใช้ดำเนินการตามแผนพัฒนาชนบท
จำนวน 45,348 ล้านบาท และสนับสนุนการกระจายบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจตามนโยบาย
โดยตรงจำนวน 23,104 ล้านบาท เพื่อเร่งรัดการปรับปรุงระบบคมนาคมขนส่ง ประปา ไฟฟ้า
และกระจายฐานการผลิตและการจ้างงานไปสู่ภูมิภาค และจัดสรรงบประมาณจำนวน 76,450
ล้านบาท สำหรับเร่งจัดบริการพื้นฐานทางสังคม เช่น พัฒนาสถานศึกษา สถานพยาบาลที่อยู่อาศัย

เพื่อประชาชนในส่วนภูมิภาค และงบประมาณอีก จำนวน 11,280 ล้านบาท เพื่อจะดำเนินงานตามโครงการพัฒนาจังหวัด โครงการพัฒนาตำบล กองทุนพัฒนาชนบท โครงการอื่นเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการพัฒนาออยตุง ทั้งนี้รัฐบาลได้พยายามดูแลให้การจัดสรรเงินงบประมาณดังกล่าวกระจายออกไปในแต่ละภูมิภาคอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ

ตามที่กระผมได้แถลงมาตั้งแต่ครั้งนั้น เป็นเพียงส่วนสำคัญที่ควรนำมาแถลงให้ทราบเท่านั้น แผนดำเนินงานและเป้าหมายโดยละเอียดรัฐบาลได้แสดงไว้ในเอกสารงบประมาณที่ได้นำเสนอต่อสมาชิกผู้มีเกียรติทุกท่านแล้ว รัฐบาลขอกราบเรียนย้ำว่า งบประมาณจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 นี้ เป็นงบประมาณรายจ่ายที่ได้จัดทำขึ้นโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเป็นสำคัญ รัฐบาลมั่นใจว่าการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ควบคู่ไปกับการยกมาตรฐานการศึกษา และการพัฒนาสาธารณสุขตามที่ได้นำเสนอมานี้ จะเป็นงบประมาณรายจ่ายที่ตอบสนองต่อนโยบายสำคัญของรัฐบาลในเรื่องการกระจายรายได้ และการกระจายโอกาสไปสู่ภูมิภาคตามที่ได้นำเสนอไว้ต่อรัฐสภา พร้อมทั้งรัฐบาลจะเร่งรัดการดำเนินงานและการใช้จ่ายตามแผนงาน โครงการของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจให้ทันปีงบประมาณนี้โดยมีประสิทธิภาพ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านประธานและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะให้การสนับสนุนร่างพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งดำเนินการตามขั้นตอนจนประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายเพื่อรัฐบาลจะได้ยึดถือเป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดินนี้ให้บังเกิดผลดีแก่ประชาชนและประเทศชาติต่อไป.

ขอบคุณ

คำสั่งประกอบงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2537
นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร
วันพุธที่ 30 มิถุนายน พุทธศักราช 2536

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ

คณะรัฐมนตรี ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2537 โดยมีหลักการและเหตุผลดังนี้

หลักการ

1. ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2537 เป็นจำนวนไม่เกิน 625,000,000,000 บาท (หกแสนสองหมื่นห้าพันล้านบาท)
2. ตั้งรายจ่ายชดใช้เงินคงคลัง

เหตุผล

1. เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ได้มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2537 สำหรับใช้เป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน
2. เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ที่กำหนดให้ตั้งรายจ่ายชดใช้เงินคงคลังตามที่ได้จ่ายไปแล้ว

ท่านประธานที่เคารพ

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2537 ที่รัฐบาลเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรในวันนี้ เป็นงบประมาณรายจ่ายที่ได้จัดทำขึ้นโดยยึดถือแนวทางตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา ท่านเองเดียวกันกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 ซึ่งเป็นฉบับแรกที่รัฐบาลได้นำเสนอเมื่อเดือนธันวาคมศกก่อน สำหรับงบประมาณรายจ่ายฉบับนี้ รัฐบาลได้มีโอกาสจัดทำเองมาตั้งแต่ต้นและมีเวลาเพียงพอในการตระเตรียมจึงเป็นงบประมาณที่สนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลได้มากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดใน 2 ประการ คือ ในด้านเป้าหมาย ทิศทาง และด้านวิธีการดำเนินงาน

สำหรับเป้าหมายทิศทางของงบประมาณฉบับนี้ มุ่งเน้นที่จะกระตุ้นเศรษฐกิจให้ขยายตัวในระดับที่สูงขึ้น พร้อมกับการวางพื้นฐานให้ระบบเศรษฐกิจสามารถขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ อีกทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ จึงได้มีการเพิ่มสัดส่วนของงบลงทุนมากขึ้น และมุ่งเทพพยากรณ์การกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบท เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปมีรายได้สูงขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตลอดจนป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เสริมสร้างความมั่นคงของชาติ อำนวยความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ผดุงความยุติธรรมแก่ประชาชน พัฒนาบูรณะกรุงเทพมหานครและปริมณฑลและแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ

ในด้านวิธีการดำเนินการตามงบประมาณฉบับนี้ ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณไปสู่ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ทั้งในด้านการพัฒนาชนบทและภูมิภาค และด้านการบริหารสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังเน้นกระบวนการทำงานที่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่ขั้นตอนการเสนอโครงการจนถึงการดำเนินงาน

ก่อนที่กระผมจะเสนอสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2537 และประโยชน์ที่พี่น้องประชาชนและประเทศชาติจะได้รับจากงบประมาณรายจ่ายฉบับนี้ กระผมขอกราบเรียนท่านประธานและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ได้ทราบเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจทั่วไปฐานะและนโยบายการเงินการคลัง นโยบายและแนวทางการจัดหางบประมาณรวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างรายรับกับรายจ่าย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ดังนี้

ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป

เศรษฐกิจไทยในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ได้ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง ทั้งนี้ ดังที่ทราบกันดีว่าทั้งเศรษฐกิจโลกและปัจจัยหลายประการภายในประเทศไม่เอื้ออำนวยเท่าที่ควร เมื่อรัฐบาลชุดนี้ได้เข้ามาบริหารประเทศ ก็ได้ตระหนักถึงปัญหานี้ จึงได้พยายามเร่งแก้ไข โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างเสริมความเชื่อมั่นและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองมาโดยต่อเนื่อง สำหรับในช่วงแรกของปี 2536 นี้ เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญหลายประการได้เริ่มแสดงถึงภาวะการฟื้นตัวที่ชัดเจนขึ้น ทั้งการลงทุน การใช้จ่ายของประชาชน และจำนวนนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม สาขาที่ยังมีปัญหาอยู่ก็คือ ผลผลิตและราคาสินค้าเกษตรหลักลดลง และการชะลอตัวของการส่งออก ซึ่งทางรัฐบาลได้มีมาตรการแก้ไขไปแล้วในระดับหนึ่ง ส่วนในครึ่งหลังของปีนี้ คาดว่าผลผลิตทางการเกษตรจะดีขึ้น เนื่องจากภาวะความแห้งแล้งได้เริ่มบรรเทาลง การส่งออกและการลงทุนทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนจะขยายตัวดีขึ้น เนื่องจากรัฐบาลได้เร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเร่งรัดโครงการลงทุนขนาดใหญ่ให้ดำเนินการได้ตามกำหนด ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจไทยในปี 2536 เจริญเติบโตได้ในระดับร้อยละ 7.7 โดยมีระดับเงินเฟ้อเพียงร้อยละ 4 ในขณะเดียวกันระดับของการขาดดุลการค้า และดุลบัญชีเดินสะพัดต่อผลผลิตรวมของประเทศก็จะกระเตื้องดีขึ้น จึงถือได้ว่าเศรษฐกิจไทยมีการเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

สำหรับแนวโน้มของภาวะเศรษฐกิจในปี 2537 นั้น เป็นที่คาดว่าเศรษฐกิจโลกจะฟื้นตัวดีขึ้นกว่า ปี 2536 ประกอบกับรัฐบาลได้ดำเนินมาตรการหลายประการในการแก้ไขปัญหาการค้า การปรับโครงสร้างภาษี และการเงินของประเทศในปีที่ผ่านมา ตลอดจนการเร่งรัดการลงทุนในบริการพื้นฐานของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จะเป็นตัวกระตุ้นให้เศรษฐกิจไทยสามารถขยายตัวดีขึ้นในอัตราร้อยละ 8 ถึง 8.5 ได้ ในขณะเดียวกันนโยบายการเงินการคลังของรัฐบาลจะสามารถรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม คือเงินเฟ้อจะอยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 5 ในขณะที่ดุลการค้า และฐานะดุลบัญชีเดินสะพัดจะขาดดุลในสัดส่วนที่น้อยลงอีก ซึ่งภาพเศรษฐกิจดังกล่าวนี้บ่งชี้ว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เมื่อเทียบกับมาตรฐานนานาชาติ

จากแนวโน้มเศรษฐกิจและเสถียรภาพที่ดีขึ้นนี้ จึงเป็นโอกาสที่รัฐบาลจะมุ่งเน้นประเด็นเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญใน 3 ด้าน คือ การกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบท การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ

ฐานะและนโยบายการเงิน

ภาวะการเงินของไทยในปัจจุบันมีสภาพที่เอื้ออำนวยต่อภาวะการผลิตและการลงทุนของประเทศ กล่าวคือ ในครึ่งแรกของปี 2536 การขยายตัวของสินเชื่อของสถาบันการเงินอยู่ในเกณฑ์ที่สูง ระบบการเงินโดยรวมมีสภาพคล่องดี จึงทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีแนวโน้มลดลง ซึ่งรัฐบาลจะดูแลให้ภาวะทางการเงินเอื้ออำนวยเช่นนี้ต่อไปตลอดทั้งปี สำหรับฐานะการเงินระหว่างประเทศ จัดได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ที่มั่นคงมาก โดยมีเงินสำรองระหว่างประเทศของทางการสูงถึง 23,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งคิดเทียบเป็นมูลค่าสินค้าเข้าได้ประมาณ 6 เดือน ในขณะที่ภาวะการชำระหนี้ต่างประเทศของทั้งภาครัฐบาลและเอกชนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำเพียงร้อยละ 10.6 ของรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ

ในด้านนโยบาย รัฐบาลจะดูแลให้การดำเนินนโยบายการเงินมีส่วนเสริมสร้างเสถียรภาพควบคู่ไปกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และให้การดำเนินงานของสถาบันการเงินต่าง ๆ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โดยเฉพาะในเรื่องของการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค และชนบท จะดูแลให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้รับสินเชื่ออย่างเพียงพอ ในอัตราดอกเบี้ยที่ไม่สูงจนเกินไป ในขณะที่เดียวกันก็จะดำเนินนโยบายทางด้านการพัฒนาและผ่อนคลายข้อจำกัดต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของตลาดการเงิน และปรับปรุงคุณภาพของสถาบันการเงิน รวมทั้งส่งเสริมการระดมเงินออมของภาคเอกชนและรัฐบาลควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบการเงินเพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางการเงินในภูมิภาคตามขั้นตอนที่ได้วางไว้แล้ว

ฐานะและนโยบายการคลัง

ปีงบประมาณ 2536 เป็นปีที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี มีผลใช้บังคับล่าช้ากว่าปกติเป็นเวลาเกือบ 6 เดือน ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าว รัฐบาลสามารถใช้จ่ายเงินได้เฉพาะตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนเท่านั้น จึงมีข้อจำกัดในการใช้จ่ายเงินอยู่บางประการ ทำให้การเบิกจ่ายเงินงบประมาณในระยะ 6 เดือนแรกของปีงบประมาณนี้อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ดังนั้น เพื่อเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการที่สำคัญ ดังนี้

- ปรับปรุงวิธีการอนุมัติเงินประจำวงของสำนักงานงบประมาณ ให้มีความรวดเร็วและคล่องตัวยิ่งขึ้น
- ปรับปรุงวิธีการเบิกจ่ายเงินจากคลัง เพื่อลดภาระของส่วนราชการ
- เร่งรัดให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เตรียมการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างไว้ให้พร้อม เพื่อให้สามารถทำสัญญาก่อนนี้ผูกพันและใช้จ่ายเงินงบประมาณได้โดยเร็ว เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีประกาศใช้

จากมาตรการดังกล่าวนี้ ทำให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ในช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม มีจำนวนเพิ่มมากกว่าในระยะเดียวกันของปีก่อนถึงร้อยละ 29 และคาดว่าจะเมื่อสิ้นปีงบประมาณจะสามารถเบิกจ่ายเงินได้ในอัตราที่สูงกว่าปีงบประมาณก่อน

ในส่วนของรายได้นั้น รัฐบาลจัดเก็บรายได้และนำส่งจนถึงเดือนพฤษภาคมนี้ เป็นจำนวน 322,362 ล้านบาท สูงกว่าระยะเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 13.3 คาดหมายว่าเมื่อสิ้นปีงบประมาณนี้จะสามารถจัดเก็บรายได้สุทธิเป็นจำนวน 535,000 ล้านบาท สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้เล็กน้อย เงินคงคลัง ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2536 มีจำนวน 208,303.7 ล้านบาท คาดว่าเมื่อสิ้นปีงบประมาณจะมีเงินคงคลังประมาณ 210,900 ล้านบาท เป็นเงินคงคลังสุทธิ ซึ่งเป็นเงินสดที่ปราศจากภาระผูกพันจำนวนไม่น้อยกว่า 52,000 ล้านบาท ซึ่งกล่าวได้ว่า ฐานะการคลังของรัฐบาลยังมีความมั่นคงอยู่ต่อไป

สำหรับปีงบประมาณ 2537 ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดงบประมาณรายจ่ายไว้เป็นจำนวน 625,000 ล้านบาท โดยคาดว่าจะสามารถจัดเก็บรายได้สุทธิได้เป็นจำนวน 600,000 ล้านบาท และจะกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณจำนวน 25,000 ล้านบาทนั้น ได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วว่า มีความเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ และเป็นงบประมาณรายจ่ายที่จะสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลได้อย่างเหมาะสม ในส่วนของรายได้นั้นก็ได้ประมาณการขึ้นบนพื้นฐานและโครงสร้างภาษีในปัจจุบัน รัฐบาลไม่มีนโยบายที่จะเพิ่มภาษีเพื่อหารายได้ แต่จะดำเนินการปรับปรุงระบบภาษีบางประเภทให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศมากยิ่งขึ้น เช่น การปรับปรุงภาษีศุลกากรทั้งระบบ โดยจะเริ่มปรับลดอัตราอากรขาเข้าภาษีวัตถุดิบเป็นอันดับแรก เพื่อช่วยกระตุ้นการปรับปรุงประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมภายในประเทศ ปรับปรุงระบบภาษีทรัพย์สิน เพื่อให้หน่วยการปกครองระดับท้องถิ่นมีรายได้เป็นของตนเองเพิ่มขึ้น และมีความเป็นอิสระในการบริหารงานมากขึ้น และที่สำคัญรัฐบาลจะปรับปรุงการบริหารการจัดเก็บเพื่อให้การจัดเก็บภาษีอากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายและแนวทางการจัดหางบประมาณ ปี พ.ศ. 2537

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2537 ได้จัดสรรไว้แก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เพื่อใช้ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศตามนโยบายของรัฐบาล โดยมุ่งให้มีความต่อเนื่องจากแนวทางที่ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายและแนวทางในการจัดหางบประมาณในปี 2537 ไว้ รวม 5 ประการ ดังนี้

(1) การกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบท

ได้กำหนดแนวทางในการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงระบบการผลิตทางการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด การกระจายการพัฒนาอุตสาหกรรมสู่ภูมิภาคและชนบท การกระจายบริการพื้นฐานรวมทั้งการกระจายอำนาจการบริหารเพื่อพัฒนาภูมิภาคและท้องถิ่น

(2) การพัฒนาวิทยาการมนุษย์ และคุณภาพชีวิต

ได้กำหนดแนวทางในการจัดสรรงบประมาณเพื่อเร่งรัดพัฒนาการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะการขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา การขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน จาก 6 ปี เป็น 9 ปี การผลิตบุคลากรสาขาที่ขาดแคลน สนับสนุนการบริการสาธารณสุข การดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และการปรับปรุงงานด้านการป้องกันอุบัติเหตุ และบรรเทาสาธารณภัย

(3) การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาวิทยาการธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ได้กำหนดแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ ทางอากาศและเสียง การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความเสื่อมโทรมของทรัพยากรที่ดิน การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ และการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้องในแหล่งท่องเที่ยว

(4) การพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงาน

ได้กำหนดแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ สนับสนุนการจัดหาและถ่ายทอดเทคโนโลยี สนับสนุนการให้บริการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านต่าง ๆ และสนับสนุนการสำรวจผลิตและจัดหาพลังงานให้พอเพียง รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานด้านการประหยัดพลังงาน

(5) การฟื้นฟูบูรณะกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ได้กำหนดแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการบูรณะฟื้นฟูกรุงเทพมหานคร อย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาจราจร และการขนส่งในกรุงเทพฯ แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและช่วยเหลือคนจนเมือง สนับสนุนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการย้ายอุตสาหกรรมในกรุงเทพมหานคร ออกสู่ภูมิภาค รวมทั้งจัดให้มีสวนสาธารณะ สนามกีฬา สนามเด็กเล่นเพิ่มเติมในที่ดินของรัฐ

สาระสำคัญของงบประมาณรายจ่าย

งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2537 ที่รัฐบาลได้นำเสนอโดยมีวงเงิน 625,000 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 65,000 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.6 นี้ หากพิจารณาในแง่

การนำไปใช้จ่ายตามภาระข้อผูกพันและการดำเนินงานแล้ว จะมียังประมาณสำหรับการรักษา
งานเดิมประมาณ 301,432 ล้านบาท การชำระหนี้สิน ประมาณ 58,859 ล้านบาท การ
ดำเนินงานโครงการต่อเนื่องจากปีก่อนประมาณ 121,872 ล้านบาท และมีเหลือสำหรับการ
ดำเนินกิจกรรม งานและโครงการใหม่อีกประมาณ 142,837 ล้านบาท โดยจะมีการเริ่ม
ดำเนินงานโครงการใหม่ในปี 2537 ประมาณ 22,733 ล้านบาท

เมื่อพิจารณาในแง่ของการนำงบประมาณไปใช้ในลักษณะเศรษฐกิจ จะมียาใช้จ่าย
ลงทุนสูงถึง 213,475 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนต้องงบประมาณรายจ่ายถึงร้อยละ 34.2 เทียบกับ
ร้อยละ 30.6 ในปี 2536 และจะเป็นรายจ่ายประจำ จำนวน 375,883 ล้านบาท โดยมี
สัดส่วนต้องงบประมาณรายจ่ายร้อยละ 60.1 เทียบกับร้อยละ 62.7 ในปีปัจจุบัน

จากการจัดสรรรายจ่ายตามนัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่ารัฐบาลได้พยายามจำกัด
การขยายตัวด้านรายจ่ายประจำไว้ให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมกับความจำเป็นในการดำเนินงาน
โดยมิให้มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นจนเกินสมควร และในขณะเดียวกันก็ได้พยายามจัดสรร
งบประมาณด้านการลงทุน สำหรับนำไปใช้จ่ายในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการสะสม
สินทรัพย์ถาวรอันจะก่อประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติในอนาคตให้มีจำนวนที่เหมาะสม
กับความจำเป็นควบคู่กันไปด้วย

งบประมาณรายจ่ายตามนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล

งบประมาณรายจ่ายที่จัดไว้ ได้จัดสรรเพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำเนินงานตาม
นโยบายที่สำคัญของรัฐบาลเป็นจำนวนถึง 304,074 ล้านบาท เพื่อการดำเนินงานใน
เรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- การกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบท 133,114 ล้านบาท สำหรับ
ใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตร 56,361 ล้านบาท การจัดให้มีบริการพื้นฐาน 54,764
ล้านบาท การกระจายอำนาจการบริหารเพื่อพัฒนาภูมิภาคและท้องถิ่น 19,692 ล้านบาท และ
การพัฒนาอุตสาหกรรม 2,297 ล้านบาท

- การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิต 96,560 ล้านบาท สำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านสุขภาพอนามัยและสวัสดิการสังคม 73,669 ล้านบาท การขยายโอกาสทางการศึกษา การเร่งรัดผลิตบุคลากรที่ขาดแคลนและการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา 22,891 ล้านบาท

- การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 11,254 ล้านบาท สำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าไม้ ป่าชายเลน และแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของที่ดิน 7,054 ล้านบาท และการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลพิษทางน้ำ อากาศ และเสียง 4,200 ล้านบาท

- การพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงาน 3,713 ล้านบาท สำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี 2,508 ล้านบาท และการจัดหาพลังงาน 1,205 ล้านบาท

- การฟื้นฟูบูรณะกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 9,215 ล้านบาท สำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาจราจร 3,735 ล้านบาท แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม 2,814 ล้านบาท และแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและช่วยเหลือคนจนเมือง 2,666 ล้านบาท

- การดำเนินตามนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวกับการพาณิชย์ การท่องเที่ยว ความมั่นคงและอื่น ๆ 50,218 ล้านบาท สำหรับนำไปใช้จ่ายในการเพิ่มสวัสดิการแก่ทหารชั้นผู้น้อยและจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย 38,935 ล้านบาท การพาณิชย์ การท่องเที่ยว และการต่างประเทศ 6,267 ล้านบาท การพัฒนาระบบราชการและการบริหาร เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 3,035 ล้านบาท และอื่น ๆ อีก 1,981 ล้านบาท

งบประมาณส่วนที่เหลือจากที่ได้จัดสรรไว้สำหรับการดำเนินงานตามนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลดังกล่าวข้างต้น อีกจำนวน 320,926 ล้านบาท รัฐบาลได้จัดสรรไว้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของรัฐ การรักษาเอกราชอธิปไตยของชาติ การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การผดุงความยุติธรรมให้แก่ประชาชนและการชำระหนี้สินของรัฐบาล

ประโยชน์ที่ประชาชนและประเทศชาติจะได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2537

ท่านประธานที่เคารพ ตามที่กระผมได้กราบเรียนมาตั้งแต่ต้นจนถึงบัดนี้ ท่านประธาน ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คงจะได้ทราบโดยสรุปเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไป นโยบายการเงินการคลัง นโยบายและแนวทางการจัดท่างบประมาณรายจ่าย ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับกับรายจ่าย รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลไปแล้ว อย่างไรก็ตาม ท่านผู้มีเกียรติก็คงยังสงสัยหรือประสงค์จะได้ทราบต่อไปอีกว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2537 ที่รัฐบาลเสนอนั้น จะอำนวยการประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติที่สำคัญประการใดบ้าง ดังนั้น ในโอกาสนี้กระผมจึงขอกราบเรียนไว้ ณ ที่นี้ว่า ที่นึ่งประชาชนและประเทศชาติจะได้รับประโยชน์ที่สำคัญทั้งในระยะสั้นและระยะยาวจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2537 โดยสรุปดังต่อไปนี้

1. การกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบท

เพื่อให้การกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบทเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในป้งงบประมาณ 2537 จึงได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการพัฒนา ด้านการเกษตร ด้านการอุตสาหกรรม ด้านการบริการพื้นฐาน และการกระจายอำนาจ การบริหารสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น งบประมาณที่ตั้งไว้จะอำนวยการประโยชน์ที่สำคัญแก่ประชาชน ดังนี้

ด้านการเกษตร นอกเหนือจากงบประมาณที่ได้จัดสรรไว้ใช้จ่ายในการดำเนินงานด้านการเกษตร ซึ่งจะต้องดำเนินการโดยปกติแล้ว ได้จัดสรรไว้สำหรับการพัฒนาด้านการเกษตรตามนโยบายของรัฐบาลไว้เป็นจำนวนสูงถึง 56,361 ล้านบาท งบประมาณที่ตั้งไว้นี้จะนำไปใช้จ่ายเพื่อเร่งแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการเกษตรที่สำคัญ คือ

จะเร่งแก้ไขปัญหาค่าที่นึ่งเกษตรกรกำลังประสบอยู่ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาค่าในเรื่องผลผลิต คุณภาพผลผลิต ราคาและการตลาด โดยเฉพาะในการปรับโครงสร้างการผลิตสำหรับเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการปลูกพืชที่สำคัญ อาทิ ข้าวนาปรัง มันสำปะหลัง กาแฟ และพริกไทย เป็นต้น ซึ่งมีปัญหาในการเพาะปลูกอยู่มากกว่า 6 ล้านไร่ โดยในปี 2537 จะเสนอ

ทางเลือกให้เกษตรกรดังกล่าว เพาะปลูกพืชอื่นหรือทำการปศุสัตว์ที่มีอยู่ทางการตลาดที่ต่ำกว่า
ทดแทนในพื้นที่เป้าหมายประมาณ 1.2 ล้านไร่ รวมทั้งการจัดสินเชื่อระยะปานกลางและ
ระยะยาวดอกเบี้ยต่ำในวงเงิน 10,000 ล้านบาท ให้กับพี่น้องเกษตรกรเพื่อปรับระบบการ
ผลิตอีกด้วย นอกจากนี้ยังส่งเสริมงานด้านการวิจัยและทดลองวิทยาการในด้านพันธุ์สัตว์
พันธุ์พืช เมล็ดกล้าไม้ เพื่อปรับปรุงให้ได้พันธุ์ที่มีผลผลิตสูงและคุณภาพดี และเผยแพร่ผลการ
วิจัยดังกล่าวไปสู่พี่น้องเกษตรกร รวมทั้งการจัดหาเมล็ดพืชพันธุ์ดี จำนวน 43,000 ตัน
เพื่อให้เกษตรกรได้ใช้พันธุ์ดีสำหรับการเพิ่มคุณภาพและผลผลิตให้ดีขึ้นในพื้นที่ 4.7 ล้านไร่

สำหรับการจัดหาแหล่งน้ำและการจัดระบบการชลประทานเพื่อสนับสนุนการเกษตร
ได้จัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินการก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลาง
ต่อเนื่อง 41 โครงการ และเปิดโครงการใหม่ 12 โครงการ โดยในปี 2537 จะมีพื้นที่ได้รับ
ประโยชน์ 301,500 ไร่ และพื้นที่การเกษตรในเขตชลประทานที่มีอยู่เดิมประมาณ 21.8 ล้านไร่
จะได้รับการดูแลในด้านการจัดสรรน้ำโดยทั่วถึงและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้ง
สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอีก 220 สถานี เพิ่มขึ้นจากปี 2536 จำนวน 85 สถานี ซึ่งเมื่อดำเนินการ
แล้วเสร็จจะทำให้พี่น้องเกษตรกรที่อยู่ในเขตโครงการมีน้ำเพื่อการเพาะปลูกในพื้นที่ 330,000 ไร่

ในส่วนของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแสวงหาตลาดสินค้าเกษตร และการ
รักษาเสถียรภาพของราคาผลผลิตทางการเกษตรนั้น ได้สนับสนุนงบประมาณกองทุนรวมเพื่อ
ช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน 7,000 ล้านบาท กองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและ
ผู้ยากจนด้านหนี้สินและที่ดิน จำนวน 240 ล้านบาท เงินทุนหมุนเวียนเพื่อผลิตและขยายพันธุ์พืช
จำนวน 130 ล้านบาท การให้สินเชื่อแก่เกษตรกรชั้นเล็กและยากจน 200 ล้านบาท รวมทั้ง
การจัดสร้างยุ้งฉางเก็บข้าวเปลือก 333 แห่ง ในพื้นที่ที่ยังขาดยุ้งฉางอยู่ ซึ่งจะสามารถช่วยเหลือ
ให้เกษตรกรเก็บข้าวเปลือกได้ประมาณ 117,500 ตัน และจัดตั้งโรงงานผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง
และยางแผ่นรมควัน 300 โรง เพื่อยกระดับคุณภาพยางให้เป็นยางชั้น 1 ตามความต้องการ
ของตลาดปีละประมาณ 135,000 ตัน อันจะเป็นการช่วยพี่น้องเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา
60,000 ครอบครัว ให้มีรายได้เพิ่มสูงขึ้น

สำหรับปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกินของพี่น้องเกษตรกร จะได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง โดยรัฐบาลจะเร่งรัดแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการปฏิรูปที่ดินโดยมีเป้าหมายจะทำการสำรวจรังวัดการถือครองที่ดิน 8 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 4 ล้านไร่ และจะสอบสิทธิครอบครองและกระจายสิทธิ 6 ล้านไร่ เพิ่มขึ้น 2 ล้านไร่ ผลจากการดำเนินงานตามเป้าหมายดังกล่าวจะทำให้เกษตรกรรายย่อยมีโอกาสได้รับเอกสารสิทธิ สปก. 4-01 จำนวน 240,000 ราย เพิ่มขึ้น 160,000 ราย

ในด้านการประมง จะเสริมสร้างและสนับสนุนการพัฒนา การวิจัย และผลิตพันธุ์เพื่ออนุรักษ์และขยายพันธุ์สัตว์น้ำไปยังแหล่งน้ำธรรมชาติ รวมทั้งแหล่งน้ำในหมู่บ้านในโรงเรียน จะก่อสร้างท่านปลาใหม่อีก 540 แห่ง โดยจะผลิตพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติ ประมาณ 660 ล้านตัว และแจกพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อส่งเสริมอาชีพทางการประมงแก่ราษฎร 10.2 ล้านตัว นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมบริเวณชายฝั่งทะเล และน่านน้ำไทย โดยสนับสนุนการจัดระบบชลประทานน้ำเค็ม เพื่อการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ในพื้นที่ที่ภาคเอกชนมีการลงทุนเป็นจำนวนมาก การฟื้นฟูสภาพปะการัง เพื่อมิให้เกิดปัญหาในอนาคต ตลอดจนการสำรวจหาแหล่งประมงทางทะเลและการควบคุมดูแลการทำประมงนอกน่านน้ำ

ในด้านการปศุสัตว์ จะสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพและปริมาณการผลิตน้ำนม ด้วยการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในพื้นที่ที่เหมาะสม จำนวน 23,500 ตัว ให้แก่เกษตรกร รายเดิม 2,700 ราย เกษตรกรรายใหม่ 2,000 ราย และส่งเสริมการเลี้ยงโคนเนื้อ จำนวน 50,000 ตัว ให้แก่เกษตรกร 10,000 ราย นอกจากนี้จะให้การดูแลรักษาและป้องกันโรคสัตว์โดยการฉีดวัคซีนที่จะผลิตไม่น้อยกว่า 360 ล้านโดส

ในด้านการกระจายและการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการไปสู่ภูมิภาค รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าวใน 5 ประการที่สำคัญ คือ ประการแรก ได้จัดสรรงบประมาณให้กองทุนเพื่อกระจายการผลิตและการจ้างงานไปสู่ภูมิภาค จำนวน 1,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่เดิม 700 ล้านบาท เพื่อใช้สนับสนุนการดำเนินงานของรัฐและเอกชน ในการกระตุ้นให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจในภูมิภาคขยายตัวได้เร็วขึ้น ก่อให้เกิดการลงทุน รายได้และ

การจ้างงานเพิ่มขึ้นในต่างจังหวัด เพื่อจูงใจให้ประชาชนกลับสู่ภูมิภาค เน้นเติม โดยมีพื้นที่ดำเนินการ
ทุกจังหวัดทั่วประเทศ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร อันจะทำให้บังเกิดผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่าง
จริงจัง **ประการที่สอง** ได้สนับสนุนให้มีการร่วมมือกันระหว่างภาคเอกชนกับภาครัฐ รวมทั้ง
ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในแต่ละจังหวัด โดยผ่านองค์กรร่วมที่จัดตั้งขึ้นคือ คณะกรรมการร่วม
ภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจระดับจังหวัด โดยการกำหนดแนวทางการพัฒนา
และส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัด **ประการที่สาม** จะจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมในจังหวัด
เป้าหมายที่มีศักยภาพในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ภาคละ 2 จังหวัด
และภาคกลาง 3 จังหวัด โดยให้มีการสำรวจพื้นที่ซึ่งไม่เหมาะสมในทางเกษตรกรรมมาจัดตั้ง
เขตประกอบอุตสาหกรรม และให้สิทธิพิเศษกับโรงงานที่อยู่ในเขตดังกล่าวด้วยการลดขั้นตอน
และเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความสะดวกยิ่งขึ้น **ประการที่สี่** จะยกระดับความรู้
ความสามารถและทักษะในกิจการอุตสาหกรรมขนาดกลาง อุตสาหกรรมขนาดย่อม อุตสาหกรรม
ในครอบครัว และหัตถกรรมไทย โดยให้การอบรมแก่ผู้สนใจประมาณ 47,200 ราย และ
ประการสุดท้าย รัฐบาลสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อส่งเสริมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว
รวมทั้งการส่งเสริมให้ราษฎรในหมู่บ้านเป้าหมายรวมกลุ่มกันเพื่อผลิตสินค้า

ในด้านการกระจายบริการพื้นฐาน รัฐบาลจะพัฒนาและขยายระบบการคมนาคม
เพื่อให้มีปริมาณและคุณภาพเพียงพอที่จะรองรับการผลิตของอุตสาหกรรมและการขยายตัวทาง
เศรษฐกิจ จึงได้จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการดังนี้

การคมนาคมทางบก จะพัฒนาระบบทางหลวงให้เป็นระบบที่สมบูรณ์ เพื่อให้การ
คมนาคมมีประสิทธิภาพสูงและกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค โดยการก่อสร้างและขยายเส้นทาง
คมนาคมทางบกให้กระจายและเชื่อมโยงไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยจะก่อสร้าง
สายทางใหม่ซึ่งต่อเนื่องจากปีก่อนจำนวน 240 สายทาง รวมระยะทางทั้งสิ้น ประมาณ 4,665
กิโลเมตร ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จและเปิดการจราจรในปี 2537 ได้จำนวน 83 สายทาง
ระยะทางประมาณ 1,886 กิโลเมตร ปี 2538 จำนวน 60 สายทาง ระยะทางประมาณ
1,270 กิโลเมตร และปี 2539 จำนวน 97 สายทาง ระยะทางประมาณ 1,509 กิโลเมตร

สำหรับทางหลวงที่มีอยู่ในปัจจุบันประมาณ 50,000 กิโลเมตร นอกจากจะได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพใช้การได้ดีแล้ว ยังจะบูรณะซ่อมบำรุง 49 สายทาง ระยะทาง 1,218 กิโลเมตร เปลี่ยนผิวจราจรเป็นถนนลาดยางสายสั้น 95 สายทาง ระยะทาง 200 กิโลเมตรอีกด้วย

สำหรับการขยายถนนสายประธานให้มีช่องทางเดินรถเป็น 4 ช่อง จะเริ่มก่อสร้างในช่วงที่สำคัญเร่งด่วนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้รวมระยะทาง 759 กิโลเมตร นอกจากนี้ยังได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างทางรถไฟรางคู่ในเส้นทางที่มีความพร้อมโดยมีเป้าหมายที่กำหนดไว้รวมระยะทาง 234 กิโลเมตร เพื่อให้การคมนาคมขนส่งทางรถไฟระหว่างเมืองบรีวารกับกรุงเทพมหานครมีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

สำหรับการคมนาคมในชนบท ซึ่งรัฐบาลปรารถนาที่จะให้ประชาชนในชนบททั่วประเทศได้มีถนนหนทางเพื่อสัญจรไปมา และขนส่งผลผลิตได้อย่างสะดวกรวดเร็วปลอดภัยยิ่งขึ้น จึงเร่งรัดก่อสร้างทางลาดยาง ทางลูกรังและสะพานที่สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 1 ปี ได้ถึงประมาณ 350 สายทาง รวมระยะทาง 3,449 กิโลเมตร และสะพานอีก 460 สะพาน เปลี่ยนสภาพทางลูกรังให้เป็นทางลาดยาง 230 สายทาง รวมระยะทาง 2,300 กิโลเมตร จากการดำเนินการดังกล่าวจะอำนวยความสะดวกให้แก่พี่น้องประชาชน ประมาณ 3,636 หมู่บ้าน สำหรับการก่อสร้างทางลาดยางและสะพานที่ต้องใช้เวลาก่อสร้างแล้วเสร็จภายใน 2 ถึง 3 ปี สามารถดำเนินการได้อีก 90 สายทาง รวมระยะทางประมาณ 900 กิโลเมตร และเปลี่ยนสะพานไม้ที่ชำรุดทรุดโทรมให้เป็นสะพานคอนกรีต 450 แห่ง สำหรับทางที่มีอยู่เดิมประมาณ 33,000 กิโลเมตร ก็จะได้รับ การดูแลรักษาโดยทั่วถึงให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้การได้ดียิ่งขึ้น

ในด้านการคมนาคมขนส่งทางน้ำ จะก่อสร้างท่าเทียบเรือ 4 แห่ง และเขื่อนกันทรายกันคลื่น 7 แห่ง ร่องน้ำทั้งภายในประเทศและบริเวณชายฝั่งทะเล 48 ร่องน้ำ จะได้รับการขุดลอกให้สามารถใช้งานได้

ส่วนการคมนาคมขนส่งทางอากาศ จะขยายการขนส่งทางอากาศภายในประเทศให้ทั่วถึง โดยการก่อสร้างท่าอากาศยาน 9 แห่ง และพัฒนาท่าอากาศยาน 11 แห่ง เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเสริมสร้างความปลอดภัยด้านการบิน โดยจัดหา

เครื่องมือสื่อสารระบบดาวเทียมให้ครบถ้วน ตามมาตรฐานการบินพลเรือนระหว่างประเทศ และปรับปรุงระบบข่าวสารข้อมูลอุตุนิยมวิทยาด้านอากาศการบินให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำหรับในด้านสาธารณสุข จะขยายเขตระบบจ่ายน้ำให้เพิ่มเติมในหมู่บ้านชนบท 50,000 ครัวเรือน รวมทั้งเร่งรัดก่อสร้าง ปรับปรุง และขยายการประปา 36 แห่ง

ในด้านการกระจายอำนาจการบริหารสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น ซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลนี้ ได้จัดสรรงบประมาณตามโครงการพัฒนาจังหวัด จำนวน 7,800 ล้านบาท โครงการพัฒนาตำบลและกองทุนพัฒนาชนบทจำนวน 2,030 ล้านบาท และกองทุนกระจายการผลิตและการจ้างงานไปสู่ภูมิภาคอีก 1,000 ล้านบาท ให้ประชาชนในภูมิภาคและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นด้วยตนเองได้มากขึ้น

2. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิต

ในด้านการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิตนั้น ได้เร่งรัดพัฒนาการศึกษาทุกระดับ โดยจะมีโรงเรียนในระดับประถมศึกษาจำนวน 34,400 โรงเรียน เพื่อให้การศึกษาแก่นักเรียนประมาณ 6.5 ล้านคน ในระดับมัธยมศึกษาจะมีโรงเรียน จำนวน 6,721 โรงเรียน ให้แก่นักเรียนประมาณ 2.9 ล้านคน โรงเรียนอาชีวศึกษา 570 โรงเรียน ให้แก่นักเรียนประมาณ 896,300 คน รัฐบาลได้จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ทั้งสายสามัญและวิชาชีพแก่นักเรียนรวมประมาณ 982,900 คน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 124,700 คน และจัดให้มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 94 แห่ง เพื่อรองรับนักศึกษาประมาณ 775,700 คน

สำหรับการกระจายโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาได้เร่งรัดขยายการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ให้แก่เด็กประมาณ 2 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนประมาณ 300,000 คน และขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 6 ปี เป็น 9 ปี จำนวนประมาณ 1.4 ล้านคน เพิ่มขึ้นประมาณ 300,000 คน จัดการศึกษาให้ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา และด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจในระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา 27,400 คน เพิ่มขึ้น 1,700 คน

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสาขาที่ขาดแคลน รัฐบาลได้เร่งรัดผลิตบุคลากรในสาขาที่สำคัญ เช่น วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ ทันตแพทย์ เกษตรกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ เป็นต้น โดยมีสถาบันการศึกษาที่อยู่ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดการเรียนการสอน

ในด้านการพัฒนาสุขภาพอนามัยและคุณภาพการเรียน รัฐบาลได้จัดอาหารเสริมให้นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาได้มีนมตลอดทั้งปีการศึกษาครบทุกคน จากเดิมที่จัดให้ได้เพียง 100 วัน และไม่ครบทุกคน จัดหาเครื่องแบบให้นักเรียนในระดับประถมศึกษาคนละ 2 ชุด จากที่เคยได้คนละชุด จัดหาแบบเรียนให้นักเรียนที่ขาดแคลนยืมเรียนได้ทั่วถึงทุกคนและจัดหาสมุดดินสอให้นักเรียนอีกจำนวนหนึ่ง นอกจากนี้ยังจัดสร้างงบประมาณเพื่อจัดอาหารกลางวันให้นักเรียนจำนวน 1,700 ล้านบาท โดยเพิ่มให้กองทุนอาหารกลางวันซึ่งมีอยู่แล้ว 1,000 ล้านบาท อีก 500 ล้านบาทและเพิ่มค่าใช้จ่ายในการจัดอาหารกลางวันอีก 1,200 ล้านบาท เพื่อให้นักเรียนมีอาหารกลางวันรับประทานจำนวนประมาณ 1.2 ล้านคน จากเดิมที่เคยได้รับ 366,000 คน

สำหรับการสงวนทรัพยากรบุคคลในด้านการศึกษาให้อยู่ในระบบราชการได้เพิ่มสวัสดิการให้แก่ครูอาจารย์ โดยจัดโครงการสวัสดิการเคหะสงเคราะห์ เพื่อซื้อบ้านผ่อนส่งจำนวน 310 ล้านบาท และเพิ่มเงินประจำตำแหน่งทางวิทยาการแก่อาจารย์ จำนวน 186 ล้านบาท

นอกจากนี้รัฐบาลได้สนับสนุนให้เอกชน และสถานประกอบการ เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการศึกษาและฝึกอบรมมากยิ่งขึ้นในทุกระดับ โดยจัดสรรเงินงบประมาณให้กองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพิ่มขึ้นจาก 30 ล้านบาท เป็น 100 ล้านบาท จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้โรงเรียนเอกชนทั้งหมด 2,770 โรง เป็นเงิน 2,961 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 816 ล้านบาท

การส่งเสริมทางบูรณาการศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและจริยธรรมของประชาชน ได้จัดสรรงบประมาณ จำนวน 2,150 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 274 ล้านบาท เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชนทุกระดับตั้งแต่เด็กนักเรียน ครูผู้สอน และข้าราชการทั่วไป จัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อ

สร้างพระนิเวศน์เผยแผ่พระพุทธศาสนาและดำเนินการให้พุทธมณฑล เป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ตลอดจนจัดให้ปีนี้เป็นปีดวงรัศมีวัฒนธรรมไทย เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมพื้นบ้าน

ในด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อการส่งเสริมสุขภาพและอนามัย พื้นที่ประชาชนจะได้รับการดูแลสุขภาพและอนามัยอย่างมีประสิทธิภาพ และโดยทั่วถึงยิ่งขึ้นจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐที่มีอยู่เดิมกว่า 9,230 แห่งทั่วประเทศ จำแนกเป็นสถานบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข คือ โรงพยาบาลศูนย์ 17 แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป 72 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 694 แห่ง สถานีอนามัย 8,385 แห่ง และโรงพยาบาลในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรมตำรวจและกองทัพอีก 64 แห่ง โดยสถานบริการที่มีอยู่ดังกล่าวจะสามารถให้บริการแก่พื้นที่ประชาชนผู้เจ็บป่วยได้ประมาณ 78 ล้านราย นอกจากนี้ยังจะได้รับจากสถานบริการสาธารณสุขที่จะตั้งขึ้นใหม่และปรับปรุงขยายสถานบริการเดิมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการรักษาพยาบาลแก่พื้นที่ในชนบทและท้องถิ่นที่ห่างไกล โดยการขยายโรงพยาบาลขนาด 60 เตียง เป็น 90 เตียง 3 แห่ง ขนาด 30 เตียง เป็น 60 เตียง 10 แห่ง ขนาด 10 เตียง เป็น 30 เตียง 50 แห่ง ก่อสร้างโรงพยาบาลขนาด 10 เตียง 9 แห่ง ก่อสร้างปรับปรุงสถานีอนามัยขนาดใหญ่ตามโครงการทศวรรษแห่งการพัฒนาสถานีอนามัย 300 แห่ง สถานีอนามัยทั่วไป 270 แห่ง สถานบริการสาธารณสุขชุมชน 35 แห่ง การยกฐานะสำนักงานสาธารณสุขชุมชนเป็นสถานีอนามัยอีก 26 แห่ง รวมทั้งการจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพให้แก่สถานบริการต่าง ๆ เมื่อการจัดตั้งปรับปรุงสถานบริการกว่า 703 แห่ง และการจัดหาอุปกรณ์การแพทย์ดังกล่าวแล้วเสร็จ จะสามารถให้บริการแก่พื้นที่ประชาชนผู้เจ็บป่วยได้เพิ่มขึ้นอีกประมาณ 10 ล้านราย นอกจากบริการรักษาพยาบาลแล้ว สถานบริการดังกล่าวยังสนับสนุนงานด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและการป้องกันโรคให้แก่ประชาชนทุกช่วงวัย ส่วนพื้นที่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย ผู้สูงอายุ เด็ก และทหารผ่านศึก จะได้รับการสงเคราะห์ด้วยการดูแลสุขภาพด้านการรักษาพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายจากสถานบริการของรัฐกว่า 38.9 ล้านรายทั่วประเทศ นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมระบบบัตรประกันสุขภาพให้แก่

พี่น้องประชาชนผู้สนใจเข้าร่วมในโครงการบัตรประกันสุขภาพ 400,000 บัตร ซึ่งครอบคลุมประชาชนประมาณ 2 ล้านคน

ในด้านการรณรงค์ป้องกันและการบำบัดรักษาโรคเอดส์ เนื่องจากปัญหาโรคเอดส์เป็นปัญหาที่นับวันจะยิ่งขยายตัวมากขึ้นในโลก รัฐบาลตระหนักถึงปัญหานี้ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต จึงได้กำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายของโรคในกลุ่มประชาชนทั่วไป นิสิต นักศึกษาและเยาวชน โดยเร่งให้มีการประชาสัมพันธ์ เพื่อรณรงค์ให้มีความรู้ มีความระมัดระวังอย่างเพียงพอ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการสัมผัสและการติดเชื้อ รวมทั้งการพัฒนามาตรการดูแลรักษาผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยมิให้แพร่กระจายไปสู่ผู้อื่น ในด้านของบุคลากรทางการแพทย์ รัฐบาลได้ให้ความสนใจโดยจัดหาอุปกรณ์ป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลอย่างปลอดภัยและพอเพียง จึงได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 1,413.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 23.8

ในด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน การให้ความคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการแก่เด็กสตรี และผู้ด้อยโอกาสนั้น ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่มขึ้นอีก 75 ศูนย์ รวมเป็น 3,918 ศูนย์ และให้การสงเคราะห์คุ้มครองเด็กทั้งในและนอกสถานสงเคราะห์ประมาณ 109,660 คน ส่งเสริมให้มีการจัดค่ายเยาวชนด้านกีฬา และนันทนาการ 3,744 กลุ่ม สำหรับการพัฒนาศตรี ได้ส่งเสริมกลุ่มสตรีให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน รวมทั้งจัดทำโครงการสร้างชีวิตใหม่ให้สตรีในชนบท โดยการจัดให้มีหน่วยฝึกอาชีพเคลื่อนที่อบรมด้านจริยธรรม ช่วยเหลือในการจัดหางาน รวมทั้งให้ยืมเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพ โดยเน้นสตรีในเขตจังหวัดภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนการให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในสังคม จะให้การสงเคราะห์และให้บริการด้านสังคมสงเคราะห์แก่ผู้ตกทุกข์ได้ยาก ผู้ไร้ที่พึ่ง และผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากสาธารณภัยต่าง ๆ ประมาณ 1.6 ล้านคน ตลอดจนสงเคราะห์คนชราที่ไร้ที่พึ่งในสถานสงเคราะห์ และให้เงินสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ จำนวน 22,700 คน และสงเคราะห์คนพิการ ทุพพลภาพในสถานสงเคราะห์ จำนวน 4,800 คน

นอกจากนั้นยังได้สนับสนุนเงินอุดหนุนเป็นทุนเพื่อประกอบอาชีพเฉพาะครอบครัวที่ยากจน ให้มีคุณภาพชีวิตได้ตามเกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน จำนวน 400 ล้านบาท สำหรับ 1,335 หมู่บ้าน หรือ 20,025 ครอบครัว

สำหรับการพัฒนาแรงงาน จะส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมและพัฒนาฝีมือแรงงาน ก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานและพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อยกระดับมาตรฐานจากเดิม 39,000 คน เป็น 40,200 คน รวมทั้งให้บริการจัดหางานทั้งภายใน และต่างประเทศ ประมาณ 1 ล้านคน ตลอดจนให้การคุ้มครองดูแลแรงงานเด็กและสตรีให้ได้รับความเป็นธรรมในการใช้แรงงานตามกฎหมาย นอกจากนี้ ได้จัดสรรงบประมาณสมทบกองทุนประกันสังคมจำนวน 2,873 ล้านบาท สำหรับผู้ที่อยู่ในระบบประกันสังคมประมาณ 3.8 ล้านคน และขยายการคุ้มครองผู้ใช้แรงงานตามกฎหมายแรงงานให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น ซึ่งจะเริ่มให้ความคุ้มครองแก่ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป คาดว่าจะมีสถานประกอบการกว่า 30,000 ราย และผู้ใช้แรงงานกว่า 500,000 คน ได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น

ในด้านการกีฬา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพนั้น รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้แก่การกีฬาแห่งประเทศไทยจำนวน 1,044 ล้านบาท ซึ่งเป็น 2 เท่าของปีก่อน และจัดสรรให้หน่วยงานอื่นอีก 1,009 ล้านบาท เพื่อเร่งพัฒนามาตรฐานการกีฬาของประเทศอย่างเป็นระบบ รวมทั้งเสริมสร้างสนามกีฬาและอุปกรณ์การกีฬาให้เพียงพอโดยขยายการสร้างสนามกีฬากลางแจ้งในส่วนภูมิภาค และชนบทระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล 79 แห่ง ปรับปรุงสนามกีฬา 3,200 แห่ง ตลอดจนรณรงค์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกีฬาเพื่อสุขภาพอย่างจริงจัง และสนับสนุนศูนย์กีฬานักเรียนเพิ่มขึ้นจาก 137 แห่ง เป็น 161 แห่ง นอกจากนี้ยังจัดให้โรงเรียนมัธยมศึกษาให้บริการในเรื่องกีฬาและพลานามัยแก่นักเรียน และประชาชนเพิ่มขึ้นจาก 1,364 แห่ง เป็น 1,510 แห่ง

3. การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในด้านสิ่งแวดล้อม รัฐบาลได้ริเริ่มให้มีการกระจายอำนาจในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมไปสู่ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นอย่างจริงจังเป็นครั้งแรก และได้ดำเนินการที่จะ

กระตุ้นให้มีการร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างทุกฝ่ายในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยรัฐบาล ได้จัดสรรงบประมาณ 412 ล้านบาท ให้แก่โครงการตามแผนปฏิบัติการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด ซึ่งส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ร่วมกันจัดทำขึ้น นอกจากนี้ รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณอีก 500 ล้านบาท ให้กองทุนสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน กู้เงินอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหามลพิษด้านต่าง ๆ

สำหรับการดำเนินการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในปีงบประมาณ 2537 รัฐบาลได้เน้นให้ความสำคัญกับการเฝ้าระวัง และป้องกัน เพื่อสามารถติดตามไม่ให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่รุนแรงเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน โดยจะได้ติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำ 3 สถานี ในแม่น้ำสายหลัก รวมทั้งสนับสนุนให้มีการตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำสายหลักและสาขาย่อย และคุณภาพอากาศ และเสียงเพิ่มขึ้นทั่วประเทศ กำหนดแผนป้องกันอุบัติเหตุจากสารพิษและสารอันตรายจากแหล่งอุตสาหกรรมบริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ตลอดจนสำรวจข้อมูลพื้นฐานด้านแหล่งกำเนิดมลพิษของลุ่มน้ำในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นอกจากนั้น รัฐบาลจะให้ความสำคัญในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ กระตุ้นให้ประชาชนโดยทั่วไปเกิดความตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ตลอดจนโอกาสที่ประชาชนจะสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

ในด้านการฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อม รัฐบาลได้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย และสิ่งปฏิกูลในเมืองที่ประสบปัญหารุนแรง โดยก่อสร้างระบบบำบัดและระบายน้ำเสียในพื้นที่ 10 แห่ง ซึ่งจะแล้วเสร็จในปีงบประมาณ 2539 การดำเนินการดังกล่าวสามารถบำบัดน้ำเสียในเมืองที่เกี่ยวข้องได้ประมาณ 191,000 ลูกบาศก์เมตร ต่อวัน นอกจากนี้จะมีการดำเนินการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบ เพื่อก่อสร้างระบบบำบัดและระบายน้ำเสียในเขตเทศบาลและสุขาภิบาลอีก 38 แห่ง ซึ่งเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จจะสามารถบำบัดน้ำเสียได้ประมาณ 760,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน รวมทั้งการสร้างระบบกำจัดขยะในเขตเมืองที่มีชุมชนหนาแน่นควบคู่กันไปด้วย

ด้านการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ รัฐบาลได้เน้นความสำคัญให้มีเป้าหมายในการปลูกป่าถึง 2.7 ล้านไร่ โดยริเริ่มส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกป่า 1 ล้านไร่ เร่งรัดการ

ปลูกป่าเพื่อเฉลิมพระเกียรติ 1.5 ล้านไร่ ซึ่งเมื่อสิ้นปี 2537 จะฟื้นฟูให้เกิดสภาพป่าเพิ่มขึ้นในพื้นที่ภาคต่าง ๆ ดังนี้ ภาคเหนือ 900,000 ไร่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 650,000 ไร่ ภาคกลางและภาคตะวันออก 650,000 ไร่ และภาคใต้ 500,000 ไร่ นอกจากนี้ ได้จัดตั้งหน่วยงานที่สนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ 83 แห่ง เพื่อดูแลป้องกันรักษาป่าไม้ในพื้นที่ที่จำเป็นอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. การพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

เพื่อเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในสาขาหลักที่เป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ดียิ่งขึ้น รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษในการวิจัยและพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน สนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาที่มีความขาดแคลนสูง

ในด้านการวิจัยและพัฒนา ได้จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ 450 ล้านบาท รวมทั้งให้การอุดหนุนกองทุนสนับสนุนการวิจัยและเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอีก 260 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่เดิม 1,300 ล้านบาท เพื่อสนับสนุนการพัฒนาค้นอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และการบริการ นอกจากนี้ รัฐบาลยังจัดให้มีอุทยานวิจัยและพัฒนา เพื่อให้ภาคเอกชนใช้บริการในการพัฒนาเทคโนโลยีในเชิงธุรกิจ

ในด้านการพัฒนาบุคลากร ได้จัดสรรงบประมาณให้มหาวิทยาลัยและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาบุคลากรใน 3 สาขาหลัก ได้แก่ เทคโนโลยีชีวภาพ วัสดุ และ อิเล็กทรอนิกส์ โดยจัดทุนเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศในสาขาวิชาที่ขาดแคลน 217 ทุน รวมกับที่เคยจัดสรรแล้วเป็น 945 ทุน จัดทุนฝึกอบรมทั้งในประเทศ และต่างประเทศอีก 85 ทุน นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คนไทยซึ่งไปทำงานและศึกษาต่อต่างประเทศกลับมามีงานในประเทศไทย

สำหรับการเพิ่มขีดความสามารถในทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระยะยาว รัฐบาลได้สนับสนุนความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีให้แก่เยาวชนและนักเรียนที่มีความถนัดเป็นพิเศษในด้านดังกล่าว โดยการให้ทุนสนับสนุนโครงการและจัดกิจกรรม เสริมเป็นพิเศษ เพื่อพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพและสามารถสร้างสรรค์ผลงานทางด้าน วิทยาศาสตร์ในอนาคต นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการฝึกอบรม การถ่ายทอดเทคโนโลยีและให้ บริการเทคโนโลยีที่ได้จากการวิจัยแก่นักวิชาการ ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไป เพื่อเพิ่มพูนความรู้และส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาโครงการประดิษฐ์กรรมเพื่อการ พัฒนาชนบท และสนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศมาใช้ โดยเฉพาะจะสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับปรุงการดำเนินงานของ หน่วยงานต่าง ๆ

ในด้านการพัฒนาพลังงาน ได้สนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาพลังงานไฟฟ้าจาก พลังน้ำเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงต่อระบบสายส่งไฟฟ้าและสนับสนุนการจ่ายไฟฟ้าให้แก่ราษฎร ที่อยู่ในชนบทห่างไกล รวมทั้งดำเนินการค้นคว้าและศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาพลังงาน การพัฒนา พลังงานทดแทน และสนับสนุนการประหยัดพลังงานในภาคอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง

5. การฟื้นฟูบูรณะกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ปัญหาของกรุงเทพมหานครจะต้องได้รับการแก้ไข ฟื้นฟู อย่างต่อเนื่องและจริงจัง ซึ่งในปีงบประมาณ 2537 จะเป็นปีแห่งการระดมความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการเร่งแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ ที่สำคัญคือ

การแก้ไขปัญหารถราจรและจัดระบบขนส่งในเมือง เพื่อลดความแออัดคับคั่งของ การจราจรโดยเฉพาะในพื้นที่วิกฤติ จะเร่งดำเนินโครงการก่อสร้างทางให้เป็นไปตามแผน ดำเนินงานที่กำหนดไว้ ได้แก่ ทางด่วนรามอินทรา-อาจณรงค์ ถนนสายหลักและสายรอง 34 สาย ถนนโครงข่ายในพื้นที่ปริมณฑล ที่เชื่อมโยงกับถนนสายหลักของกรุงเทพมหานคร 7 สาย ควบคู่ไปกับการเร่งก่อสร้างสถานีบรรจุ และแยกสินค้ากล่อง การดำเนินโครงการ

สถานีขนส่งสินค้าชานเมือง 3 แห่ง การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาอยู่กับสะพานกรุงเทพเดิม การสำรวจออกแบบสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาที่บริเวณวัดนครอินทร์และบริเวณห้าแยกปากเกร็ด การศึกษาสำรวจออกแบบระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน และการพัฒนาระบบวางแผนบุคลากรด้าน การจราจรขนส่งในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล นอกจากนี้ จะรณรงค์วินัยจราจรให้ประชาชน ผู้ใช้รถใช้ถนนได้มีความสำนึก ร่วมกันในการแก้ปัญหาจราจรให้เข้มแข็งและจริงจังยิ่งขึ้นอีกด้วย

การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัยและชุมชนแออัด จะเร่งรัดก่อสร้างที่อยู่อาศัย ใหม่ และปรับปรุงชุมชนจำนวน 21,800 หน่วย ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณจำนวน 500 ล้านบาท เพื่อสมทบกับเงินออมของชุมชนและเสริมกองทุนพัฒนาอาชีพผู้มีรายได้น้อย จำนวน 60,000 ครอบครัว

การแก้ไขปัญหาลิ่งแฉะล้นมือ จะเร่งรัดโครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ 421 ตารางกิโลเมตร ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานที่วางไว้ รวมทั้งจะเร่งรัดแก้ไขปัญหาน้ำเสีย ในแม่น้ำเจ้าพระยา อุดคลองต่าง ๆ โดยการปรับระบบการไหลเวียนของน้ำและขุดลอกอูดคลอง ในเขตชุมชนหนาแน่น และจัดระบบกำจัดขยะมูลฝอยให้ทั่วถึงทุกชุมชน

ในด้านนันทนาการและการกีฬา ได้สนับสนุนงบประมาณเพิ่มมากขึ้นสำหรับการจัด ให้มีสวนสาธารณะ สนามกีฬาและสนามเด็กเล่นเพิ่มเติมในที่ดินของรัฐ

ในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนากรุงเทพมหานครให้เชื่อมโยงกับพื้นที่เขตเศรษฐกิจใหม่ บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกและเชื่อมโยงกับท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 ที่หนองงูเห่า จะเร่งรัดการก่อสร้างทางหลวงพิเศษสายกรุงเทพฯ-ชลบุรี และสายวงแหวนรอบนอกด้านตะวันออก ช่วงบางปะอิน-บางพลี ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานที่วางไว้ รวมทั้งจะเร่งจัดทำแผนพัฒนาระบบ บริการพื้นฐานรองรับการเชื่อมโยงกับโครงการท่าอากาศยานแห่งที่ 2 ควบคู่กันไปด้วย

ท่านประธานที่เคารพ

นอกเหนือจากประโยชน์ที่ประชาชนและประเทศชาติจะได้รับจากการจัดงบประมาณ ดังกล่าวแล้ว ประชาชนยังได้รับประโยชน์ที่สำคัญในด้านอื่น ๆ อีก อาทิ การพาณิชย์ การท่องเที่ยว การรักษาความมั่นคงแห่งชาติ และการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สรุปได้ดังนี้

ด้านพาณิชย์ต่างประเทศ เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกและการแข่งขันในตลาดต่างประเทศ ได้จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการขยายตลาดสินค้าและส่งเสริมการส่งออก การติดตามสถานการณ์ความเคลื่อนไหวทั้งทางด้านนโยบายและภาวะเศรษฐกิจการค้าของต่างประเทศ การขยายความสัมพันธ์ การเจรจาและประชุมทางการค้าในระดับต่าง ๆ โดยผ่านสำนักงานที่ปรึกษาการพาณิชย์ในต่างประเทศที่มีอยู่เดิม 51 แห่ง และจะเปิดใหม่ในปี 2537 อีก 6 แห่ง และศูนย์พาณิชย์กรรมที่มีอยู่เดิม 23 แห่ง และจะเปิดใหม่ในปี 2537 อีก 1 แห่ง นอกจากนี้รัฐบาลยังให้ความสำคัญในการสนับสนุนการค้าเงินงานเพื่อการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า

ส่วนการพาณิชย์ภายในประเทศ ได้มุ่งให้ความสำคัญเป็นธรรมกับพี่น้องเกษตรกรและประชาชน โดยการตรวจสอบเครื่องชั่ง ตวง วัด ณ พื้นที่ซึ่งเป็นแหล่งรับซื้อพืชไร่อย่างกว้างขวางมากขึ้นควบคู่ไปกับตลาดซื้อขายสินค้าทั่วไป รวมทั้งการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารและระบบตลาดกลางสินค้าเกษตร ตลาดซื้อขายล่วงหน้า และตลาดข้อตกลง เพื่อให้พี่น้องเกษตรกรได้ทราบและเข้าใจสถานการณ์ของการผลิตและการตลาดได้อย่างทั่วถึงและทันเหตุการณ์ยิ่งขึ้น

ในด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นแหล่งทำรายได้ที่สำคัญให้แก่ประเทศไทยและเป็นจำนวนมาก ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการพัฒนาด้านการตลาดในเชิงรุก โดยเน้นการโฆษณาเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ และนิตยสาร อย่างกว้างขวาง รวมทั้งอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ 40 แห่ง ตลอดจนสนับสนุนทุนศิลปวัฒนธรรมและงานประเพณีในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อเพิ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและส่งเสริมให้ประชาชนชาวไทยท่องเที่ยวในประเทศมากยิ่งขึ้น

ด้านการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ได้จัดสรรงบประมาณไว้อย่างเหมาะสมกับการพัฒนากองทัพให้มีกำลังพลที่เข้มแข็ง มีอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย ปกป้องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมบทบาทของกองทัพให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ทหารชั้นผู้น้อย โดยการจัดสวัสดิการและก่อสร้างบ้านพักให้มากขึ้น

การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ก็ได้จัดสรรงบประมาณไว้อย่างเหมาะสมเพียงพอสำหรับการเพิ่มกำลังพลตำรวจ การเพิ่มสวัสดิการตำรวจชั้นผู้น้อย และเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของพี่น้องประชาชนได้อย่างทั่วถึงยิ่งขึ้น

ท่านประธานที่เคารพ

ตามที่กระผมได้กราบเรียนมานี้ เป็นการแถลงถึงการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการตามนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลและประโยชน์ที่ประชาชนและประเทศชาติจะได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2537 ให้ทราบ ในภาพรวม ในโอกาสนี้ กระผมขอกราบเรียนให้ทราบในส่วนที่เน้นความสำคัญเป็นพิเศษได้แก่การจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคของชาวชนบท และการจัดสรรงบประมาณลงสู่พื้นที่ภูมิภาคและชนบทอย่างแท้จริง ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลที่มุ่งมั่นจะแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้พี่น้องประชาชนส่วนใหญ่ได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม

สำหรับการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคและบริโภคของพี่น้องประชาชนในชนบทนั้น ได้จัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนสูงถึง 20,147 ล้านบาท เพิ่มจากปีก่อน 5,055 ล้านบาท โดยจะนำไปใช้ในการจัดหาแหล่งน้ำใต้ดินคือ บ่อบาดาล 15,361 บ่อ สำหรับประชาชน 12,613 หมู่บ้าน และบ่อน้ำตื้น 6,646 บ่อ สำหรับแหล่งน้ำผิวดินได้สร้างอ่างเก็บน้ำฝายทดน้ำ และสระน้ำ จำนวน 10,771 แห่ง ขุดสระน้ำในไร่นา 12,000 แห่ง พร้อมทั้งขุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติที่ตื้นเขิน 2,870 แห่ง นอกจากนี้ยังได้สร้างถังเก็บน้ำจำนวน 25,185 ถัง ซึ่งจะเก็บน้ำได้ 279 ล้านลิตร โดยเป็นถังน้ำกลางประจำหมู่บ้านขนาดใหญ่ 10,450 ถัง เร่งรัดขยายระบบประปาชนบท จำนวน 3,180 แห่ง และจัดหารถบรรทุกน้ำสำหรับนำน้ำไปแจกจ่ายยังหมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำ 411 คัน สำหรับหมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำรุนแรง จำนวน 11,000 หมู่บ้าน ได้มอบให้ 4 หน่วยงาน คือ กรมอนามัย กรมโยธาธิการ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท และกรมทรัพยากรธรณี เป็นผู้ดำเนินการแก้ไขปัญหา เรื่องน้ำให้หมดไปในปี 2537

ส่วนการจัดสรรงบประมาณลงสู่พื้นที่ภูมิภาคและชนบท รวมทั้งการกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ทั้งที่ริเริ่มขึ้นใหม่และดำเนินการอยู่แล้วให้ขยายตัวได้เร็วขึ้น และผลักดันให้เกิดการลงทุน รายได้ และการจ้างงานให้เพิ่มมากขึ้นในต่างจังหวัด จะมีงบประมาณที่จะดำเนินงานต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคและชนบทสูงถึง 290,400 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 47 ของงบประมาณรวม รัฐบาลเชื่อมั่นว่าการจัดสรรงบประมาณที่กล่าวถึงข้างต้น จะทำให้พี่น้องประชาชนในภูมิภาคและชนบทมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเร็วกว่าที่เคยเป็นมาในอดีต ตลอดจนขจัดหรือลดความค้ำอ้อโอกาสของพี่น้องประชาชนในชนบทได้อย่างแท้จริง

ท่าอากาศยานที่เคราฟ

ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2537 ครั้งนี้ รัฐบาลได้ตั้งรายจ่ายชดเชยเงินคงคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณเป็นจำนวน 6,185.8 ล้านบาท ดังปรากฏในมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยเป็นการตั้งชดเชยเงินคงคลังที่นำไปใช้เพื่อซื้อเงินตราต่างประเทศ หลักทรัพย์ต่างประเทศ ใถ่ถอนพันธบัตรก่อนกำหนด และรายจ่ายตามข้อผูกพันกับรัฐบาลต่างประเทศ หรือสถาบันการเงินระหว่างประเทศจำนวน 1,885.8 ล้านบาท และชดเชยสำหรับรายการที่ตั้งงบประมาณไว้ไม่เพียงพอและมีความจำเป็นต้องจ่ายโดยเร็วอีกจำนวน 4,300 ล้านบาท

ท่าอากาศยานที่เคราฟ และท่าสมาชิกผู้มีเกียรติ

ตามที่กระผมได้กราบเรียนมาทั้งหมดนี้ เป็นเพียงส่วนสำคัญที่ควรแถลงให้ทราบสำหรับรายละเอียดของแผนการดำเนินงานและเป้าหมายดังปรากฏอยู่ในเอกสารที่เสนอต่อท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทุกท่านแล้วนั้น รัฐบาลเชื่อมั่นว่าจะสามารถดำเนินงานตามแผนการดังกล่าวได้ เนื่องจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2537 ที่ได้เสนอมานี้ เป็นงบประมาณที่รัฐบาลได้มีโอกาสจัดทำเองมาตั้งแต่ต้น โดยในการจัดทำ ได้มีความตั้งใจอย่างจริงจังและแน่วแน่ที่จะรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเป็นสำคัญ พร้อมทั้งให้สอดคล้องกับนโยบาย

ของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา และเพื่อพัฒนาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ
อย่างจริงจัง รวมทั้งเร่งรัดการพัฒนาชนบทและการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค เพื่อให้
สภาพความเป็นอยู่ของพี่น้องชนบทดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิต
พัฒนาการศึกษา รักษาเอกราชอธิปไตยของชาติ รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และ
ผดุงความยุติธรรม สำหรับแนวทางการจัดทางงบประมาณดังกล่าวนี้ นอกจากจะเป็นการแก้ไขปัญหา
เร่งด่วนที่สำคัญแล้ว ยังจะเป็นการวางพื้นฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาวและให้ความสำคัญ
ต่อการฟื้นฟูบูรณะกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอีกด้วย พร้อมกันนี้ รัฐบาลจะเร่งรัดการดำเนินงาน
และการใช้จ่ายเงินตามแผนงาน โครงการของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพอย่าง
ต่อเนื่อง จึงหวังว่าท่านประธานและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะให้การสนับสนุนและรับหลักการแห่ง
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รวมทั้งการดำเนินงานตามขั้นตอนจนประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายเพื่อ
รัฐบาลจะได้ยึดถือเป็นหลักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ให้บังเกิดผลดีแก่ประเทศชาติและประชาชน
อย่างแท้จริงสืบไป

ขอบคุณ

บรรณานุกรม

1. คำแถลงงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2528 ของรัฐบาล พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร วันพุธที่ 20 มิถุนายน พุทธศักราช 2527.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2527.
2. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร วันพุธที่ 3 กรกฎาคม พุทธศักราช 2528.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2528.
3. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2530 พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร วันพุธที่ 1 ตุลาคม พุทธศักราช 2529.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2529.
4. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2531 พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร วันพุธที่ 24 มิถุนายน พุทธศักราช 2530.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2530.
5. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2532 พลตรีชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร วันพุธที่ 26 ตุลาคม พุทธศักราช 2531.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2531.
6. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2533 พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร วันพฤหัสบดีที่ 29 มิถุนายน พุทธศักราช 2532.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2532.
7. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2534 พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร วันพุธที่ 27 มิถุนายน พุทธศักราช 2533.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2533.

8. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2535 นายอานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ 19 กรกฎาคม พุทธศักราช 2534.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2534.
9. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 นายชวน หลีกภัย
นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร วันพุธที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2535.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2535.
10. คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2537 นายชวน หลีกภัย
นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร วันพุธที่ 30 มิถุนายน พุทธศักราช 2536.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2536.

